

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

L 172

Magyar nyelvű kiadás

Jogszabályok

62. évfolyam

2019. június 26.

Tartalom

I Jogalkotási aktusok

RENDELETEK

- ★ **Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1022 rendelete (2019. június 20.) a tengerfenéken élő állományoknak a Földközi-tenger nyugati térségében folytatott halászatára vonatkozó többéves terv létrehozásáról és az 508/2014/EU rendelet módosításáról** 1

IRÁNYELVEK

- ★ **Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1023 irányelve (2019. június 20.) a megelőző szerkezetátalakítási keretekről, az adósság alóli mentesítésről és az eltiltásokról, valamint a szerkezetátalakítási, fizetésképtelenségi és adósság alóli mentesítési eljárások hatékonyságának növelését célzó intézkedésekről, és az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról (Szerkezetátalakítási és fizetésképtelenségi irányelv) ⁽¹⁾** 18
- ★ **Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1024 irányelve (2019. június 20.) a nyílt hozzáférésű adatokról és a közzféra információinak további felhasználásáról** 56

⁽¹⁾ EGT-vonatkozású szöveg.

HU

Azok a jogi aktusok, amelyek címe normál szedéssel jelenik meg, a mezőgazdasági ügyek napi intézésére vonatkoznak, és rendszerint csak korlátozott ideig maradnak hatályban.

Valamennyi más jogszabály címét vastagon szedik, és előtte csillag szerepel.

I

(Jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2019/1022 RENDELETE

(2019. június 20.)

a tengerfenéken élő állományoknak a Földközi-tenger nyugati térségében folytatott halászatára vonatkozó többéves terv létrehozásáról és az 508/2014/EU rendelet módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 43. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾,

mivel:

- (1) Az Egyesült Nemzetek 1982. december 10-i Tengerjogi Egyezménye, amelynek az Unió szerződő fele, állományvédelmi kötelezettségeket ír elő, beleértve a halászott fajok populációinak a maximális fenntartható hozamot (MFH) biztosító szinten történő fenntartását vagy erre a szintre történő helyreállítását.
- (2) Az Egyesült Nemzetek fenntartható fejlődés témájában tartott, 2015. évi New York-i csúcstalálkozóján az Unió és tagállamai kötelezettséget vállaltak arra, hogy 2020-ra eredményesen fogják szabályozni a halászatot, véget fognak vetni a túlhalászásnak, a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászatnak és a kártékony halászati gyakorlatoknak, valamint tudományos alapokon nyugvó gazdálkodási terveket fognak bevezetni annak érdekében, hogy a halállományokat a lehető legrövidebb időn belül és legalább olyan szinten helyreállítsák, amely a biológiai tulajdonságaik által meghatározott MFH-t biztosítani tudja.
- (3) A 2017. március 30-i máltai „MedFish4Ever” miniszteri nyilatkozat ⁽³⁾ meghatározza a földközi-tengeri halászati gazdálkodás új keretét, és öt konkrét intézkedést tartalmazó munkaprogramot fogalmaz meg a következő tíz évre. Az egyik kötelezettségvállalás a többéves tervek létrehozására vonatkozik.
- (4) Az 1380/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ az Unió nemzetközi kötelezettségeivel összhangban meghatározza a közös halászati politika szabályait. A közös halászati politikának hozzá kell járulnia a tengeri környezet védelméhez, a gazdaságilag hasznosított valamennyi fajjal folytatott fenntartható gazdálkodáshoz, valamint különösen a jó környezeti állapot 2020-ig történő eléréséhez.

⁽¹⁾ HL C 367., 2018.10.10., 103. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2019. április 4-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2019. június 6-i határozata.

⁽³⁾ A máltai MedFish4Ever miniszteri nyilatkozat. Miniszteri konferencia a földközi-tengeri halászat fenntarthatóságáról (Málta, 2017. március 30.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1380/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a közös halászati politikáról, az 1954/2003/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2371/2002/EK és a 639/2004/EK tanácsi rendelet és a 2004/585/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 354., 2013.12.28., 22. o.).

- (5) A közös halászati politika célja többek között a halászati és akvakultúra-tevékenységek hosszú távú környezeti, társadalmi és gazdasági fenntarthatóságának a biztosítása, valamint az elővigyázatossági megközelítés és az ökoszisztéma-alapú megközelítés alkalmazása a halászati gazdálkodásban. A közös halászati politika a halászati ágazatban dolgozók méltányos életszínvonalához is hozzájárul, a kisüzemi, a kisipari, illetve a part menti halászati ágazatban dolgozókat is beleértve. Az említett célok elérése az élelmiszer-ellátás biztosításához is hozzájárul, valamint foglalkoztatási előnyöket is biztosít.
- (6) A közös halászati politika célkitűzéseinek elérése érdekében több állományvédelmi intézkedést is el kell fogadni, például többéves terveket, technikai intézkedéseket, valamint a legnagyobb megengedett halászati erő kifejtés meghatározását és elosztását.
- (7) Az 1380/2013/EU rendelet 9. és 10. cikke értelmében a többéves terveknek tudományos, műszaki és gazdasági szakvéleményeken kell alapulniuk. Az említett rendelkezésekkel összhangban az e rendelettel létrehozott többéves tervnek (a továbbiakban: a terv) célkitűzéseket, mennyiségi célértékeket és a hozzájuk tartozó egyértelmű időkeretet, állományvédelmi referenciapontokat, óvintézkedéseket és technikai intézkedéseket kell tartalmaznia, mely utóbbiak célja a nem szándékos fogások elkerülése, illetve csökkentése.
- (8) „A rendelkezésre álló legjobb tudományos szakvélemények” alatt a legfrissebb tudományos adatokon és módszereken alapuló, uniós vagy nemzetközi szinten elismert független tudományos testület által közzétett vagy felülvizsgált, nyilvánosan hozzáférhető tudományos szakvélemények értendők.
- (9) A Bizottságnak a terv hatálya alá tartozó állományok tekintetében be kell szereznie a rendelkezésre álló legjobb szakvéleményeket. Ebből a célból különösen a Halászati Tudományos, Műszaki és Gazdasági Bizottsággal (HTMGB) kell konzultálnia. A Bizottságnak elsősorban olyan nyilvánosan elérhető szakvéleményeket kell beszereznie – többek között a vegyes halászatra vonatkozóan –, amelyek figyelembe veszik a tervet, és jelzik az F_{MFH} tartományokat és az állományvédelmi referenciapontokat (B_{PA} és B_{LIM}).
- (10) Az 1967/2006/EK tanácsi rendelet ⁽⁵⁾ létrehozta a földközi-tengeri halászati erőforrások fenntartható kiaknázásának irányítási keretét, és irányítási tervek elfogadását írja elő a tagállamok felségvizein vonóhálóval, hajóról működtetett kerítőhálóval, parti kerítőhálóval, kerítőhálóval és kotróhálóval végzett halászatra vonatkozóan.
- (11) Franciaország, Olaszország és Spanyolország elfogadott az 1967/2006/EK rendelet szerinti irányítási terveket. E tervek között azonban nincs összhang, és nem veszik figyelembe a tengerfenéken élő állományok halászatában használt összes halászeszközt, valamint egyes állományok és halászflokkok kizárólagos gazdasági övezeteken túlnyúló természetét. Továbbá a tervek eredménytelennek bizonyultak a közös halászati politika célkitűzéseinek elérésében. A tagállamok és az érdekelt felek kinyilvánították, hogy támogatják az érintett állományokra vonatkozó uniós szintű többéves terv kidolgozását és végrehajtását.
- (12) A Halászati Tudományos, Műszaki és Gazdasági Bizottság (HTMGB) szerint a Földközi-tenger nyugati térségében élő tengerfenéki állományok közül soknak a kiaknázása jóval meghaladja a maximális fenntartható hozam (MFH) eléréséhez szükséges szintet.
- (13) Ezért helyénvaló létrehozni egy többéves tervet a Földközi-tenger nyugati térségében élő tengerfenéki állományok védelmére és fenntartható kiaknázására.
- (14) Az említett tervnek figyelembe kell vennie a halászat vegyes jellegét és az azt meghatározó állományok közötti dinamikát; idetartozik a szürke tőkehal (*Merluccius merluccius*), a bajuszos vörösmárna (*Mullus barbatus*), a piros ostorgarnéla (*Parapenaeus longirostris*), a norvég homár (*Nephrops norvegicus*), a vörös ostorgarnéla (*Aristeus antennatus*) és az óriásgarnéla (*Aristaeomorpha foliacea*). Figyelembe kell vennie továbbá a tengerfenéki halászat során járulékos fogásként kifogott fajokat, valamint az olyan, tengerfenéken élő állományokat, amelyek tekintetében nem áll rendelkezésre elegendő adat. A tervnek az uniós vizeken vagy a Földköz-tenger nyugati térségének uniós vizein kívül tevékenykedő uniós halászhajók által (különösen vonóhálóval, fenéken rögzített hálóval, csapdákkal és horogsorral) folytatott tengerfenéki halászatra kell vonatkoznia.
- (15) Ha a rekreációs célú halászat okozta mortalitás jelentős hatással van egy az érintett állományra, a Tanácsnak képesnek kell lennie arra, hogy megkülönböztetésmentes korlátozásokat határozzon meg a rekreációs halászok számára. E korlátozások meghatározásakor a Tanácsnak átlátható és objektív kritériumokat kell alkalmaznia. Adott esetben a tagállamoknak meg kell hozniuk a rekreációs célú fogások tényleges szintjének megbízható becslésére szolgáló adatok monitorozásához és gyűjtéséhez szükséges arányos intézkedéseket. Ezen túlmenően lehetővé kell tenni technikai állományvédelmi intézkedések elfogadását a rekreációs célú halászati tevékenységek tekintetében.

⁽⁵⁾ A Tanács 1967/2006/EK rendelete (2006. december 21.) a földközi-tengeri halászati erőforrások fenntartható kiaknázásával kapcsolatos irányítási intézkedésekről, a 2847/93/EGK rendelet módosításáról és az 1626/94/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 409., 2006.12.30., 11. o.).

- (16) A terv földrajzi hatálya az állománynak a rendelkezésre álló legjobb tudományos szakvéleményekben meghatározott földrajzi eloszlásán alapul. A tudományos információk fejlődésével a jövőben szükség lehet az állomány tervben meghatározott földrajzi eloszlásának módosítására. A Bizottságot ezért fel kell hatalmazni arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az állományok tervben meghatározott földrajzi eloszlásának kiigazítása céljából, ha a tudományos szakvélemények szerint az adott állomány földrajzi eloszlásában változás áll be.
- (17) A terv célja, hogy hozzájáruljon a közös halászati politika célkitűzéseinek megvalósításához és különösen a célállományokra vonatkozó maximális fenntartható hozam eléréséhez és fenntartásához, a minimális állományvédelmi referenciaméret hatálya alá tartozó, tengerfenéken élő állományokra és tengerfenéki halászat során kifogott, nyílt vízi járulékos fogásokra vonatkozó kirakodási kötelezettség végrehajtásához, továbbá ahhoz, hogy megfelelő életszínvonalat biztosítsanak azok számára, akiknek a megélhetése a halásztól függ, szem előtt tartva a part menti halászatot és a társadalmi-gazdasági szempontokat. A tervnek a halászati gazdálkodásra az ökoszisztéma-alapú megközelítést is alkalmaznia kell annak érdekében, hogy a halászati tevékenységek tengeri ökoszisztémákra gyakorolt kedvezőtlen hatásai lehető legkisebbek legyenek. Összhangban kell állnia az uniós környezetvédelmi jogszabályokkal, különösen a jó környezeti állapot 2020-ig történő elérésére irányuló célkitűzéssel a 2008/56/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek⁽⁶⁾ megfelelően, valamint a 2009/147/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁷⁾ és a 92/43/EGK tanácsi irányelv⁽⁸⁾ célkitűzéseivel.
- (18) Az MFH elérésére és fenntartására vonatkozó célkitűzésnek megfelelő halászati mortalitás célértékét (F) célszerű az MFH-nak megfelelő értékek (F_{MFH}) tartományaként meghatározni. Ezekre a rendelkezésre álló legjobb tudományos szakvéleményeken alapuló tartományokra a tudományos szakvélemények változásainak figyelembevételéhez szükséges rugalmasság biztosítása, a kirakodási kötelezettség végrehajtásához való hozzájárulás, valamint a vegyes halászat figyelembevétele érdekében van szükség. A terv alapján az említett tartományok úgy lettek kialakítva, hogy hosszú távon az MFH-hoz képest legfeljebb 5 %-os hozamcsökkenést eredményezzenek. Ezenkívül az F_{MFH} tartomány felső határát úgy határozzák meg, hogy legfeljebb 5 % legyen annak az esélye, hogy az állomány biomasszája a referenciapont-határérték (a továbbiakban: B_{LIM}) alá csökken.
- (19) A legnagyobb megengedett halászati erő kifejtés meghatározása céljából szükség van a „normál igénybevételre” vonatkozó F_{MFH} tartományokra és – feltéve, hogy az érintett állomány jó állapotúnak tekinthető – a legsérülékenyebb állományra vonatkozó F_{MFH} tartományok feletti legnagyobb megengedett halászati erő kifejtés megállapításának lehetőségére, ha arra a tudományos szakvélemények alapján a vegyes halászat esetében az e rendeletben előírt célkitűzések elérése, valamely állomány fajon belüli vagy fajok közötti dinamikák miatti komoly károsodásának elkerülése, vagy a legnagyobb megengedett halászati erő kifejtés évenkénti változásainak korlátozása érdekében erre szükség van. A halászati mortalitás az említett F_{MFH} tartományoknak megfelelő célértékét fokozatosan, egyre növekvő jelleggel, lehetőség szerint 2020-ig, de legkésőbb 2025. január 1-jéig kell elérni.
- (20) Azon állományok esetében, amelyeknél rendelkezésre állnak MFH-val kapcsolatos célok, valamint az óvintézkedések alkalmazásának céljából, elővigyázatossági referenciapontban (B_{PA}) és referenciapont-határértékekben (B_{LIM}) kifejezett állományvédelmi referenciapontok meghatározására van szükség.
- (21) Megfelelő óvintézkedéseket kell biztosítani a célok elérésének, valamint annak biztosítása érdekében, hogy szükség esetén – többek között abban az esetben, ha az állományok mérete az állományvédelmi referenciapontok alá esik – korrekciós intézkedések meghozatalára kerüljön sor. A korrekciós intézkedéseknek az 1380/2013/EU rendelet 12. és 13. cikke szerinti szükséghelyzeti intézkedéseket, legnagyobb megengedett halászati erő kifejtéseket és egyéb konkrét állományvédelmi intézkedéseket is magukban kell foglalniuk.
- (22) A halászati erőforrásokhoz való átlátható hozzáférés és a halászati mortalitási célértékek elérésének biztosítása érdekében uniós halászati erő kifejtési rendszert kell elfogadni a vonóhálók tekintetében, amelyek a Földközi-tenger nyugati térségében élő tengerfenéki állományok kiaknázásához használt fő halászeszközök. E célból a halászati erő kifejtési csoportokat kell kijelölni annak érdekében, hogy a Tanács éves szinten, halászati napban kifejezve meghatározhassa a legnagyobb megengedett halászati erő kifejtést. A halászati erő kifejtési rendszer szükség esetén más halászeszközöket is felölthet.
- (23) Tekintve, hogy a Földközi-tenger nyugati térségében sok tengerfenéken élő állomány esetében aggasztó a helyzet, valamint a halászati mortalitás jelenlegi magas szintjének csökkentése érdekében a halászati erő kifejtési rendszernek a terv végrehajtásának első öt évében az erő kifejtések jelentős csökkenését kell előidéznie.

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/56/EK irányelve (2008. június 17.) a tengeri környezetvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv) (HL L 164., 2008.6.25., 19. o.).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/147/EK irányelve (2009. november 30.) a vadon élő madarak védelméről (HL L 20., 2010.1.26., 7. o.).

⁽⁸⁾ A Tanács 92/43/EGK irányelve (1992. május 21.) a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről (HL L 206., 1992.7.22., 7. o.).

- (24) A tagállamoknak a halászati erőfelfejtési kvóták 1380/2013/EU rendelet 17. cikke szerinti kiosztására vonatkozó módszer alkalmazása, a hajók listájának elkészítése, a halászati engedélyek kiadása és a vonatkozó halászati erőfelfejtési adatok rögzítése és továbbítása révén konkrét intézkedéseket kell tenniük annak biztosítása érdekében, hogy a halászati erőfelfejtési rendszer hatékony és működőképes legyen.
- (25) A terv célkitűzéseinek eredményes eléréséhez való hozzájárulás érdekében, valamint a jó kormányzásnak az 1380/2013/EU rendelet 3. cikkében meghatározott elveivel összhangban, a tagállamok számára lehetőséget kell biztosítani a részvételen alapuló gazdálkodási rendszerek helyi szinten történő előmozdítására.
- (26) A halbölcsőhelyek és az érzékeny élőhelyek védelme, valamint a kisüzemi halászat megóvása érdekében a part menti területeket rendszeresen a szelektivebb halászat számára kell fenntartani. A tervnek ezért évente három hónapos tilalmat kell megállapítania a parttól számított hat tengeri mérföldes távolságon belül működő vonóhálókra, kivéve a 100 méteres izobátnál mélyebb területeken működőkre. Lehetőséget kell biztosítani egyéb területek halászati tilalom hatálya alá tartozó területként történő kijelölésére, amennyiben ez biztosítani tudja a növendék szürke tőkehalak kifogott mennyiségének legalább 20 %-os csökkenését.
- (27) A tengerfenéken élő állományok tekintetében további állományvédelmi intézkedéseket kell hozni. A tudományos szakvélemények alapján a kifejtett szürke tőkehal súlyosan károsult állományának védelme érdekében különösen helyénvaló további tilalmakat bevezetni azokon a területeken, ahol az ívó egyedek nagy tömegben fordulnak elő.
- (28) Az elővigyázatosság elve alkalmazandó a járulékosan kifogott állományokra és azon tengerfenéken élő állományokra, amelyek tekintetében nem áll rendelkezésre elegendő adat. Az 1380/2013/EU rendelet 18. cikkével összhangban konkrét állományvédelmi intézkedéseket kell elfogadni akkor, ha a tudományos szakvélemények szerint korrekciós intézkedésekre van szükség.
- (29) A tervben további, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén elfogadandó technikai állományvédelmi intézkedésekről kell rendelkezni. Erre a tervben foglalt célok eléréséhez van szükség, különösen a tengerfenéken élő állományok védelme és a szelektivitás javítása tekintetében.
- (30) Az 1380/2013/EU rendelet 15. cikkének (1) bekezdésében megállapított kirakodási kötelezettség teljesítése érdekében a tervnek további, az 1380/2013/EU rendelet 18. cikkének megfelelően részletesebben meghatározandó állománygazdálkodási intézkedéseket is tartalmaznia kell.
- (31) Azon cél érdekében, hogy a tervet időben hozzá lehessen igazítani a műszaki és tudományos fejlődéshez, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el az e rendelet korrekciós és technikai állományvédelmi intézkedésekkel való kiegészítése, a kirakodási kötelezettség végrehajtása és a terv bizonyos elemeinek módosítása vonatkozásában. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak⁽⁹⁾ megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.
- (32) Az 1380/2013/EU rendeletben előírtaknak megfelelően határidőt kell megállapítani a közvetlen gazdálkodási érdekeltséggel rendelkező tagállamok közös ajánlásainak benyújtására.
- (33) Az MFH felé tett előrehaladás értékelése érdekében a tervnek lehetővé kell tennie az érintett állományok és lehetőség szerint a járulékosan kifogott állományok rendszeres tudományos megfigyelését.
- (34) Az 1380/2013/EU rendelet 10. cikkének (3) bekezdésével összhangban a Bizottságnak időszakonként értékelnie kell e rendelet megfelelőségét és hatékonyságát. Ezt az értékelést 2024. július 17-ig, majd azt követően háromévente a HTMGB tudományos szakvéleménye alapján, a terv időszakos értékelését követően és arra támaszkodva kell elvégezni. Az említett időszak lehetőséget biztosítana a kirakodási kötelezettség teljeskörű végrehajtására, a regionális intézkedések elfogadására és végrehajtására, valamint arra, hogy megmutatkozzanak az állományokra és a halászatra gyakorolt hatások.

⁽⁹⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

- (35) A jogbiztonság biztosítása érdekében egyértelművé kell tenni, hogy a terv célkitűzéseinek elérése érdekében elfogadott ideiglenes szüneteltetési intézkedések az 508/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁰⁾ értelmében támogatásra jogosultnak tekinthetők.
- (36) A flotta halászati kapacitása és a rendelkezésre álló legnagyobb megengedett halászati erő kifejtés közötti egyensúly elérése érdekében az Európai Tengerügyi és Halászati Alapból támogatást kell biztosítani a halászati tevékenységek végleges beszüntetéséhez az e rendelet hatálya alá tartozó kiegyensúlyozatlan flottaszegmensekben. Az 508/2014/EU rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (37) A terv valószínűsíthető gazdasági és társadalmi hatásait kidolgozása előtt megvizsgálták az 1380/2013/EU rendelet 9. cikkének (4) bekezdésével összhangban.
- (38) Figyelembe véve, hogy a legnagyobb megengedett halászati erő kifejtés naptári évenként kerül meghatározásra, a halászati erő kifejtési rendszerre vonatkozó rendelkezéseket 2020. január 1-jétől kell alkalmazni. A környezeti, társadalmi és gazdasági fenntarthatóságra figyelemmel az F_{MFF} tartományokra vonatkozó rendelkezéseket és a B_{PA} referenciapont alatti állományokra vonatkozó óvintézkedésekkel kapcsolatos rendelkezéseket 2025. január 1-jétől kell alkalmazni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy és hatály

- (1) Ez a rendelet többéves tervet (a továbbiakban: a terv) hoz létre a Földközi-tenger nyugati térségében élő tengerfenéki állományok védelmére és fenntartható kiaknázására vonatkozóan.
- (2) Ez a rendelet a következő állományokra alkalmazandó:
- a) vörös ostorgarnéla (*Aristeus antennatus*) a GFCM 1, 5, 6 és 7 alterületen;
 - b) piros ostorgarnéla (*Parapenaeus longirostris*) a GFCM 1, 5, 6, 9, 10 és 11 alterületen;
 - c) óriásgarnéla (*Aristaeomorpha foliacea*) a GFCM 9, 10 és 11 alterületen;
 - d) szürke tőkehal (*Merluccius merluccius*) a GFCM 1, 5, 6, 7, 9, 10 és 11 alterületen;
 - e) norvég homár (*Nephrops norvegicus*) a GFCM 5, 6, 9 és 11 alterületen;
 - f) sávos vörösmárna (*Mullus barbatus*) a GFCM 1, 5, 6, 7, 9, 10 és 11 alterületen;
- (3) Ez a rendelet a (2) bekezdésben felsorolt állományok halászata közben a Földközi-tenger nyugati térségében járulékosan kifogott állományokra is alkalmazandó. E rendelet a Földközi-tenger nyugati térségében kifogott, tengerfenéken élő más állományokra is alkalmazandó, amelyek tekintetében nem áll rendelkezésre elegendő adat.
- (4) Ez a rendelet az uniós vizeken vagy a Földközi-tenger nyugati térségének uniós vizein kívül tevékenykedő uniós halászhajók által folytatott, a (2) és (3) bekezdésben említett, tengerfenéken élő állományok fogására irányuló kereskedelmi halászatra alkalmazandó.
- (5) Ez a rendelet a Földközi-tenger nyugati térségében található uniós vizeken érvényes kirakodási kötelezettség végrehajtásának részleteit is meghatározza az 1380/2013/EU rendelet 15. cikkének (1) bekezdése értelmében kirakodási kötelezettség hatálya alá tartozó fajok valamennyi olyan állománya esetében, amelyek kifogása tengerfenéki halászat során történik.
- (6) Ez a rendelet a 14. cikkben meghatározottak szerinti olyan technikai intézkedéseket irányoz elő, amelyek a Földközi-tenger nyugati térségében valamennyi állomány tekintetében alkalmazandók.

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 508/2014/EU rendelete (2014. május 15.) az Európai Tengerügyi és Halászati Alapról, valamint a 2328/2003/EK, a 861/2006/EK, az 1198/2006/EK és a 791/2007/EK tanácsi rendelet, valamint az 1255/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 149., 2014.5.20., 1. o.).

2. cikk

Fogalom meghatározások

E rendelet alkalmazásában az 1380/2013/EU rendelet 4. cikkében, az 1224/2009/EK tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 4. cikkében és az 1967/2006/EK rendelet 2. cikkében megállapítottakon felül a következő fogalom meghatározások alkalmazandók:

1. „a Földközi-tenger nyugati térsége”: az 1343/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ I. mellékletében meghatározott, következő jelű GFCM földrajzi alterületeken található vizek: 1 (az Alborán-tenger északi része), 2 (Alborán-sziget), 5 (Baleár-szigetek), 6 (Észak-Spanyolország), 7 (Oroszlán-öböl), 8 (Korzika), 9 (a Ligur-tenger, valamint a Tirrén-tenger északi része), 10 (a Tirrén-tenger déli része) és 11 (Szardínia);
2. „érintett állományok”: az 1. cikk (2) bekezdésében meghatározott állományok;
3. „legsérülékenyebb állomány”: az az állomány, amely esetében a legnagyobb megengedett halászati erő kifejtés meghatározásakor az előző évben megállapított halászati mortalitás a legmesszebb esik a rendelkezésre álló legjobb tudományos szakvéleményekben meghatározott F_{MFH} pontértéktől;
4. „ F_{MFH} tartomány”: a rendelkezésre álló legjobb tudományos szakvéleményeken, különösen a HTMGB vagy egy hasonló, uniós vagy nemzetközi szinten elismert független tudományos szerv tudományos szakvéleményén alapuló olyan értéktartomány, amelyben az e tartomány határain belüli valamennyi halászati mortalitási szint hosszú távon az adott halászati gyakorlat alkalmazásával és a meglévő átlagos környezeti feltételek mellett maximális fenntartható hozamot (MFH) eredményez anélkül, hogy jelentősen befolyásolná az érintett állományok szaporodási folyamatát. Ezt úgy számolják ki, hogy az MFH-értékhez képest ne okozza a hosszú távú hozam 5 %-ot meghaladó csökkenését. Az F_{MFH} tartomány felső határát úgy határozzák meg, hogy legfeljebb 5 % legyen annak az esélye, hogy az állomány a referenciapont-határérték (B_{LIM}) alá csökken;
5. „ F_{MFH} pontérték”: a halászati mortalitás becsült értéke, amely az adott halászati gyakorlat és az aktuális átlagos környezeti feltételek mellett hosszú távon maximális fenntartható hozamot eredményez;
6. „MFH F_{LOWER} ”: az F_{MFH} tartományon belüli legalacsonyabb érték;
7. „MFH F_{UPPER} ”: az F_{MFH} tartományon belüli legmagasabb érték;
8. „alsó F_{MFH} tartomány”: az MFH F_{LOWER} és az F_{MFH} pontérték közötti értékeket tartalmazó tartomány;
9. „felső F_{MFH} tartomány”: az F_{MFH} pontérték és az MFH F_{UPPER} közötti értékeket tartalmazó tartomány;
10. „ B_{LIM} ”: a szaporodóképes állomány biomasszájaként kifejezett, a rendelkezésre álló legjobb tudományos szakvéleményen, különösen a HTMGB vagy egy hasonló, uniós vagy nemzetközi szinten elismert független tudományos szerv tudományos szakvéleményén alapuló referenciapont-határérték, amely alatt csökkenhet a szaporodási képesség;
11. „ B_{PA} ”: a szaporodóképes állomány biomasszájaként kifejezett, a rendelkezésre álló legjobb tudományos szakvéleményen, különösen a HTMGB vagy egy hasonló, uniós vagy nemzetközi szinten elismert független tudományos szerv tudományos szakvéleményén alapuló elővigyázatossági referenciapont, amely biztosítja, hogy 5 %-nál kevesebb legyen annak az esélye, hogy a szaporodóképes állomány biomasszája a B_{LIM} alá csökken;
12. „halászati erő kifejtési csoport”: egy adott tagállam flottagazdálkodási egysége, amelynek tekintetében megengedett legnagyobb halászati erő kifejtés került megállapításra;
13. „állománycsoport”: az I. mellékletben azonosított, együtt kifogott állományok csoportja;
14. „halászati nap”: bármely olyan, 24 órából vagy annak egy részéből álló folyamatos időszak, amelynek során egy adott hajó a Földközi-tenger nyugati térségében kikötőn kívül tartózkodik.

⁽¹⁾ A Tanács 1224/2009/EK rendelete (2009. november 20.) a közös halászati politika szabályainak betartását biztosító közösségi ellenőrző rendszer létrehozásáról, a 847/96/EK, a 2371/2002/EK, a 811/2004/EK, a 768/2005/EK, a 2115/2005/EK, a 2166/2005/EK, a 388/2006/EK, az 509/2007/EK, a 676/2007/EK, az 1098/2007/EK, az 1300/2008/EK és az 1342/2008/EK rendelet módosításáról, valamint a 2847/93/EKG, az 1627/94/EK és az 1966/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 343., 2009.12.22., 1. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1343/2011/EU rendelete (2011. december 13.) a GFCM (Földközi-tengeri Általános Halászati Bizottság) létrehozásáról szóló megállapodás hatálya alá tartozó területen folytatott halászattal kapcsolatos egyes rendelkezésekről és a földközi-tengeri halászati erőforrások fenntartható kiaknázásával kapcsolatos irányítási intézkedésekről szóló 1967/2006/EK tanácsi rendelet módosításáról (HL L 347., 2011.12.30., 44. o.).

3. cikk

Céltűzések

(1) A tervnek olyan halászati erőfelfejtési rendszeren kell alapulnia, melynek célja, hogy hozzájáruljon a közös halászati politika 1380/2013/EU rendelet 2. cikkében felsorolt céltűzéseinek az eléréséhez, különösen azáltal, hogy elővigyázatossági megközelítést alkalmaz a halászati gazdálkodás vonatkozásában, valamint annak biztosítására kell törekednie, hogy a tengerek élő biológiai erőforrásainak kiaknázása helyreállítsa és olyan szinten tartsa a halászott fajok állományát, amely meghaladja a maximális fenntartható hozamot előállítani képes szintet.

(2) A tervnek hozzá kell járulnia a visszaszabás gyakorlatának felszámolásához, amennyire lehetséges elkerülve és csökkentve a nem szándékos fogásokat, valamint az 1380/2013/EU rendelet 15. cikkében megállapított kirakodási kötelezettség végrehajtásához az e rendelet hatálya alá tartozó azon fajok esetében, amelyekre az uniós jogszabályok értelmében minimális állományvédelmi referenciaméret vonatkozik.

(3) A tervnek a halászati gazdálkodásra az ökoszisztéma-alapú megközelítést kell alkalmaznia annak biztosítása érdekében, hogy a halászati tevékenységek tengeri ökoszisztémákra gyakorolt kedvezőtlen hatásai a lehető legkisebbek legyenek. Összhangban kell állnia az Unió környezetvédelmi jogszabályaival, különösen a jó környezeti állapot 2020-ig történő elérésére irányuló céltűzéssel a 2008/56/EK irányelv 1. cikkének (1) bekezdésében meghatározottak szerint.

(4) A tervnek különösen a következőkre kell törekednie:

- a) a 2008/56/EK irányelv I. mellékletében meghatározott 3. mutatóban szereplő feltételek teljesítésének biztosítása;
- b) a 2008/56/EK irányelv I. mellékletében meghatározott egyéb vonatkozó mutatók teljesítéséhez való hozzájárulás, arányosan a halászat által a teljesítésükben betöltött szereppel; valamint
- c) a 2009/147/EK irányelv 4. és 5. cikkében, valamint a 92/43/EGK irányelv 6. és 12. cikkében meghatározott céltűzések eléréséhez való hozzájárulás, mindenekelőtt a halászati tevékenységek által a sérülékeny élőhelyekre és védett fajokra gyakorolt kedvezőtlen hatások minimálisra csökkentése érdekében.

(5) A terv szerinti intézkedéseket a rendelkezésre álló legjobb tudományos szakvélemények alapján kell meghozni.

II. FEJEZET

CÉLÉRTÉKEK, ÁLLOMÁNYVÉDELMI REFERENCIAPONTOK ÉS ÓVINTÉZKEDÉSEK

4. cikk

Célértékek

(1) A halászati mortalitás 2. cikkben meghatározott F_{MFH} tartományoknak megfelelő célértékét az érintett állományok vonatkozásában fokozatosan, egyre növekvő jelleggel, lehetőség szerint 2020-ig, de legkésőbb 2025. január 1-jéig kell elérni, és ezt követően az F_{MFH} tartományokon belül kell tartani.

(2) A terv alapján meghatározott F_{MFH} tartományokat elsősorban a HTMGB-től vagy egy hasonló, uniós vagy nemzetközi szinten elismert független tudományos szervtől kell kérni.

(3) Az 1380/2013/EU rendelet 16. cikkének (4) bekezdésével összhangban, amikor a Tanács meghatározza a legnagyobb megengedett halászati erőfelfejtést, az egyes halászati erőfelfejtési csoportokra vonatkozó említett halászati erőfelfejtést az adott pillanatban a legsérülékenyebb állomány tekintetében rendelkezésre álló F_{MFH} tartományon belül kell meghatározni.

(4) Az (1) és (3) bekezdés ellenére a legnagyobb megengedett halászati erőfelfejtés az F_{MFH} tartományoknál alacsonyabb szinten is meghatározható.

(5) Az (1) és (3) bekezdés ellenére, amennyiben az összes érintett tartomány a B_{PA} felett van, a legnagyobb megengedett halászati erőfelfejtés az adott pillanatban a legsérülékenyebb állomány tekintetében rendelkezésre álló F_{MFH} tartomány feletti szinten is meghatározható:

- a) ha a rendelkezésre álló legjobb tudományos szakvélemények vagy bizonyítékok alapján erre a 3. cikkben megállapított céltűzések vegyes halászatban belüli eléréséhez van szükség;

- b) ha a rendelkezésre álló legjobb tudományos szakvélemények vagy bizonyítékok alapján erre annak elkerülése érdekében van szükség, hogy a fajok belüli vagy fajok közötti dinamikák miatt komolyan károsodjon valamely állomány; vagy
- c) annak érdekében, hogy a legnagyobb megengedett halászati erő kifejtés egymást követő évek közötti változásait legfeljebb 20 %-ra korlátozzák.
- (6) Amennyiben az 1. cikk (2) bekezdésében felsorolt valamely állomány tekintetében a megfelelő tudományos adatok hiányában nem lehet meghatározni az F_{MFH} tartományokat, az érintett állománnyal a 12. cikknek megfelelően kell gazdálkodni mindaddig, amíg e cikk (2) bekezdése szerint rendelkezésre nem állnak az F_{MFH} tartományok.

5. cikk

Állományvédelmi referenciapontok

A 6. cikk alkalmazásában a terv alapján a következő állományvédelmi referenciapontok meghatározását kell kérni, különösen a HTMGB-től vagy egy hasonló, uniós vagy nemzetközi szinten elismert független tudományos szervtől:

- a) elővigyázatossági referenciapontok, a szaporodóképes állomány biomasszájaként kifejezve (B_{PA}); valamint
- b) referenciapont-határértékek, a szaporodóképes állomány biomasszájaként kifejezve (B_{LIM}).

6. cikk

Övintézkedések

(1) Amennyiben a tudományos szakvélemények szerint bármely érintett szaporodóképes állomány biomasszája a B_{PA} alatt van, meg kell hozni valamennyi megfelelő korrekciós intézkedést annak biztosítása érdekében, hogy az érintett állomány mihamarabb visszaálljon az MFH-t előállítani képes szintet meghaladó szintre. A 4. cikk (3) bekezdésének ellenére a legnagyobb megengedett halászati erő kifejtést olyan szinten kell meghatározni, amely összhangban áll a legsérülékenyebb állományra vonatkozó F_{MFH} tartományon belül lecsökkent halászati mortalitással, figyelembe véve a biomassza csökkenését.

(2) Amennyiben a tudományos szakvélemények szerint bármely érintett szaporodóképes állomány biomasszája a B_{LIM} alatt van, további korrekciós intézkedéseket kell hozni annak biztosítása érdekében, hogy az érintett állomány mihamarabb visszaálljon az MFH-t előállítani képes szintet meghaladó szintre. A 4. cikk (3) bekezdésének ellenére ezek az ilyen korrekciós intézkedések különösen magukban foglalhatják az érintett állomány célzott halászatának felfüggesztését és a legnagyobb megengedett halászati erő kifejtés megfelelő csökkentését.

(3) Az e cikkben említett korrekciós intézkedések az alábbiakat foglalhatják magukban:

- a) az e rendelet 7–14. cikkével összhangban meghozott intézkedések; valamint
- b) az 1380/2013/EU rendelet 12. és 13. cikke szerinti szükséghelyzeti intézkedések.

(4) Az e cikkben említett intézkedéseket a helyzet jellegével, súlyosságával, időtartamával és ismétlődésével összhangban kell megválasztani, amennyiben a szaporodóképes állomány biomasszája az 5. cikkben említett szint alatt van.

III. FEJEZET

HALÁSZATI ERŐKIFEJTÉS

7. cikk

Halászati erő kifejtési rendszer

(1) Halászati erő kifejtési rendszer alkalmazandó minden olyan hajóra, amely az I. mellékletben meghatározott területeken, az ott meghatározott állománycsoportok tekintetében vonóhálóval folytat halászatot és az említett mellékletben meghatározott hosszkatagóriákba tartozik.

(2) A Tanács a tudományos szakvélemények alapján és a 4. cikk értelmében minden évben tagállamonként meghatározza az egyes halászati erő kifejtési csoportokra vonatkozó legnagyobb megengedett halászati erő kifejtést.

- (3) A 3. cikk (1) bekezdésétől eltérve és e cikk (2) bekezdésének ellenére a terv végrehajtásának első öt évét alatt:
- a terv végrehajtásának első éve tekintetében – kivéve azokat a földrajzi alterületeket, ahol a referencia-időszak során a halászati erő kifejtés már több mint 20 %-kal csökkent – a referenciaértékhez képest 10 %-kal csökkenteni kell a legnagyobb megengedett halászati erő kifejtést;
 - a terv végrehajtásának másodiktól ötödik évéig terjedő időszakban legfeljebb 30 %-kal csökkenteni kell a legnagyobb megengedett halászati erő kifejtést. Az F_{MFH} szintjének 2025. január 1-jéig történő elérése érdekében a halászati erő kifejtés csökkentése bármilyen idevágó technikai vagy más állományvédelmi intézkedéssel kiegészíthető.
- (4) A (3) bekezdésben említett referenciaértéket az egyes tagállamoknak az egyes halászati erő kifejtési csoportok vagy földrajzi alterületek tekintetében a 2015. január 1. és 2017. december 31. közötti halászati napok számával kifejezett átlagos halászati erő kifejtésként kell kiszámítaniuk, kizárólag az adott időszak alatt aktív hajókat figyelembe véve.
- (5) Amennyiben a rendelkezésre álló legjobb tudományos szakvélemények szerint egy adott állomány esetében a vonóhálótól eltérő halászeszközökkel jelentős mennyiségeket fognak ki, a tudományos szakvélemények alapján e konkrét eszköz tekintetében meg lehet határozni a legnagyobb megengedett halászati erő kifejtést.

8. cikk

Rekreációs célú halászat

- (1) Amennyiben a tudományos szakvélemények szerint a rekreációs célú halászat jelentős hatással van egy az 1. cikk (2) bekezdésében felsorolt állomány halászati mortalitására, a Tanács megkülönböztetésmentes korlátozásokat határozhat meg a rekreációs halászok számára.
- (2) Az (1) bekezdésben említett korlátozások meghatározásakor a Tanács átlátható és objektív – többek között környezetvédelmi, társadalmi és gazdasági jellegű – kritériumokat alkalmaz. Az alkalmazott kritériumok magukban foglalhatják mindenképp a rekreációs célú halászat környezetre gyakorolt hatását, a szóban forgó tevékenység társadalmi jelentőségét, valamint hozzájárulását a part menti területek gazdaságához.
- (3) Adott esetben a tagállamok meghozzák a rekreációs célú fogások tényleges szintjének megbízható becslésére szolgáló adatok monitorozásához és gyűjtéséhez szükséges arányos intézkedéseket.

9. cikk

A tagállamok kötelezettségei

- (1) A legnagyobb megengedett halászati erő kifejtést a tagállamok az 1224/2009/EK rendelet 26–34. cikkében meghatározott feltételekkel összhangban szabályozzák.
- (2) Minden tagállam az 1380/2013/EU rendelet 17. cikkében szereplő kritériumokkal összhangban meghatározza a legnagyobb megengedett halászati erő kifejtés egyes hajók vagy hajócsoportok számára történő kiosztásának módszerét a lobogója alatt közlekedő hajók vagy hajócsoportok tekintetében.
- (3) A tagállamok halászati napoknak az ugyanazon földrajzi területen belüli halászati erő kifejtési csoportok között történő átvitelével módosíthatják halászati erő kifejtés-kiosztásukat, feltéve, hogy a rendelkezésre álló legjobb tudományos szakvélemények által támogatott átváltási tényezőt alkalmaznak. A Bizottságot és a többi tagállamot haladéktalanul, de legkésőbb 10 munkanapon belül értesíteni kell a kicserélt halászati napokról és az átváltási tényezőről.
- (4) Amennyiben valamely tagállam a lobogója alatt közlekedő hajók számára megengedi a vonóhálókval történő halászatot, biztosítania kell, hogy az ilyen halászatot halászati naponként legfeljebb 15 órára, hetente legfeljebb öt halászati napra, vagy ezzel egyenértékű módon korlátozzák.

A tagállamok – halászati naponként legfeljebb 18 óra erejéig – eltérést engedélyezhetnek annak céljából, hogy figyelembe lehessen venni a kikötő és a halászerület közötti út megtételéhez szükséges időt. Az ilyen eltérésekről haladéktalanul tájékoztatni kell a Bizottságot és a többi érintett tagállamot.

- (5) A (3) bekezdés ellenére, ha egy hajó egy halászati nap folyamán két különböző állománycsoportra vonatkozóan folytat halászatot, mindegyik állománycsoport tekintetében le kell vonni fél halászati napot az adott hajó számára kiosztott legnagyobb megengedett halászati erő kifejtésből.

- (6) Minden tagállam az 1224/2009/EK rendelet 7. cikkével összhangban halászati engedélyt ad ki a lobogója alatt közlekedő és az érintettállományokra halászó hajók számára az I. mellékletben említett területekre.
- (7) A tagállamok biztosítják, hogy a (6) bekezdéssel összhangban kiadott halászati engedélyeknek megfelelő, BT-ban és kW-ban kifejezett összkapacitás ne növekedjen a terv alkalmazásának ideje alatt.
- (8) Minden tagállam létrehozza és vezeti a (6) bekezdéssel összhangban kiadott halászati engedéllyel rendelkező hajók listáját, és azt a Bizottság és a többi tagállam rendelkezésére bocsátja. A tagállamok első alkalommal e rendelet hatálybalépésétől számított három hónapon belül, majd azt követően legkésőbb minden év november 30-ig továbbítják listáikat.
- (9) A tagállamok nyomon követik halászati erő kifejlesztési rendszerüket, valamint biztosítják, hogy a 7. cikkben meghatározott legnagyobb megengedett halászati erő kifejlesztés ne haladja meg a megállapított határértékeket.
- (10) A terv célkitűzéseinek elérése érdekében a tagállamok – a jó kormányzásnak az 1380/2013/EU rendelet 3. cikkében meghatározott elveivel összhangban – részvételen alapuló gazdálkodási rendszerek helyi szintű előmozdítását segíthetik.

10. cikk

A vonatkozó adatok közzétele

- (1) A tagállamok az 1224/2009/EK tanácsi rendelet 33. cikkével és a 404/2011/EU bizottsági végrehajtási rendelet⁽¹³⁾ 146c., 146d. és 146e. cikkével összhangban rögzítik és továbbítják a Bizottságnak a halászati erő kifejlesztési adatokat.
- (2) A halászati erő kifejlesztési adatokat havonta összesíteni kell, és azoknak tartalmazniuk kell a II. mellékletben meghatározott információkat. Az összesített adatok esetében az UN/CEFACT P1000-12 szabványon alapuló XML séma formátumát kell használni.
- (3) A tagállamok az (1) bekezdésben említett halászati erő kifejlesztési adatokat minden hónap 15. napja előtt továbbítják a Bizottságnak.

IV. FEJEZET

TECHNIKAI ÁLLOMÁNYVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

11. cikk

Halászati tilalom hatálya alá tartozó területek

- (1) Az 1967/2006/EK rendelet 13. cikkében előírtakon túl minden évben három hónapon át – a rendelkezésre álló legjobb tudományos szakvélemények alapján, adott esetben három követő hónapon át – tilos a Földközi-tenger nyugati térségében vonóhálókat használni a parttól számított hat tengeri mérföldes távolságon belül, kivéve a 100 méteres izobátnál mélyebb területeket. A szóban forgó három hónapos éves halászati tilalmi időszakokat az egyes tagállamok határozzák meg, és azoknak a rendelkezésre álló legjobb tudományos szakvélemények alapján meghatározott legrelevánsabb időszakokra kell esniük. Ezen időszakról haladéktalanul tájékoztatni kell a Bizottságot és a többi érintett tagállamot.
- (2) Az (1) bekezdéstől eltérve, és amennyiben ezt különleges földrajzi korlátok indokolják, mint például a kontinentális talpzat korlátozott mérete, vagy az, hogy a halászterületek nagy távolságra találhatóak, a tagállamok a rendelkezésre álló legjobb tudományos szakvélemények alapján egyéb területeket is kijelölhetnek halászati tilalom hatálya alá tartozó területként, feltéve, hogy minden földrajzi alterületen megvalósul a növendék szürke tőkehalak kifogott mennyiségének legalább 20 %-os csökkenése. Az ilyen eltérésekről haladéktalanul tájékoztatni kell a Bizottságot és a többi érintett tagállamot.
- (3) Az érintett tagállamok a rendelkezésre álló legjobb tudományos szakvélemények alapján 2021. július 17-ig egyéb területeket jelölnek ki halászati tilalom alá tartozó területként, ha – különösen az érintett állományok tekintetében – bizonyíték áll rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy ott nagy a minimális állományvédelmi referenciaméret alatti növendék halak sűrűsége, valamint hogy ott tengerfenéken élő állományok ívóhelye található.

⁽¹³⁾ A Bizottság 404/2011/EU végrehajtási rendelete (2011. április 8.) a közös halászati politika szabályainak betartását biztosító közösségi ellenőrző rendszer létrehozásáról szóló 1224/2009/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 112., 2011.4.30., 1. o.).

(4) A (3) bekezdés értelmében kijelölt egyéb, halászati tilalom hatálya alá tartozó területeket mindenekelőtt a Halászati Tudományos, Műszaki és Gazdasági Bizottságnak vagy egy hasonló, uniós vagy nemzetközi szinten elismert független tudományos testületnek kell értékelnie. Ha ez az értékelés azt állapítja meg, hogy az említett, halászati tilalom hatálya alá tartozó területek nincsenek összhangban a célkitűzéseikkel, akkor a tagállamok a szóban forgó ajánlások tükrében felülvizsgálják az említett, halászati tilalom hatálya alá tartozó területeket.

(5) Amennyiben az e cikk (3) bekezdésében említett, halászati tilalom hatálya alá tartozó területek több tagállam halászhajóit érintik, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a rendelkezésre álló legjobb tudományos szakvélemények alapján az 1380/2013/EU rendelet 8. cikkével és e rendelet 18. cikkével összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a halászati tilalom hatálya alá tartozó érintett területek kijelölése céljából.

12. cikk

Azon járulékosan kifogott állományokkal és tengerfenéken élő állományokkal való gazdálkodás, amelyek tekintetében nem áll rendelkezésre elegendő adat

(1) Az e rendelet 1. cikkének (3) bekezdésében említett állományokat a halászati gazdálkodás vonatkozásában az 1380/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének 8. pontjában meghatározott elővigyázatossági megközelítés alapján kell kezelni.

(2) Az 1. cikk (3) bekezdésében említett állományokra vonatkozó állománygazdálkodási intézkedéseket, különösen a 13. cikkben felsorolt technikai állományvédelmi intézkedéseket a rendelkezésre álló legjobb tudományos szakvélemények figyelembevételével kell meghozni.

13. cikk

Konkrét állományvédelmi intézkedések

(1) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy e rendelet 18. cikkének és az 1380/2013/EU rendelet 18. cikkének megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendeletnek a következő technikai állományvédelmi intézkedések meghatározásával történő kiegészítése céljából:

- a) a halászeszközök jellemzőire vonatkozó előírások és a halászeszközök használatára irányadó szabályok, mégpedig a szelektivitás biztosítása vagy javítása, a nem szándékos fogások csökkentése vagy az ökoszisztémára gyakorolt kedvezőtlen hatások minimálisra csökkentése érdekében;
- b) a halászeszközök módosítására vagy az azokhoz tartozó további eszközökre vonatkozó előírások, mégpedig a szelektivitás biztosítása vagy javítása, a nem szándékos fogások csökkentése vagy az ökoszisztémára gyakorolt kedvezőtlen hatások minimálisra csökkentése érdekében;
- c) bizonyos halászeszközök használatára és halászati tevékenységekre vonatkozó korlátozás vagy tilalom bizonyos területeken vagy időszakokban, az ívó halak, a minimális állományvédelmi referenciaméretet el nem érő halak vagy a nem célzott halfajok védelme, vagy az ökoszisztémára gyakorolt kedvezőtlen hatások minimálisra csökkentése érdekében;
- d) minimális állományvédelmi referenciaméret meghatározása az e rendelet hatálya alá tartozó bármely állomány tekintetében, a fiatal tengeri élőlények védelme céljából; valamint
- e) a rekreációs célú halászatra vonatkozó intézkedések.

(2) Az (1) bekezdésben említett intézkedéseknek hozzá kell járulniuk a 3. cikkben meghatározott célkitűzések eléréséhez.

V. FEJEZET

KIRAKODÁSI KÖTELEZETTSÉG

14. cikk

A kirakodási kötelezettséghez kapcsolódó rendelkezések

A Földközi-tenger nyugati térségében élő azon fajok minden állományát illetően, amelyekre az 1380/2013/EU rendelet 15. cikkének (1) bekezdése értelmében kirakodási kötelezettség vonatkozik, valamint az e rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében felsorolt állományok halászata során véletlenül kifogott, kirakodási kötelezettség hatálya alá tartozó nyílt vízi fajokat illetően a Bizottság – a tagállamokkal folytatott konzultációt követően – felhatalmazást kap arra, hogy e rendelet 18. cikkével és az 1380/2013/EU rendelet 18. cikkével összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendelet oly módon történő kiegészítése céljából, hogy a szóban forgó kötelezettség tekintetében az 1380/2013/EU rendelet 15. cikke (5) bekezdésének a)–e) pontjában előírtaknak megfelelően részletes intézkedéseket fogad el.

VI. FEJEZET

REGIONALIZÁCIÓ

15. cikk

Regionális együttműködés

(1) Az e rendelet 11–14. cikkében említett intézkedésekre az 1380/2013/EU rendelet 18. cikkének (1)–(6) bekezdése alkalmazandó.

(2) E cikk (1) bekezdésének alkalmazásában a közvetlen gazdálkodási érdekeltséggel rendelkező tagállamok az 1380/2013/EU rendelet 18. cikkének (1) bekezdésével összhangban közös ajánlásokat nyújthatnak be:

- a) első alkalommal legkésőbb 2019. július 16-át követő tizenkét hónappal, azt követően pedig legkésőbb a terv értékelésének az e rendelet 17. cikke (2) bekezdésével összhangban történő minden egyes benyújtását követő tizenkét hónapon belül;
- b) az intézkedés alkalmazását megelőző év július 1-ig; és/vagy
- c) ha azt szükségesnek vélik, különösen abban az esetben, ha hirtelen változás áll be az e rendelet hatálya alá tartozó valamely állomány helyzetében.

(3) Az e rendelet 11–14. cikkében adott felhatalmazás nem sértheti az uniós jogszabályok – köztük az 1380/2013/EU rendelet – egyéb rendelkezései alapján a Bizottságra ruházott hatásköröket.

VII. FEJEZET

MÓDOSÍTÁSOK ÉS NYOMON KÖVETÉS

16. cikk

A terv módosítása

(1) Amennyiben a tudományos szakvélemények szerint változás áll be az érintett állományok földrajzi eloszlásában, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 18. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendelet oly módon történő módosítása céljából, hogy az említett változás figyelembevételére érdekében kiigazítja az 1. cikk (2) bekezdésében és az I. mellékletben meghatározott területeket.

(2) Amennyiben a tudományos szakvélemények alapján a Bizottság úgy véli, hogy az érintett állományok felsorolását módosítani kell, a Bizottság javaslatot nyújthat be e felsorolás módosítására.

17. cikk

A terv nyomon követése és értékelése

(1) Az 1380/2013/EU rendelet 50. cikkében előírt éves jelentés alkalmazásában a mennyiségi mutatók közé tartoznak az érintett állományok és lehetőség szerint a járulékosan kifogott állományok tekintetében az F_{MFH} -ra vonatkozó halászati mortalitási (F/F_{MFH}), a szaporodóképes állomány biomasszájára vonatkozó, valamint a társadalmi-gazdasági mutatóknak az éves becslült értékei. Ezek a tudományos szakvélemények alapján egyéb mutatókkal egészíthetők ki.

(2) A Bizottság 2024. július 17-ig és azt követően háromévente jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a tervnek az érintett állományok és ezen állományokat kiaknázó halászati tevékenységek tekintetében elért eredményeiről és az azokra gyakorolt hatásairól, különös tekintettel az 3. cikkben meghatározott célok elérésére.

VIII. FEJEZET

ELJÁRÁSI RENDELKEZÉSEK

18. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A Bizottságnak a 11–14. és a 16. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása öt éves időtartamra szól 2019. július 16-tól kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az öt éves időtartam letele előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatóságosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letele előtt.

(3) Az Európai Parlament és a Tanács bármikor visszavonhatja a 11–14. és a 16. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) A 11–14. és a 16. cikk értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

IX. FEJEZET

EURÓPAI TENGERÜGYI ÉS HALÁSZATI ALAP

19. cikk

Az Európai Tengerügyi és Halászati Alapból nyújtott támogatás

A terv célkitűzéseinek elérése érdekében elfogadott ideiglenes szüneteltetési intézkedések az 508/2014/EU rendelet 33. cikke (1) bekezdése a) és c) pontjának alkalmazásában a halászati tevékenységek ideiglenes szüneteltetésének minősülnek.

20. cikk

Az 508/2014/EU rendelet módosítása az Európai Tengerügyi és Halászati Alappal kapcsolatos bizonyos szabályok tekintetében

Az 508/2014/EU rendelet 34. cikke a következőképpen módosul:

1. A (4) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(4) Az e cikk szerinti támogatást 2017. december 31-ig lehet nyújtani, kivéve, ha a halászati tevékenységek végleges beszüntetésére irányuló intézkedések elfogadására a Földközi-tenger nyugati térségében élő tengerfenéki állományok védelmére és fenntartható kiaknázására vonatkozó, az (EU) 2019/1022 európai parlamenti és tanácsi rendelettel (*) létrehozott többéves terv célkitűzéseinek a teljesítése érdekében kerül sor.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1022 rendelete (2019. június 20.) a tengerfenéken élő állományoknak a Földközi-tenger nyugati térségében folytatott halászatára vonatkozó többéves terv létrehozásáról és az 508/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 172, 2019.6.26., 1. o.)”

2. A cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(4a) Az (EU) 2019/1022 rendelet célkitűzéseinek teljesítése érdekében elfogadott, a halászati tevékenységek végleges beszüntetésére irányuló intézkedésekkel kapcsolatos kiadások az említett rendelet hatálybalépésétől kezdve támogathatók az ETHA-ból.”

X. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

21. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

A környezeti, társadalmi és gazdasági fenntarthatóságra figyelemmel a 4. cikket és a 6. cikk (1) bekezdését 2025. január 1-jétől kell alkalmazni.

A 7. cikket 2020. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2019. június 20-án.

az Európai Parlament részéről

az elnök

A. TAJANI

a Tanács részéről

az elnök

G. CIAMBA

I. MELLÉKLET

Halászati erő kifejlesztési rendszer

(a 7. cikkben említettek szerint)

A halászati erő kifejlesztési csoportok a következőképpen kerülnek megállapításra:

A) Sávós vörösmárna, szürke tőkehal, piros ostorgarnéla és norvég homár kontinentális talapzaton és a kontinentális lejtő felső részén, vonóhálóval végzett halászata.

Halászeszköz típusa	Földrajzi terület	Állománycsoportok	Teljes hajóhossz	Halászati erő kifejlesztési csoport kódja
Vonóháló (TBB, OTB, PTB, TBN, TBS, TB, OTM, PTM, TMS, TM, OTT, OT, PT, TX, OTP, TSP)	GFCM 1-2-5-6-7 alterület	Sávós vörösmárna a GFCM 1, 5, 6 és 7 alterületen; szürke tőkehal a GFCM 1, 5, 6 és 7 alterületen; piros ostorgarnéla a GFCM 1, 5 és 6 alterületen; valamint norvég homár a GFCM 5 és 6 alterületen.	< 12 m	EFF1/MED1_TR1
			≥ 12 m és < 18 m	EFF1/MED1_TR2
			≥ 18 m és < 24 m	EFF1/MED1_TR3
			≥ 24 m	EFF1/MED1_TR4
	GFCM 8-9-10-11 alterület	Sávós vörösmárna a GFCM 9, 10 és 11 alterületen; szürke tőkehal a GFCM 9, 10, és 11 alterületen; piros ostorgarnéla a GFCM 9, 10 és 11 alterületen; valamint norvég homár a GFCM 9 és 10 alterületen.	< 12 m	EFF1/MED2_TR1
			≥ 12 m és < 18 m	EFF1/MED2_TR2
			≥ 18 m és < 24 m	EFF1/MED2_TR3
			≥ 24 m	EFF1/MED1_TR4

B) Vörös ostorgarnéla és óriásgarnéla vonóhálóval végzett mélyvízi halászata.

Halászeszköz típusa	Földrajzi terület	Állománycsoportok	Teljes hajóhossz	Halászati erő kifejlesztési csoport kódja
Vonóháló (TBB, OTB, PTB, TBN, TBS, TB, OTM, PTM, TMS, TM, OTT, OT, PT, TX, OTP, TSP)	GFCM 1-2-5-6-7 alterület	Vörös ostorgarnéla a GFCM 1, 5, 6 és 7 alterületen.	< 12 m	EFF2/MED1_TR1
			≥ 12 m és < 18 m	EFF2/MED1_TR2
			≥ 18 m és < 24 m	EFF2/MED1_TR3
			≥ 24 m	EFF2/MED1_TR4
	GFCM 8-9-10-11 alterület	Óriásgarnéla a GFCM 9, 10 és 11 alterületen.	< 12 m	EFF2/MED2_TR1
			≥ 12 m és < 18 m	EFF2/MED2_TR2
			≥ 18 m és < 24 m	EFF2/MED2_TR3
			≥ 24 m	EFF2/MED1_TR4

II. MELLÉKLET

A halászati erőfelfejtési adatokhoz szükséges információk listája

(a 10. cikkben említettek szerint)

Információ	Meghatározás és megjegyzések
1. Tagállam	A jelentést tevő lobogó szerinti tagállam hárombetűs ISO-kódja
2. Halászati erőfelfejtési csoport	A halászati erőfelfejtési csoport I. mellékletben meghatározott kódja
3. Halászati erőfelfejtési időszak	A bejelentett hónap kezdeti és záró dátuma
4. Halászati erőfelfejtési nyilatkozat	Halászati napok száma összesen

Az Európai Parlament és a Tanács együttes nyilatkozata

Az Európai Parlament és a Tanács hatályon kívül kívánja helyezni az e rendelet 13. cikke szerinti, technikai intézkedések felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén történő elfogadására vonatkozó felhatalmazásokat, ha új rendeletet fogad el a technikai intézkedésekről, amely magában foglalja az ugyanezen intézkedésekre vonatkozó felhatalmazást.

IRÁNYELVEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2019/1023 IRÁNYELVE

(2019. június 20.)

a megelőző szerkezetátalakítási keretokről, az adósság alóli mentesítésről és az eltiltásokról, valamint a szerkezetátalakítási, fizetésképtelenségi és adósság alóli mentesítési eljárások hatékonyságának növelését célzó intézkedésekről, és az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról (Szerkezetátalakítási és fizetésképtelenségi irányelv)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 53. és 114. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

- (1) Ennek az irányelvnek az a célja, hogy hozzájáruljon a belső piac megfelelő működéséhez és megszüntesse az alapvető szabadságok, így például a tőke szabad mozgása és a letelepedés szabadsága gyakorlását akadályozó azon tényezőket, amelyek abból származnak, hogy eltérések vannak a megelőző szerkezetátalakításra, a fizetésképtelenségre, az adósság alóli mentesítésre és az eltiltásokra vonatkozó nemzeti jogok és eljárások között. Ezen irányelv arra irányul, hogy – anélkül, hogy sérülnének a munkavállalók alapvető jogai és szabadságai – eltávolítsa ezeket az akadályokat azáltal, hogy biztosítja: a pénzügyi nehézségekkel küzdő életképes vállalkozások és vállalkozók számára az olyan hatékony nemzeti megelőző szerkezetátalakítási keretek igénybevételének lehetőségét, amelyek lehetővé teszik, hogy folytassák működésüket; hogy a fizetésképtelen vagy túlzottan eladósodott, ugyanakkor becsületes vállalkozók észszerű idő elteltével teljes adósság alóli mentesítésben részesüljenek, amely egy második esélyt biztosít számukra; és hogy javuljon a szerkezetátalakítási, fizetésképtelenségi és adósság alóli mentesítési eljárások hatékonysága, különös tekintettel azok időtartamának lerövidítésére.
- (2) A szerkezetátalakításnak elő kell segítenie, hogy a pénzügyi nehézségekkel küzdő adósok teljesen vagy részben folytathassák az üzleti tevékenységüket azáltal, hogy megváltoztatják az eszközeik és kötelezettségeik összetételét, feltételeit vagy szerkezetét vagy a tőkeszerkezetük bármely más részét, ideértve a vagyontárgyak vagy üzletrészek – illetve amennyiben a nemzeti jog így rendelkezik, a vállalkozás egészének – az értékesítését is, valamint azáltal, hogy működésbeli változtatásokat hajtanak végre. Ha a nemzeti jog erről kifejezetten másképp nem rendelkezik, a működésbeli változtatásoknak – azaz például a szerződések felmondásának vagy módosításának, illetve a vagyontárgyak értékesítésének vagy más módon való elidegenítésének – meg kell felelniük a nemzeti jogban és különösen a polgári jogi és munkajogi szabályokban az ilyen intézkedések vonatkozásában előírt általános követelményeknek. Az adósság-tőke konverziók esetében továbbá be kell tartani a biztosítékokra vonatkozóan a nemzeti jogban előírt szabályokat is. A megelőző szerkezetátalakítási kereteknek mindenekelőtt lehetővé kell tenniük az adósok számára, hogy még a korai szakaszban hatékony szerkezetátalakítást hajtsanak végre a fizetésképtelenség elkerülése érdekében, és ezzel korlátozzák az életképes vállalkozások szükségtelen felszámolását. A cél az, hogy e keretek segítségével sikerüljön megelőzni az álláshelyek megszűnését, illetve a szakmai tudás és készségek elvesztését, és a lehető legnagyobb teljes megtérülést biztosítani mind a hitelezők számára – ahhoz képest, amihez a vállalkozás vagyontárgyainak felszámolása vagy a terv hiányában a következő legjobb alternatív forgatókönyv megvalósulása esetén jutottak volna –, mind pedig a tulajdonosok és a gazdaság egésze számára.

⁽¹⁾ HL C 209., 2017.6.30., 21. o.

⁽²⁾ HL C 342., 2017.10.12., 43. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2019. március 28-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2019. június 6-i határozata.

- (3) A megelőző szerkezetátalakítási kereteknek továbbá meg kell előzniük a nemteljesítő hitelek felhalmozódását is. A hatékony megelőző szerkezetátalakítási keretek rendelkezésre állása biztosítaná, hogy még azelőtt sor kerüljön bizonyos intézkedésekre, hogy a vállalkozások elmulasztanák törleszteni a hiteleiket. Ennek köszönhetően csökkenne annak kockázata, hogy a gazdasági ciklusok visszaesései során a hitelek nemteljesítővé válnak, és ezáltal csökkenne a pénzügyi szektorra gyakorolt negatív hatás. A vállalkozások és az álláshelyek jelentős hányadát meg lehetne menteni, ha minden olyan tagállamban léteznének megelőző keretek, ahol a vállalkozások székhelyei és telephelyei, vagyontárgyai és hitelezői találhatóak. A szerkezetátalakítási keretekben minden érintett fél jogait – így a munkavállalók jogait is – kiegyensúlyozott módon védeni kell. Ugyanakkor az életképtelen vállalkozásokat, amelyeknek nincs kilátásuk a túlélésre, a lehető leghamarabb fel kell számolni. Abban az esetben, ha egy pénzügyi nehézségekkel küzdő adós gazdasági szempontból nem életképes, vagy gazdasági életképessége nem állítható könnyen helyre, a szerkezetátalakításra irányuló erőfeszítések a veszteség termelésének felgyorsulását és a veszteségek felhalmozódását eredményezhetik, ami a hitelezők, a munkavállalók és más érintettek, valamint a gazdaság egésze szempontjából egyaránt káros.
- (4) A tagállamok között különbségek vannak annak tekintetében, hogy milyen eljárások állnak rendelkezésre a pénzügyi nehézségekkel küzdő adósok számára vállalkozásuk szerkezetének átalakítására. Egyes tagállamokban korlátozott számú eljárás létezik, amelyek a vállalkozások szerkezetátalakítását csak viszonylag késői szakaszban, a fizetéseképtelenségi eljárás keretében teszik lehetővé. Más tagállamokban a szerkezetátalakítás lehetséges korábbi szakaszban, ám a rendelkezésre álló eljárások nem olyan hatékonyak, mint lehetnének, vagy nagyon formálisak – különösen azért, mert korlátozzák a bíróságon kívüli eljárások igénybevételének lehetőségét. A fizetéseképtelenség jogi szabályozásában egyre jellemzőbbé válnak a megelőző megoldások. A trend a pénzügyi nehézségekkel küzdő vállalkozás felszámolását célzó klasszikus megközelítés helyett a vállalkozás helyreállítására vagy legalább a még gazdaságilag működőképes részei megmentésére irányuló megközelítések előnyben részesítése. Ez a megközelítés, amellyel, hogy a gazdaság számára egyéb előnyökkel is jár, sokszor elősegíti az álláshelyek megtartását, illetve a megszűnő álláshelyek számának csökkentését. Nagy különbségek mutatkoznak továbbá az igazságügyi és közigazgatási hatóságok, illetve az általuk kinevezett személyek bevonása terén is: egyes tagállamokban nem vagy alig vonják be a szereplőket, míg más tagállamokban teljeskörű a bevonásuk. A vállalkozók számára – különösen az üzleti tevékenységük alatt keletkezett adósságuk alóli mentesítés révén – második esélyt biztosító nemzeti szabályok is különbözőek tagállamonként az adósság alóli mentesítési időszak hossza és az adósság alóli mentesítés említett megadásának feltételei tekintetében.
- (5) Számos tagállamban több mint három évig tart, amíg a fizetéseképtelen, ám becsületes vállalkozókat mentesítik az adósságaik alól és azok újrakezdhetik tevékenységüket. A nem hatékony adósság alóli mentesítési és eltiltási keretek miatt a vállalkozók arra kényszerülnek, hogy az észszerű időn belüli újrakezdés lehetősége érdekében más joghatóság alá helyezték át a székhelyüket, ami jelentős további költséggel jár mind a hitelezők, mind maguk a vállalkozók számára. A hosszú távra szóló eltiltás elrendelése, amire az adósság alóli mentesítéshez vezető eljárás során gyakran sor kerül, korlátozza az önálló vállalkozói tevékenység megkezdésének vagy folytatásának szabadságát.
- (6) A szerkezetátalakítási, fizetéseképtelenségi és adósság alóli mentesítési eljárások több tagállamban megfigyelhető rendkívüli elhúzódása fontos szerepet játszik az alacsony követelés-megtérülési arány kialakulásában, ez pedig elretentí a befektetőket attól, hogy olyan országokban folytassanak üzleti tevékenységet, amelyeknek jogrendszerében fennáll annak kockázata, hogy az eljárások túlzottan hosszadalmasak és indokolatlanul költségesek lesznek.
- (7) A szerkezetátalakítási, fizetéseképtelenségi és adósság alóli mentesítési eljárásokkal kapcsolatban a tagállamok között fennálló különbségek további költségeket jelentenek a befektetők számára, amikor felméri, hogy mekkora kockázatot jelent az adósok pénzügyi nehézséggel való szembesülése egy vagy több tagállamban, vagy a pénzügyi nehézségekkel küzdő, életképes vállalkozásokba történő befektetés, valamint annak az értékelésekor is, hogy milyen további költségekkel jár azoknak a vállalkozásoknak a szerkezetátalakítása, amelyek más tagállamokban létesítményekkel, hitelezőkkel vagy vagyontárgyakkal rendelkeznek. Ez a helyzet mindenképp nemzetközi cégcsoportok szerkezetátalakítása esetében áll fenn. Annak egyik fő okaként, hogy nem fektetnek be a székhelyük szerinti tagállamon kívül, illetve nem létesítenek külföldi partnerrel üzleti kapcsolatot, a befektetők azt említik, hogy bizonytalanok a fizetéseképtelenségre vonatkozó, másik tagállambeli szabályozással kapcsolatban, illetve attól tartanak, hogy adott esetben hosszadalmas és bonyolult fizetéseképtelenségi eljárásokkal kellene szembenéznük. Ez a bizonytalanság ezért visszatartó tényező, amely akadályt jelent a vállalkozások letelepedési szabadsága és a vállalkozási kedv erősítése szempontjából, továbbá káros a belső piac optimális működésére nézve. Különösen a mikro-, kis- és középvállalkozások (a továbbiakban: a kvv-k) nem rendelkeznek a legtöbb esetben a határokon átnyúló tevékenységek kockázatainak értékeléséhez szükséges erőforrásokkal.
- (8) A tagállamok szerkezetátalakítási, fizetéseképtelenségi és adósság alóli mentesítési eljárásai közötti különbségek ahhoz vezetnek, hogy a tagállamokban nem azonosak a hitelhez jutás feltételei, és eltérések figyelhetők meg a hitelezői követelések megtérülési arányai tekintetében. A szerkezetátalakítás, a fizetéseképtelenség, az adósság alóli mentesítés és az eltiltás területének magasabb szintű harmonizációja ezért elengedhetetlen mind általában a jól működő belső piac, mind különösen a tőkepiaci unió működőképessége szempontjából csakhogy, mint az európai gazdaságok ellenálló képességéhez és ennek részeként az álláshelyek megtartásához és létrehozásához.

- (9) Ezen túlmenően csökkenteni kell a túlzottan eladósodott vállalkozók hitelezőit terhelő kockázatértékelésből és a követelések határokön átnyúló érvényesítéséből adódó azon további költségeket is, amelyek abból származnak, hogy az eladósodott vállalkozó az adósság alóli mentesítés sokkal rövidebb időn belüli elérése céljából másik tagállamba teszi át vállalkozása székhelyét. Csökkenteni kell azokat a további költségeket is, amelyek azért terhelik a vállalkozókat, mert az adósság alóli mentesítés érdekében másik tagállamba kell áthelyezniük vállalkozásuk székhelyét. Továbbá, a vállalkozó fizetéseképtelenségével vagy túlzott mértékű eladósodottságával összefüggésben elrendelt, hosszú távra szóló eltiltások olyan akadályt jelentenek, amely kedvezőtlenül hat a vállalkozói kedvre.
- (10) A szerkezetátalakítási műveleteknek, különösen a nagyobb volumenű, jelentős következményeket generáló műveleteknek az érintett szereplőkkel való párbeszédre kell épülniük. Ennek a párbeszédnek ki kell terjednie arra, hogy milyen intézkedésekkel tervezik elérni a szerkezetátalakítási műveletek célkitűzéseit és milyen alternatív megoldások lehetségesek, és biztosítaniuk kell a munkavállalók képviselőinek az uniós és nemzeti jog szerinti megfelelő bevonását.
- (11) Az alapvető szabadságok gyakorlása előtt álló akadályok nem korlátozódnak a tisztán határokon átnyúló helyzetekre. Az egyre inkább összekapcsolt belső piac – ahol az áruk, a szolgáltatások, a tőke és a munkavállalók szabadon mozognak – és annak egyre erősödő digitális dimenziója azt eredményezi, hogy igen kevés vállalkozás számít tisztán belföldinek, ha minden olyan releváns elemet figyelembe veszünk, mint például az ügyfélbázis, az ellátási lánc, a tevékenységi kör, a befektetők és a tőkealap. Még a tisztán belföldi fizetéseképtelenség is befolyásolhatja a belső piac működését a fizetéseképtelenség úgynevezett dominóhatásán keresztül: az ilyen esetekben egy adós fizetéseképtelensége további fizetéseképtelenséget válthat ki az ellátási láncban.
- (12) Az (EU) 2015/848 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁴⁾ a határokon átnyúló fizetéseképtelenségi eljárások esetében felmerülő joghatósági, elismerési és végrehajtási, az alkalmazandó joggal kapcsolatos és az együttműködésre vonatkozó kérdésekkel foglalkozik, továbbá a fizetéseképtelenségi nyilvántartások összekapcsolására is kitér. Hatálya alá tartoznak a megelőző eljárások, amelyek a gazdaságilag életképes adósok megmentését segítik elő, valamint a vállalkozókat és egyéb természetes személyeket érintő adósság alóli mentesítési eljárások. Mindazonáltal az említett rendelet nem foglalkozik az említett eljárásokat szabályozó nemzeti jogszabályokban tapasztalható eltérésekkel. Továbbá egy olyan jogi eszköz, amely kizárólag a határokon átnyúló fizetéseképtelenségi esetekre korlátozódik, nem távolítana el minden akadályt a szabad mozgás útjából, és a befektetők sem tudnák előre meghatározni, hogy adósuk potenciális pénzügyi nehézségei a jövőben határokon átnyúlóak vagy belföldi természetűek lesznek-e. Ennek megfelelően túl kell lépni az igazságügyi együttműködésen és érdemi minimumszabályokat kell meghatározni a megelőző szerkezetátalakítási eljárások, valamint a vállalkozók adósság alóli mentesítéséhez vezető eljárások tekintetében.
- (13) Ez az irányelv nem érinti az (EU) 2015/848 rendelet hatályát. Ezen irányelv célja az, hogy teljes mértékben összeegyeztethető legyen az (EU) 2015/848 rendelettel és kiegészítse azt azáltal, hogy a tagállamok számára olyan megelőző szerkezetátalakítási eljárások bevezetését írja elő, amelyek hatékonyságukat tekintve megfelelnek bizonyos minimumelveknek. Ez az irányelv az (EU) 2015/848 rendeletben alkalmazott megközelítést alkalmazza, amelynek értelmében lehetővé teszi a tagállamok számára olyan eljárások további alkalmazását vagy bevezetését, amelyek nem teljesítik az említett rendelet A. melléklete szerinti bejelentés feltételül szabott közzétételi követelményt. Annak ellenére, hogy ez az irányelv nem írja elő, hogy a hatálya alá tartozó eljárások teljesítsék az említett melléklet szerinti bejelentésre vonatkozó valamennyi követelményt, célja az említett eljárások határokon átnyúló elismerésének, valamint a határozatok elismerésének és végrehajthatóságának az elősegítése.
- (14) Az (EU) 2015/848 rendelet alkalmazásának előnye abban áll, hogy biztosítékokkal szolgál az adós fő érdekeltségi központjának a határokon átnyúló fizetéseképtelenségi eljárás ideje alatti, visszaelési célú áthelyezésével szemben. Az említett rendelet hatálya alá nem tartozó eljárások tekintetében is szükség van bizonyos korlátozások alkalmazására.
- (15) Mind az adós, mind a hitelezők számára csökkenteni kell a szerkezetátalakítás költségeit. E célból csökkenteni kell azokat a tagállamok közötti különbségeket, amelyek akadályozzák a pénzügyi nehézségekkel küzdő, gazdaságilag életképes adósok esetében a korai szerkezetátalakítást és a becsületes vállalkozók esetében az adósság alóli mentesítés lehetőségét. Az ilyen különbségek csökkentése Uniós-szerte nagyobb átláthatóságot, jogbiztonságot és előre tervezhetőséget eredményezne. Minden típusú hitelező és befektető számára maximalizálná a megtérülést, és ösztönözné a határokon átnyúló befektetéseket. A szerkezetátalakítás és a fizetéseképtelenségi eljárások koherenciájának erősítése emellett a cégcsoportok szerkezetátalakítását is elősegítené, függetlenül attól, hogy a csoport tagjai hol helyezkednek el az Unión belül.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/848 rendelete (2015. május 20.) a fizetéseképtelenségi eljárásról (HL L 141., 2015.6.5., 19. o.).

- (16) A pénzügyi nehézségekkel küzdő, gazdaságilag életképes adósok hatékony megelőző szerkezetátalakítása előtt álló akadályok eltávolítása hozzájárul a megszűnő álláshelyek számának és az ellátási láncba tartozó hitelezők veszteségének minimálisra csökkentéséhez, a szakismeretek és a készségek megőrzéséhez és ilyen módon kedvezően hat a szélesebb értelemben vett gazdaságra. A vállalkozók adósság alóli mentesítésének megkönnyítése elősegítené annak elkerülését, hogy a vállalkozók kizáródjanak a munkaerő-piacról, és lehetővé tenné számukra, hogy a tanulságokat levonva újramegkezdjék vállalkozói tevékenységüket. A szerkezetátalakítási eljárások hosszának csökkentése továbbá magasabb követelés-megtérülési arányt eredményezhet majd a hitelezők számára, mivel az idő múlása általában csak az adós vagy az adós vállalkozásának további értékvesztését eredményezi. Végezetül, a hatékony megelőző szerkezetátalakítási, fizetéseképtelenségi és adósság alóli mentesítési eljárások köszönhetően jobban fel lehetne mérni a hitelezéssel és a kölcsönfelvétellel kapcsolatos döntések kockázatait, azok elősegítenék a fizetéseképtelen vagy túlzottan eladósodott adósok zökkenőmentesebb alkalmazkodását, és ezáltal minimálisra csökkenhetnének adósságállományuk leépítésének gazdasági és társadalmi költségei. Ennek az irányelvnek rugalmasságot kell biztosítania a tagállamok számára közös elveknek a nemzeti jogrendszerek tiszteletben tartása melletti alkalmazásához. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a nemzeti jogrendszerükben az ezen irányelvben meghatározottaktól eltérő megelőző szerkezetátalakítási kereteket is fenntarthatassanak vagy bevezethessenek.
- (17) A vállalkozások – különösen az Unió összes vállalkozásának 99 %-át képviselő kkv-k – számára hasznos lenne a koherensebb, uniós szintű megközelítés. A kkv-k esetében valószínűbb, hogy szerkezetátalakítás helyett felszámolás alá kerülnek, mivel a nagyobb vállalkozásokhoz viszonyítottan aránytalanul magasabb költségeket kell viselniük. A kkv-k, különösen azok, amelyek pénzügyi nehézséggel küzdenek, gyakran nem rendelkeznek az ahhoz szükséges erőforrásokkal, hogy állni tudják a magas szerkezetátalakítási költségeket, és élhessenek a kizárólag egyes tagállamokban rendelkezésre álló hatékonyabb szerkezetátalakítási eljárásokból fakadó előnyökkel. Annak elősegítése érdekében, hogy az ilyen adósok képesek legyenek alacsony költségek mellett végrehajtani a szerkezetátalakítást, a szerkezetátalakítási tervekhez nemzeti szinten ki kell dolgozni és online elérhetővé kell tenni egy olyan átfogó ellenőrzőlistát, amely megfelel a kkv-k igényeinek és sajátosságainak. Ezenkívül – tekintettel arra, hogy a kkv-knak korlátozott erőforrások állnak rendelkezésére a szakértői segítség igénybevételére, korai előrejelző eszközöket kell rendelkezésre bocsátani, amelyek figyelmeztetik az adósokat a cselekvés sürgető szükségességére.
- (18) A kkv-k fogalmának meghatározása során a tagállamoknak megfelelő módon figyelembe kell venniük a 2013/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvet⁽⁷⁾ vagy a mikro-, kis- és középvállalkozások fogalmának meghatározásáról szóló, 2003. május 6-i bizottsági ajánlást⁽⁸⁾.
- (19) Helyénvaló kizárni ezen irányelv hatálya alól azokat az adósokat, amelyek a 2009/138/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁹⁾ 13. cikkének 1. és 4. pontjában meghatározott biztosítók és viszontbiztosítók, az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁰⁾ 4. cikke (1) bekezdésének 1. pontjában meghatározott hitelintézetek, az 575/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének 2. és 7. pontjában meghatározott befektetési vállalkozások és kollektív befektetési formák, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹¹⁾ 2. cikkének 1. pontjában meghatározott központi szerződő felek, a 909/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁰⁾ 2. cikke (1) bekezdésének 1. pontjában meghatározott központi értéktárak és a 2014/59/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹¹⁾ 1. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében felsorolt egyéb pénzügyi vállalkozások és szervezetek. Ezekre az adósokra különös szabályozás vonatkozik, és esetükben a nemzeti felügyeleti és szanálási hatóságok széles körű beavatkozási jogkörrel rendelkeznek. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy kizárják ezen irányelv hatálya alól azokat az egyéb, pénzügyi szolgáltatásokat nyújtó pénzügyi szervezeteket is, amelyekre hasonló szabályozás vonatkozik és amelyek esetében hasonló beavatkozási jogkör érvényesül.

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/34/EU irányelve (2013. június 26.) a meghatározott típusú vállalkozások éves pénzügyi kimutatásairól, összevont (konszolidált) éves pénzügyi kimutatásairól és a kapcsolódó beszámolókról, a 2006/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 182., 2013.6.29., p. 19).

⁽⁸⁾ A Bizottság ajánlása (2003. május 6.) a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/138/EK irányelve (2009. november 25.) a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról (Szolvencia II) (HL L 335., 2009.12.17., 1. o.).

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 176., 2013.6.27., 1. o.).

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 648/2012/EU rendelete (2012. július 4.) a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról (HL L 201., 2012.7.27., 1. o.).

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 909/2014/EU rendelete (2014. július 23.) az Európai Unió belüli értékpapír-kiegyenlítés javításáról és a központi értéktárakról, valamint 98/26/EK és a 2014/65/EU irányelv, valamint a 236/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 257., 2014.8.28., 1. o.).

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/59/EU irányelve (2014. május 15.) a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról és a 82/891/EGK tanácsi irányelv, a 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/EU, 2012/30/EU és 2013/36/EU irányelv, valamint az 1093/2010/EU és a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 190. o.).

- (20) Hasonló megfontolásból helyénvaló kizárni ezen irányelv hatálya alól a nemzeti jog alapján létrehozott közjogi szervezetet is. A tagállamok számára továbbá lehetővé kell tenni, hogy a jogi személyekre korlátozzák a megelőző szerkezetátalakítási keretek igénybevételének lehetőségét, mivel a vállalkozók pénzügyi nehézségei nemcsak megelőző szerkezetátalakítási eljárásokkal kezelhetők hatékonyan, hanem adósság alóli mentesítéshez vezető eljárásokkal vagy szerződéses megegyezésen alapuló informális szerkezetátalakítással is. Az eltérő jogrendszerrel rendelkező tagállamok – amennyiben az ugyanolyan típusú szervezet e jogrendszerekben eltérő jogállással rendelkeznek – az összes ilyen szervezettípusra egységes szabályozást alkalmazhatnak. Az ezen irányelv alapján megállapított megelőző szerkezetátalakítási keret nem lehet hatással az adóssal szembeni, foglalkoztatói nyugdíjrendszerből eredő követelésekre és jogosultságokra, amennyiben ezek a követelések és jogosultságok a szerkezetátalakítás előtti időszakban keletkeztek.
- (21) A fogyasztók túlzott eladósodása jelentős gazdasági és szociális probléma, amely szorosan kapcsolódik a túlzott eladósodottság csökkentéséhez. Továbbá, a vállalkozók esetében gyakran nem lehet világosan megkülönböztetni a kereskedelmi, ipari, kézműipari vagy szakmai tevékenységük során, illetve az említett tevékenységek keretén kívül felmerült adósságokat. A vállalkozók nem tudnának a második esély lehetőségével hatékonyan élni, ha a vállalkozóknak eltérő hozzáférhetőségi feltételeket és adósság alóli mentesítési időszakokat alkalmazó, külön eljárásokat kellene igénybe venniük az üzleti adósságaiknak és az egyéb, az üzleti tevékenységük keretén kívül felmerült adósságok alóli mentesítés érdekében. Ezekből az okokból kifolyólag, bár ez az irányelv nem ír elő kötelező érvényű szabályokat a fogyasztók túlzott eladósodottságára vonatkozóan, ajánlatos, hogy a tagállamok minél előbb a fogyasztókra is elkezdjék alkalmazni ezen irányelv adósság alóli mentesítésre vonatkozó rendelkezéseit.
- (22) Minél hamarabb tudja az adós saját pénzügyi nehézségeit felismerni és megfelelő lépéseket tenni, annál nagyobb a valószínűsége annak, hogy elkerülhető lesz a fizetési képtelenség, vagy az olyan vállalkozás esetén, amelynek életképessége visszafordíthatatlanul károsodott, annál rendezettebben és hatékonyabban zajlik majd a felszámolási folyamat. Világos, aktualizált, tömör és felhasználóbarát tájékoztatást kell tehát adni a rendelkezésre álló megelőző szerkezetátalakítási eljárásokról és egy vagy több korai előrejelző eszközről, a pénzügyi nehézségeket észlelő adósok korai szakaszban való cselekvésre ösztönzése céljából. A korai előrejelző eszközök figyelmeztető mechanizmusként működnek, amelyek jelzik, ha az adós elmulaszt bizonyos típusú befizetéseket, és azok aktiválódhatnak például az adók vagy a társadalombiztosítási járulékok meg nem fizetése esetén. Ilyen eszközöket a tagállamok vagy magánszektorbeli szervezetek is kidolgozhatnak, feltéve, hogy teljesül az említett cél. A tagállamoknak online – például egy erre a célra szolgáló honlapon vagy weboldalon – hozzáférhetővé kell tenniük a korai előrejelző eszközökre vonatkozó információkat. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a vállalkozás méretének függvényében alakítsák a korai előrejelző eszközöket és a korai előrejelző eszközök tekintetében olyan külön rendelkezéseket határozzanak meg a nagyméretű vállalkozásokra és csoportokra vonatkozóan, amelyek figyelembe veszik azok sajátosságait. Ezen irányelv nem ruház semmilyen felelősséget a tagállamokra az említett korai előrejelző eszközök által aktivált szerkezetátalakítási mechanizmusok miatt esetlegesen keletkezett kár vonatkozásában.
- (23) A munkavállalók és képviselőik fokozottabb támogatása érdekében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a munkavállalók képviselőinek releváns és aktuális információk álljanak a rendelkezésére a korai előrejelző eszközök rendelkezésre állására vonatkozóan, és lehetővé kell tenni számukra, hogy az adós gazdasági helyzetének felméréséhez is segítséget nyújtsanak a munkavállalók képviselőinek.
- (24) Biztosítani kell, hogy az adósoknak – ideértve a jogi személyeket, és amennyiben a nemzeti jog azt előírja, a természetes személyeket és a vállalatcsoportokat is – rendelkezésére álljon egy szerkezetátalakítási keret annak érdekében, hogy olyan korai szakaszban kezelni tudják pénzügyi nehézségeiket, amikor még valószínű, hogy fizetési képtelenségük megelőzhető, és biztosítható a vállalkozásuk életképessége. Biztosítani kell, hogy az adósok még az előtt igénybe vehessék a szerkezetátalakítási keretet, hogy a nemzeti jogszabályok értelmében fizetési képtelenné váltak volna, azaz azt megelőzően, hogy teljesülnének esetükben a kollektív fizetési képtelenségi eljárás megindításának a nemzeti jog szerinti feltételei, ami általában az adós rendelkezési jogkörének teljes elvonásával és felszámoló kijelölésével jár. A szerkezetátalakítási keretekkel való visszaélések elkerülése érdekében feltételként elő kell írni azt, hogy az adós pénzügyi nehézségeinek olyan mértékűnek kell lenniük, amely valószínűsíti a fizetési képtelenség bekövetkezését, a szerkezetátalakítási tervnek pedig alkalmasnak kell lennie az adós fizetési képtelenségének megelőzésére, valamint a vállalkozás életképességének biztosítására.
- (25) A tagállamok számára lehetővé kell tenni annak eldöntését, hogy a megelőző szerkezetátalakítási eljárás megindításának kezdeményezését vagy annak megindítását követően esedékessé váló vagy keletkező követelésekre alkalmazandók legyenek-e a megelőző szerkezetátalakítási intézkedések vagy az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium. A tagállamok számára lehetővé kell tenni annak eldöntését, hogy az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium hatással legyen-e a követelések kamatára.

- (26) A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az ezen irányelv szerinti megelőző szerkezetátalakítási eljárásban való részvétel feltételeként bevezessék az életképességi vizsgálat elvégzését. Az említett vizsgálat nem végezhető az adós vagyontárgyainak kárára, ami többek között megvalósulhat az ideiglenes moratórium elrendelésével vagy úgy, hogy a vizsgálat elvégzésére indokolatlan késedelem nélkül sor kerül. A károközös tilalma ugyanakkor nem gátolja a tagállamokat abban, hogy előírják, hogy az adósnak saját költségén kell bizonyítania életképességét.
- (27) Az a tény, hogy a tagállamok korlátozhatják a szerkezetátalakítási keret igénybevételét olyan adósok esetében, amelyeket a számviteli vagy könyvviteli kötelezettségek súlyos megszegése miatt elítéltek, nem akadályozza, hogy a tagállamok olyan adósok számára is korlátozzák a megelőző szerkezetátalakítási keret igénybevételét, amelyek üzleti könyvei és nyilvántartásai olyan mértékben hiányosak vagy elégtelenek, hogy nem lehet belőlük megbizonyosodni az adós üzleti és pénzügyi helyzetéről.
- (28) A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy kiterjesszék az ezen irányelvben meghatározott megelőző szerkezetátalakítási keretek hatályát az olyan helyzetekre is, amelyekben az adósok nem pénzügyi jellegű nehézségekkel küzdenek, feltéve, hogy e nehézségek következtében ténylegesen és súlyosan veszélybe kerülhet az adós esedékessé váló adósságainak kifizetésére való aktuális vagy jövőbeli képessége. Az e veszély fennállásának mérlegelése során vizsgálandó időtartam több hónap vagy még hosszabb idő is lehet, így az olyan eseteket is figyelembe lehet venni, amikor az adós olyan nem pénzügyi jellegű nehézségekkel néz szembe, amelyek vállalkozásának folytatását, középtávon pedig likviditását veszélyeztetik. Ilyen helyzet lehet például az, ha az adós elveszít egy számára rendkívül fontos szerződést.
- (29) A hatékonyság javítása, valamint a késedelmek és a költségek csökkentése érdekében a nemzeti megelőző szerkezetátalakítási keretekben rugalmas eljárásokat kell kialakítani. Amennyiben ezt az irányelvet egy szerkezetátalakítási kereten belül egynél több eljárás révén hajtják végre, az adós számára biztosítani kell minden olyan jogot és biztosítékot, amelyet ezen irányelv a hatékony szerkezetátalakítás megvalósítása céljából előír. Azokat az eseteket kivéve, amikor ezen irányelv előírja az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok kötelező bevonását, a tagállamok dönthetnek úgy, hogy az említett hatóságok bevonását azokra az esetekre korlátozzák, amikor az szükséges és arányos, figyelembe véve egyúttal többek között az adósok és az érintett felek jogai és érdekei védelmének a célkitűzését, valamint az eljárások időtartama és költségei csökkentésének a célkitűzését. Azokban az esetekben, amikor a nemzeti jog értelmében a hitelezők vagy a munkavállalók képviselői kezdeményezhetik a szerkezetátalakítási eljárás megindítását és az adós kkv, a tagállamoknak az eljárás megindításának feltételeként elő kell írniuk az adós beleegyezését, és határozhatnak úgy, hogy ezt a követelményt kiterjesztik a nagyvállalat adósokra is.
- (30) Elvben meg kell hagyni az adósoknak a vagyontárgyaik feletti és a napi üzletmenet feletti rendelkezési jogát, hogy elkerülhetők legyenek a szükségtelen költségek, kifejezésre jusson a megelőző szerkezetátalakítás korai jellege, és az adósok ösztönzést kapjanak arra, hogy még a pénzügyi nehézségeik korai szakaszában kezdeményezzék a megelőző szerkezetátalakítást. Nem célszerű minden esetben kötelezővé tenni szerkezetátalakítási szakértő kijelölését az adós tevékenységének felügyelete vagy az adós napi üzletmenete feletti rendelkezés részleges átvételé céljából, hanem erre eseti alapon, az ügy körülményeinek vagy az adós konkrét szükségleteinek a figyelembevételével kerülhetne sor. A tagállamok számára ugyanakkor lehetővé kell tenni annak előírását, hogy bizonyos körülmények között minden esetben szükséges szerkezetátalakítási szakértőt kijelölni, például akkor, ha: az adós esetében engedélyezték az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő általános moratóriumot; a szerkezetátalakítási tervet a hitelezői osztályokon átvélő kényszeregyezés révén jóvá kell hagyni; a szerkezetátalakítási terv a munkavállalók jogait érintő intézkedéseket tartalmaz; vagy az adós vállalkozás vagy annak vezetősége az üzleti kapcsolatokban bűncselekményt követett el, csalárd módon járt el vagy kárt okozott.
- (31) A tagállamoknak elő kell írniuk a szerkezetátalakítási szakértő kötelező kijelölését abból a célból, hogy segítséget nyújtson a feleknek a szerkezetátalakítási tervre vonatkozó tárgyalásokhoz és a terv kidolgozásához olyan esetekben, amikor: igazságügyi vagy közigazgatási hatóság elrendeli az adós számára az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratóriumot, feltéve, hogy ebben az esetben szakértőre van szükség a felek érdekeinek védelméhez; a szerkezetátalakítási tervet igazságügyi vagy közigazgatási hatóságnak kell jóváhagynia a hitelezői osztályokon átvélő kényszeregyezés révén; az adós ezt kéri; vagy a hitelezők többsége kéri, feltéve, hogy a hitelezők fedezik a szakértő költségeit és díjait.

- (32) A szerkezetátalakítási tervről folyó tárgyalások elősegítése céljából az adós számára lehetővé kell tenni, hogy élhessen a jogszabályban előírt vagy egy igazságügyi vagy közigazgatási hatóság által elrendelt, az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium lehetőségével annak érdekében, hogy a tárgyalások ideje alatt folytassa a tevékenységét vagy hogy legalább megőrizze vagyona értékét. Amennyiben a nemzeti jog erre lehetőséget biztosít, a moratóriumfedezetet nyújtó harmadik felek – így többek között kezesek és biztosítéknyújtók – érdekében is alkalmazható lehet. A tagállamok mindazonáltal rendelkezhetnek úgy, hogy az igazságügyi és közigazgatási hatóságok megtagadhatják az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium elrendelését, amennyiben az említett moratórium nem szükséges, vagy amennyiben az nem szolgálná a tárgyalások elősegítésének célját. Az elutasítás indokai lehetnek többek között az előírt hitelezői többség támogatásának hiánya, vagy – amennyiben a nemzeti jog ezt előírja –, ha az adós ténylegesen nem képes megfizetni az esedékessé váló tartozásait.
- (33) Az eljárás lefolytatásának megkönnyítése és felgyorsítása érdekében a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy – megdönthető alapon – bizonyos előfeltételezésekkel éljenek a moratórium elutasításának indokoltságát illetően például abban az esetben, ha az adós az olyan adósokra jellemző magatartást tanúsít, akik nem tudják megfizetni az esedékessé váló tartozásaikat; ilyen lehet a munkavállalókkal, illetve az adóügyi vagy a társadalombiztosítási hatóságokkal szembeni jelentős nemteljesítés, vagy ha az adós vagy az aktuális vállalatvezetőség olyan pénzügyi bűncselekményt követett el, melynek alapján feltételezhető, hogy a hitelezők többsége nem támogatná a tárgyalások megindítását.
- (34) Az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium lehet általános hatályú, azaz érinthet minden hitelezőt, vagy lehet csak egyes konkrét hitelezőkre vagy hitelezői kategóriákra alkalmazandó. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy bizonyos jól körülhatárolt körülmények fennállása esetén kizárjanak a moratórium hatálya alól egyes követeléseket vagy követeléskategóriákat; ilyenek lehetnek például az olyan követelések, amelyek biztosítékát olyan vagyontárgyak képezik, melyek elvonása nem veszélyeztetné a vállalkozás szerkezetátalakítását, vagy az olyan hitelezők követeléseit, amelyek érdekeit a moratórium méltánytalanul sértené, például a biztosíték nem kompenzált elvesztése vagy értékvesztése miatt.
- (35) Az adós és az említett hitelezők jogai közötti méltányos egyensúly biztosítása érdekében az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratóriumot legfeljebb négy hónapos időtartamra kell alkalmazni. Az összetett szerkezetátalakításokhoz azonban több időre lehet szükség. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy úgy rendelkezzenek, hogy ilyen esetekben az igazságügyi vagy közigazgatási hatóság meghosszabbíthatja a moratórium eredeti időtartamát. Ha az igazságügyi vagy közigazgatási hatóság nem határoz a moratórium meghosszabbításáról annak lejáratá előtt, a moratórium a lejáratának napjától nem járhat további joghatással. A jogbiztonság érdekében a moratórium teljes időszakát tizenkét hónapra célszerű korlátozni. A tagállamok számára lehetővé kell tenni azt is, hogy határozatlan idejű moratóriumról rendelkezzenek, ha az adóst a nemzeti jog alapján már fizetéseképtelenné minősítették. A tagállamok számára lehetővé kell tenni annak eldöntését, hogy egy rövid időtartamú, az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságnak a megelőző szerkezetátalakítási keret igénybevételével kapcsolatos határozatának meghozataláig tartó ideiglenes moratóriumra alkalmazandó-e az ezen irányelv szerinti határidők.
- (36) Annak érdekében, hogy a hitelezők érdekei ne sérüljenek szükségtelenül, a tagállamoknak rendelkezniük kell arról, hogy az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságoknak módjukban áll megszüntetni az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratóriumot, amennyiben az a továbbiakban már nem alkalmas a tárgyalások elősegítésére, például ha nyilvánvalóvá válik, hogy a tárgyalások folytatása tekintetében nem áll fenn a szükséges hitelezői többségi támogatás. Amennyiben a tagállamok rendelkeznek ilyen lehetőségről, a moratóriumot abban az esetben is meg kell szüntetni, ha az méltánytalanul sérti a hitelezők érdekeit. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a moratórium megszüntetésének a lehetőségét korlátozzák olyan helyzetekre, amikor a hitelezőket nem hallgatták meg annak hatálybalépése vagy meghosszabbítása előtt. A tagállamok számára lehetővé kell tenni továbbá egy olyan minimumidőszak előírását, amely alatt a moratórium nem szüntethető meg. Annak vizsgálata során, hogy a hitelezők érdekei nem sérülnek-e méltánytalanul, az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok figyelembe vehetik, hogy a moratóriummal megmaradna-e a vagyon összértéke, és hogy az adós rosszhiszeműen, károkozási szándékkal vagy általánosságban a hitelezők összességének a jogos elvárásai ellenében cselekszik-e.

- (37) Ezen irányelv nem tartalmaz az olyan hitelezőknek járó kártalanításra vagy garanciákra vonatkozó rendelkezéseket, amelyek esetében a nyújtott biztosíték értéke valószínűsíthetően csökken a moratórium ideje alatt. A moratórium méltánytalanul sértené egy adott hitelező vagy hitelezői kategória érdekeit, ha például a követeléseik a moratórium következtében lényegesen hátrányosabb helyzetben lennének ahhoz képest, mint ha nem kerülne sor moratóriumra, vagy ha a hitelező hátrányosabb helyzetbe kerülne, mint a hasonló helyzetben lévő többi hitelező. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy úgy rendelkezzenek, hogy amennyiben egy vagy több hitelező vagy hitelezői kategória tekintetében megállapítást nyer, hogy méltánytalanul sérülnek az érdekeik, a moratórium megszüntethető legyen akár ezen konkrét hitelezők vagy hitelezői kategóriák, akár a hitelezők összessége tekintetében. A tagállamok számára lehetővé kell tenni annak meghatározását, hogy ki jogosult a moratórium megszüntetését kérni.
- (38) Az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratóriumnak helyénvaló magával vonnia az adós azon kötelezettségének felfüggesztését is, hogy kezdeményeznie kell az esetlegesen az adós felszámolásával záruló fizetéseképtelenségi eljárást, illetve helyénvaló magával vonnia a hitelezői kérelmen alapuló ilyen fizetéseképtelenségi eljárás megindításának a felfüggesztését. Az ilyen fizetéseképtelenségi eljárások azokon az eljárásokon felül, amelyek a jogszabályi korlátozás értelmében kizárólag az adós felszámolásával végződhetnek, olyan eljárásokat is magukban kell hogy foglaljanak, amelyek az adós szerkezetátalakításához vezethetnek. A fizetéseképtelenségi eljárás hitelezői kérelmen alapuló megindításának felfüggesztése nemcsak abban az esetben alkalmazandó, ha a tagállamok az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő általános, minden hitelezőre kiterjedő moratóriumot írnak elő, hanem azokban az esetekben is, ha a tagállamok lehetővé teszik az egyedi végrehajtási intézkedéseket csak korlátozott számú hitelező tekintetében felfüggesztő moratóriumot. A tagállamok számára mindazonáltal lehetővé kell tenni, hogy úgy rendelkezzenek, hogy a fizetéseképtelenségi eljárás mégis megindítható valamely, nem hitelezői minőségben eljáró hatóság – például ügyész – kérésére, amennyiben ez közérdeket szolgál.
- (39) Ezen irányelv nem akadályozhatja meg az adósokat abban, hogy a rendes üzletmenet során rendezzék az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium által nem érintett hitelezők tekintetében fennálló tartozásaikat, illetve az érintett hitelezők tekintetében az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium időtartama során keletkező tartozásaikat. Annak biztosítása érdekében, hogy a szerkezetátalakítási eljárás megindítása vagy az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium előtt keletkezett követelésekkel rendelkező hitelezők ne gyakoroljanak nyomást az adósra annak érdekében, hogy az megfizesse azokat a követeléseket, amelyek egyébként a szerkezetátalakítási terv végrehajtása révén csökkennének, a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy e követelések tekintetében az adós fizetési kötelezettségének felfüggesztéséről rendelkezzenek.
- (40) Amikor egy adós ellen fizetéseképtelenségi eljárást indítanak, egyes beszállítóknak az úgynevezett ipso facto záradékok alapján szerződéses jogában állhat a beszállítói szerződésnek pusztán a fizetéseképtelenség ténye miatti felmondása, még abban az esetben is, ha az adós megfelelően teljesítette kötelezettségeit. Az ipso facto záradékokat akkor is aktiválni lehet, amikor egy adós megelőző szerkezetátalakítási intézkedéseket kér. Amikor ezekre a záradékokra akkor hivatkoznak, amikor az adós csupán tárgyal a szerkezetátalakítási tervről vagy az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratóriumot kér, vagy amikor a moratóriummal kapcsolatosan valamilyen esemény következik be, a szerződés idő előtti felmondása kedvezőtlenül befolyásolhatja az adós vállalkozását és a vállalkozás sikeres megmentését. Ezért ilyen esetekben szükség van annak előírására, hogy a hitelezők ne hivatkozhatnak az olyan ipso facto záradékokra, amelyek szerkezetátalakítási tervre vonatkozó tárgyalásra, moratóriumra vagy a moratóriumhoz kapcsolódó bármely hasonló eseményre vonatkoznak.
- (41) A szerződés idő előtti felmondása veszélyeztetheti a vállalkozás azon képességét, hogy folytassa működését a szerkezetátalakítási tárgyalások alatt is, különösen amikor olyan alapvető szolgáltatásokról szóló szerződésekről van szó, mint a gáz-, a villamosenergia- és a vízellátás, a távközlés és kártyaalapú fizetési szolgáltatások. A tagállamoknak úgy kell rendelkezniük, hogy az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium által érintett azon hitelezők, akiknek a követelése a moratórium előtt keletkezett és azt az adós nem fizette meg, a moratórium időtartama alatt ne tarthassák vissza alapvető, még nem teljesített szerződések teljesítését, ne mondhassák fel, ne gyorsíthassák fel vagy bármilyen egyéb módon ne módosíthassák az ilyen szerződéseket, feltéve, hogy az adós teljesíti az ezen szerződések keretében fennálló, a moratórium időtartama alatt esedékessé váló kötelezettségeit. A még nem teljesített szerződések például a lízing- és licenccmegállapodások, az árubeszerzésre irányuló hosszú távú szerződések, valamint a franchise-megállapodások.
- (42) Ez az irányelv minimumszabályokat állapít meg a szerkezetátalakítási tervek tartalmát illetően. A tagállamok számára lehetővé kell tenni annak előírását, hogy a szerkezetátalakítási tervek további magyarázatot is tartalmazzanak például azokkal a kritériumokkal kapcsolatban, amelyek alapján a hitelezőket csoportokba sorolták – mely szempont releváns lehet olyan esetekben, amikor egy tartozást csak részben fedeztek biztosítékkal. Nem helyénvaló a tagállamokat arra kötelezni, hogy szakértői véleményt írjanak elő az eszközök azon értéke tekintetében, amelyet a tervben fel kell tüntetni.

- (43) A szerkezetátalakítási terv által érintett hitelezőknek – a munkavállalókat is beleértve – és – ahol a nemzeti jogszabályok ezt lehetővé teszik – a tőketulajdonosoknak szavazati joggal kell rendelkezniük a szerkezetátalakítási terv elfogadását illetően. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy korlátozott számban kivételeket határozzanak meg e szabály alól. A szerkezetátalakítási terv által nem érintett felek nem kaphatnak szavazati jogot a tervvel kapcsolatban, és a terv jóváhagyásához sem lehet szükségessé tenni a támogatásukat. Az érintett felek fogalma a munkavállalókat csak hitelezői minőségükben foglalja magában. Ezért ha a tagállamok úgy döntenek, hogy mentesítik a munkavállalók követeléseit a megelőző szerkezetátalakítási keret alól, akkor a munkavállalók nem tekintendők érintett feleknek. A szerkezetátalakítási terv elfogadására irányuló szavazás lehet formális szavazási folyamat vagy konzultáció és megállapodás az érintett felek előírt többségével. Amennyiben azonban a szavazásra a szükséges többséggel való megállapodás formájában kerül sor, azon érintett felek számára, akik a megállapodásnak nem voltak részesei, mindazonáltal fel lehetne kínálni a szerkezetátalakítási tervhez való csatlakozás lehetőségét.
- (44) Annak biztosítása érdekében, hogy az alapvetően hasonló jogok esetében egyenlő bánásmód érvényesüljön, és hogy a szerkezetátalakítási terveket az érintett felek jogainak méltánytalan sérülése nélkül lehessen elfogadni, az érintett feleket a nemzeti jog szerinti osztályba sorolási kritériumoknak megfelelő külön osztályokba kell sorolni. Osztályba sorolás alatt az érintett feleknek a terv elfogadása céljából történő olyan csoportosítása értendő, amely tükrözi a követeléseikhez és érdekeikhez kapcsolódó jogait és a kielégítési sorrendben betöltött helyet. Helyénvaló mindig külön osztályt képezni legalább a biztosítékkal rendelkező és a biztosítékkal nem rendelkező hitelezők számára. A tagállamok számára azonban lehetővé kell tenni, hogy kettőnél több hitelezői osztály kialakítását is előírják; ez jelentheti például a biztosítékkal rendelkező, illetve biztosíték nélküli hitelezők több különböző osztályának, valamint az alárendelt követeléssel rendelkező hitelezők osztályainak a kialakítását is. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy külön osztályként kezeljenek olyan típusú hitelezőket is, amelyek esetében az érdekek közössége nem áll fenn kellő mértékben; ilyenek például az adóhatóságok vagy a társadalombiztosítási hatóságok. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy úgy rendelkezzenek, hogy a biztosított követeléseket a biztosítékok értékelése alapján biztosított és biztosíték nélküli részekre lehet bontani. A tagállamok számára azt is lehetővé kell tenni, hogy az osztályok kialakítását támogató különös szabályokat állapítsanak meg olyan esetekben, ahol a nem diverzifikált, vagy más szempontból különösen kiszolgáltatott hitelezők, mint például a munkavállalók vagy a kisebb beszállítók számára előnyt jelentene az ilyen osztályok kialakítása.
- (45) A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy úgy rendelkezzenek, hogy az érintett felek külön osztályba sorolásának kötelezettsége alól a viszonylag egyszerű tőkeszerkezetük okán mentesség legyen biztosítható a kkv-nak minősülő adósok számára. Az olyan esetekben, amikor kkv-k úgy döntöttek, hogy csak egy szavazási osztályt képeznek, és ez az osztály a terv ellen szavaz, az adósok számára lehetővé kell tenni, hogy ezen irányelv általános elveivel összhangban egy másik tervet nyújtsanak be.
- (46) A tagállamoknak minden esetben biztosítaniuk kell, hogy a nemzeti jogukban megfelelő bánásmódban részesüljenek az osztályba sorolás szempontjából különös jelentőséggel bíró ügyek, mint például az egymáshoz kapcsolódó felek követelése, és hogy nemzeti joguk szabályokat tartalmazzon a függő követelésekre és a vitatott követelésekre vonatkozóan. A tagállamok számára lehetővé kell tenni annak szabályozását, hogy a vitatott követelések miként kezelendők a szavazati jogok kiosztása szempontjából. Az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságnak a jóváhagyásra benyújtott szerkezetátalakítási terv esetében meg kell vizsgálnia az osztályba sorolást, beleértve a terv által érintett hitelezők körét is. A tagállamok számára azonban lehetővé kell tenni, hogy úgy rendelkezzenek, hogy ezek a hatóságok egy korábbi szakaszban is megvizsgálhatják az osztályba sorolást, ha a tervet benyújtó fél előzetes validálást vagy útmutatást kér.
- (47) A nemzeti jogszabályoknak meg kell határozniuk a szükséges többséget, hogy biztosítsák, hogy az érintett felek kisebbsége az egyes osztályokban ne akadályozhassa olyan szerkezetátalakítási terv elfogadását, amely nem csökkenti méltánytalanul jogait és érdekeit. Az egyet nem értő, biztosítékkal rendelkező hitelezőkre nézve kötelező többségi szabály nélkül a korai szerkezetátalakítás sok esetben nem lenne lehetséges, például olyankor, amikor az egyébként életképes vállalkozásnak csak pénzügyi átszervezésre van szüksége. Annak biztosítása érdekében, hogy a feleknek a vállalkozásukba való érdekeltségük arányában legyen beleszólásuk a szerkezetátalakítási terv elfogadásába, a szükséges többségnek minden egyes osztályban a hitelezői követelések összegén vagy a tulajdoni részesedésből fakadó érdekeltség mértékén kell alapulnia. A tagállamok számára ezenfelül lehetővé kell tenni annak előírását is, hogy minden egyes osztályban szükséges legyen az érintett felek többsége. A tagállamok számára lehetővé kell tenni olyan, szavazati joggal rendelkező érintett felekre vonatkozó szabályok megállapítását is, akik nem megfelelően élnek az említett szavazati joggal, vagy nem képviseltetik magukat; ilyen szabály lehet például az ilyen érintett feleknek a részvételi küszöb elérése vagy a többség számítása céljából történő figyelembevétele lehetővé tevő szabály. A tagállamok számára azt is lehetővé kell tenni, hogy szavazási részvételi küszöböt írjanak elő.

- (48) A szerkezetátalakítási tervnek az igazságügyi vagy közigazgatási hatóság általi jóváhagyása szükséges annak biztosításához, hogy a hitelezők jogainak csökkenése és a tőketulajdonosok érdekeinek sérülése arányos legyen a szerkezetátalakítás előnyeivel, és hogy számukra hatékony jogorvoslat álljon rendelkezésre. A jóváhagyás különösen akkor szükséges, ha: egyes érintett felek nem értenek egyet; a szerkezetátalakítási terv új finanszírozási rendelkezéseket tartalmaz; vagy a terv a munkaerő több mint 25 %-os elvesztését eredményezi. A tagállamok számára ugyanakkor lehetővé kell tenni, hogy más esetekben is előírják az igazságügyi vagy közigazgatási hatóság általi jóváhagyást. A munkaerő több mint 25 %-os elvesztését eredményező terv jóváhagyása csupán akkor szükséges, ha a nemzeti jog lehetővé teszi, hogy a megelőző szerkezetátalakítási keret olyan intézkedéseket írjon elő, amelyek közvetlen hatást gyakorolnak a munkaszervezőkre.
- (49) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok elutasíthassák az olyan terveket, amelyek esetében megállapításra kerül, hogy azok eredményeként az egyet nem értő hitelezők vagy tőketulajdonosok kevesebb joggal rendelkeznének vagy azon szinthez képest, amit észszerűen elvárhatnának az adós vállalkozásának felszámolása – az adós sajátos körülményeitől függően akár részletekben történő felszámolás, akár működő vállalkozásként való értékesítés – esetén, vagy pedig ahhoz képest, amit észszerűen elvárhatnának a következő legjobb alternatív forgatókönyv szerint abban az esetben, ha a szerkezetátalakítási tervet nem hagyják jóvá. Abban az esetben azonban, ha a tervet a hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezés révén hagyták jóvá, hivatkozni kell az említett forgatókönyv esetén alkalmazott védelmi mechanizmusra. Amennyiben egy tagállam úgy dönt, hogy az adósok tekintetében a vállalkozás folytatásának feltételezésével történő értékelést végez, a vállalkozás folytatásának feltételezésével számított értéknek az adós hosszú távú üzleti tevékenységét kell figyelembe vennie, nem pedig a felszámoláskori értéket. A vállalkozás folytatásának feltételezésével számított érték főszabályként magasabb, mint a felszámoláskori érték, mivel tükrözi azt a tényt, hogy a vállalkozás a lehető legkisebb zavart elszenvedve folytatja a tevékenységét, bírja pénzügyi hitelezőinek, részvényeseinek és ügyfeleinek bizalmát, továbbra is bevételt termel és korlátozza a munkavállalókra gyakorolt hatást.
- (50) Annak elkerülése érdekében, hogy minden egyes esetben értékelést kelljen végezni, az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságnak csak akkor kell vizsgálnia a hitelezők legjobb érdekei módszertani tesztnek való megfelelést, ha a szerkezetátalakítási tervet ezen az alapon megtámadják; mindazonáltal a tagállamok számára lehetővé kell tenni annak előírását, hogy a jóváhagyáshoz szükséges egyéb feltételek is hivatalból vizsgálhatók. A tagállamok számára lehetővé kell tenni olyan további feltételek előírását, amelyeket teljesíteni kell a szerkezetátalakítási terv jóváhagyásához, ilyen lehet például annak vizsgálata, hogy a tőketulajdonosok megfelelő védelemben részesülnek-e. Az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy megtagadják az olyan szerkezetátalakítási terv jóváhagyását, amelyekről észszerűen nem valószínűsíthető, hogy megakadályozzák az adós fizetési képtelenségét, illetve biztosítják a vállalkozás életképességét. A tagállamoknak mindazonáltal nem kell gondoskodniuk az erre vonatkozó értékelések hivatalból történő elvégzéséről.
- (51) A szerkezetátalakítási terv jóváhagyásának egyik feltétele, hogy minden érdekelt fél értesítést kapjon a tervről. A tagállamok számára lehetővé kell tenni annak meghatározását, hogy milyen formában és milyen időpontban kell az értesítést megtenni, valamint a tagállamok számára azt is lehetővé kell tenni, hogy rendelkezzenek az értesítésekkel összefüggésben az ismeretlen követelések kezeléséről. A tagállamok számára lehetővé kell tenni annak előírását, hogy a nem érintett feleket is értesíteni kell a szerkezetátalakítási tervről.
- (52) A hitelezők legjobb érdekei módszertani teszt tekintetében akkor biztosított a megfelelés, ha egyetlen egyet nem értő hitelező sem jár rosszabbul a szerkezetátalakítási tervvel, mint felszámolás – akár részletekben történő felszámolás, akár működő vállalkozásként történő értékesítés – esetén járt volna, vagy abban az esetben járna, ha – a következő legjobb alternatív megoldást jelentő forgatókönyvként – a szerkezetátalakítási tervet nem hagynák jóvá. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a hitelezők legjobb érdekei módszertani tesztnek a nemzeti jogban való végrehajtásakor az említett küszöbök valamelyikét érvényesítsék. Ezt a tesztet alkalmazni kellene minden olyan esetben, amikor a terv jóváhagyására van szükség ahhoz, hogy az kötelezővé váljon az egyet nem értő hitelezők vagy adott esetben a hitelezők egyet nem értő osztályai számára. A hitelezők legjobb érdekei módszertani teszt következtében az olyan esetekben, amikor a közintézményi hitelezők a nemzeti jog értelmében elsőbbséget élveznek, a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy az említett hitelezők követeléseinek a terv keretében való teljes vagy részletes törlése nem lehetséges.
- (53) Míg a szerkezetátalakítási terv mindig elfogadásra kerül, ha az egyes érintett osztályokban a szükséges többség támogatja a tervet, lehetővé kell tenni, hogy azt a szerkezetátalakítási tervet, amelyet nem támogat a szükséges többség minden érintett osztályban, az igazságügyi vagy közigazgatási hatóság az adós javaslatára vagy az adós beleegyezésével még mindig jóváhagyhassa. Jogi személy esetében a tagállamok számára lehetővé kell tenni annak eldöntését, hogy egy szerkezetátalakítási terv elfogadása vagy jóváhagyása céljából az „adós” alatt a jogi személy igazgatótanácsa vagy bizonyos részvényesi vagy tőketulajdonosi többség értendő-e. A hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezés esetében ahhoz, hogy a terv jóváhagyására sor kerüljön, azt az érintett felek szavazási osztályai többségének támogatnia kell. Az említett osztályok legalább egyikének biztosított hitelezői osztálynak vagy a nem biztosított hitelezői osztálynál előrébb sorolt osztálynak kell lennie.

- (54) Lehetővé kell tenni a szerkezetátalakítási terv jóváhagyását abban az esetben is, ha a szavazási osztályok többsége nem támogatja azt, feltéve, hogy a tervet legalább egy olyan érintett vagy károsult hitelezői osztály támogatja, amely az adós működő vállalkozásként történő értékelésekor kifizetésben részesül vagy megtartja részesedéseit, vagy amelynek esetében – ha a nemzeti jog úgy rendelkezik – észszerűen feltételezhető, hogy kifizetésben részesül vagy megtartja részesedéseit, amennyiben a nemzeti jog szerinti szokásos kielégítési sorrendet alkalmazzák. Az ilyen esetben a tagállamok számára lehetővé kell tenni azon osztályok számának megnövelését, amelyeknek jóvá kell hagyniuk a tervet, ehhez azonban azt nem kell feltétlenül előírniuk, hogy mindezen osztályok az adós működő vállalkozásként történő értékelésekor kifizetésben részesüljenek vagy a nemzeti jog szerint megtartsák részesedésüket. Nem helyénvaló azonban, hogy a tagállamok az összes osztály beleegyezését követelményül szabják. Ennek megfelelően amennyiben csak két hitelezői osztály van, elegendőnek kellene tekinteni, ha legalább az egyik a beleegyezését adja, feltéve, hogy a hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezés alkalmazásának a többi feltétele teljesül. A hitelező akkor tekintendő károsult hitelezőnek, ha a követelésének értéke csökken.
- (55) A hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezés esetén a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a javasolt terv keretében az érintett hitelezők egyet nem értő osztályainak az érdekei ne sérüljenek méltánytalanul, és a tagállamoknak megfelelő védelmet kell biztosítaniuk ezen egyet nem értő osztályok számára. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az érintett hitelezők egyet nem értő osztályait annak biztosításával védjék, hogy legalább ugyanolyan kedvező elbánásban részesülnek, mint bármely más, azonos besorolású osztály, és kedvezőbb elbánásban, mint a hátrébb sorolt osztályok. Alternatív lehetőségként a tagállamok az érintett hitelezők egyet nem értő osztályainak védelmét megvalósíthatják annak biztosításával is, hogy az ilyen egyet nem értő osztály teljeskörű kifizetésben részesüljön, ha egy, a kielégítési sorrendben hátrébb sorolt osztály esetében a szerkezetátalakítási terv kifizetését vagy a részesedés megtartását irányozza elő (az abszolút elsőbbségi szabály). A „teljeskörű kifizetés” koncepciójának alkalmazása – a fizetés időzítését illetően is – a tagállamok mérlegelési jogkörébe kell hogy tartozzon, feltéve, hogy biztosítják a tőkekövetelésnek és – biztosítékkal rendelkező hitelezők esetében – a biztosíték értékének a védelmét. A tagállamok számára lehetővé kell tenni annak eldöntését is, hogy milyen, ezzel egyenértékű módon elégíthető még ki teljeskörűen az eredeti követelés.
- (56) A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy eltérjenek az abszolút elsőbbségi szabálytól például olyankor, ha méltányosnak tekintett a terv keretében lehetővé tenni a tőketulajdonosok számára, hogy megtartsanak bizonyos részesedést annak ellenére, hogy adott esetben egy előrébb sorolt osztály köteles elfogadni követeléseit értékének a csökkenését, vagy hogy az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratóriumról szóló rendelkezés hatálya alá tartozó kulcsfontosságú beszállítók kifizetésére más, előrébb sorolt hitelezői osztályokat megelőzően kerül sor. A tagállamok számára lehetővé kell tenni annak megválasztását, hogy a fent említett védelmi mechanizmusok közül melyiket vezetik be.
- (57) Amellett, hogy a részvényesek vagy egyéb tőketulajdonosok jogos érdekeit meg kell védeni, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a részvényesek vagy egyéb tőketulajdonosok ne akadályozhassák meg indokolatlanul az adóst újra életképesé tevő szerkezetátalakítási terv elfogadását. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy különböző eszközöket alkalmazzanak e cél elérése érdekében, például a tőketulajdonosoknak nem adják meg a szerkezetátalakítási tervről való szavazás jogát, és a szerkezetátalakítási terv elfogadását függetlenítik azon tőketulajdonosok beleegyezésétől, akik a vállalkozás értékelésekor nem jutnának pénzhez vagy egyéb kompenzációhoz, amennyiben a szokásos kielégítési sorrendet alkalmazzák. Abban az esetben azonban, ha a tőketulajdonosoknak joguk van szavazni a szerkezetátalakítási tervről, az igazságügyi vagy közigazgatási hatóság számára lehetővé kell tenni, hogy – egy vagy több tulajdonosi osztály egyet nem értése ellenére – a hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezésre vonatkozó szabályok alkalmazásával jóváhagyja a tervet. Azoknak a tagállamoknak, amelyek kizárják a tőketulajdonosokat a szerkezetátalakítási tervről történő szavazásból, nem kell alkalmazniuk az abszolút elsőbbségi szabályt a hitelezők és a tőketulajdonosok egymással való kapcsolatában. Annak biztosításának, hogy a tőketulajdonosok ne akadályozhassák meg indokolatlanul a szerkezetátalakítási terv elfogadását, egy másik lehetséges módja, hogy a tőketulajdonosok jogait közvetlenül érintő és a társasági jog értelmében a részvényesek közgyűlésének jóváhagyását igénylő szerkezetátalakítási intézkedések megszavazása ne igényeljen indokolatlanul nagy arányú többséget, a tőketulajdonosok jogait közvetlenül nem érintő szerkezetátalakítási intézkedések tekintetében pedig a tőketulajdonosok ne rendelkezzenek döntési jogkörrel.
- (58) Ott, ahol eltérő jogokkal rendelkező részesedések különböző osztályai léteznek, több tulajdonosi osztályra lehet szükség. Előfordulhat, hogy a kkv-k olyan tőketulajdonosai számára, akik nem csupán befektetők, hanem a vállalkozás tulajdonosai is, és egyéb módokon, például vezetői szakértelemmel is hozzájárulnak a vállalkozáshoz, nem vonzó az ilyen feltételek melletti szerkezetátalakítás. Ezért a kkv-nak minősülő adósok számára a hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezésnek csupán választható lehetőségnek kell lennie.
- (59) A szerkezetátalakítási terv végrehajtása céljából a tervnek lehetővé kell tennie, hogy a kkv-k tőketulajdonosai nem pénzügyi eszközökkel hozzájáruljanak a szerkezetátalakításhoz, például tapasztalatukkal, hírnevükkel vagy üzleti kapcsolataikkal.

- (60) A megelőző szerkezetátalakítási eljárások során a munkavállalóknak teljeskörű munkajogi védelmet kell biztosítani. Ez az irányelv nem érinti különösen a 98/59/EK⁽¹²⁾ és a 2001/23/EK tanácsi irányelv⁽¹³⁾, valamint a 2002/14/EK⁽¹⁴⁾ a 2008/94/EK⁽¹⁵⁾ és a 2009/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁶⁾ által garantált munkavállalói jogokat. Az említett irányelveket átültető nemzeti jogszabályok szerinti, a munkavállalók tájékoztatására és a velük való konzultációra vonatkozó kötelezettségek nem változnak. Ez magában foglalja azt a kötelezettséget, hogy a munkavállalók képviselőit tájékoztatni kell a megelőző szerkezetátalakítási keret alkalmazására vonatkozó döntésről és erről velük konzultációt kell folytatni, összhangban a 2002/14/EK irányelvvel.
- (61) A munkavállalókat és képviselőiket az uniós jogban meghatározottaknak megfelelően tájékoztatni kell a javasolt szerkezetátalakítási tervről annak érdekében, hogy behatóan értékelhessék a különböző alternatívákat. A munkavállalókat és képviselőiket emellett olyan mértékben kell bevonni, hogy az kielégítse az uniós jogban meghatározott konzultációs követelményeket. Tekintettel arra, hogy biztosítani kell a munkavállalók megfelelő szintű védelmét, a tagállamokat arra kell kötelezni, hogy a munkavállalói követeléseket mentesítsék az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő bármely moratórium hatálya alól, tekintet nélkül arra, hogy ezek a követelések a moratórium elrendelése előtt vagy után merültek fel. A munkavállalói követelések végrehajtására vonatkozó moratóriumot csak azon összegek és időszakok esetében lehet megengedni, amelyek tekintetében a nemzeti jog szerinti más eszközökkel hasonló szinten, hatékonyan biztosítják e követelések kifizetését. Ha a garanciaintézmények felelőssége a nemzeti jog értelmében korlátozott, akár a garancia időtartama, akár a munkavállalóknak kifizetett összeg tekintetében, a munkavállalók számára lehetővé kell tenni, hogy a követeléseiket érintő bármely veszteséget a moratórium időtartama alatt is érvényesíthessék a munkáltatóval szemben. Alternatív megoldásként a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a munkavállalók követeléseit kizárják a megelőző szerkezetátalakítási keretek hatálya alól, és a nemzeti jog keretében rendelkezzenek e követelések védelméről.
- (62) Ha a szerkezetátalakítási terv magában foglalja a vállalkozás egy részének átruházását, akkor a munkavállalóknak a munkaszerződésből vagy munkaviszonyból származó jogait, különösen a bérezéshez való jogot a 2001/23/EK irányelv 3. és 4. cikkével összhangban védelmezni kell, az említett irányelv 5. cikke szerinti fizetésektelenségi eljárások esetén alkalmazandó egyedi szabályok és különösen az említett irányelv 5. cikkének (2) bekezdésében meghatározott lehetőségek sérelme nélkül. Annak érdekében, hogy megállapodás szülessen az említett döntésekről, ez az irányelv nem sértheti a többek között az olyan döntésekkel kapcsolatos, a 2002/14/EK irányelv szerinti védelem alá tartozó tájékoztatáshoz és a konzultációhoz való jogokat, amelyek valószínűsíthetően lényegi változásokhoz vezetnek a munkaszervezésben vagy a szerződéses viszonyokban. Ezen túlmenően, azoknak a munkavállalóknak, akiknek a követeléseire a szerkezetátalakítási terv hatással van, ezen irányelv alapján biztosítani kell a jogot arra, hogy szavazhassanak a szerkezetátalakítási tervről. A szerkezetátalakítási tervről történő szavazás céljából a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy úgy döntsenek, hogy a munkavállalókat külön osztályba sorolják, elkülönítve őket az egyéb hitelezői osztályoktól.
- (63) Az igazságügyi, illetve közigazgatási hatóságoknak kizárólag abban az esetben kell dönteniük arról, hogy ha a szerkezetátalakítási tervet nem hagyták jóvá, a vállalkozás értékelése felszámoláskori érteken történjen vagy a következő legjobb alternatív forgatókönyv szerint, ha valamely egyet nem értő érintett fél megtámadja a szerkezetátalakítási tervet. Ez nem zárja ki a tagállamok azon jogát, hogy a nemzeti jogukban más esetekben is értékelést írjanak elő. Az erre vonatkozó döntés azonban állhat abból is, hogy a hatóság jóváhagyja a szakértői értékelést vagy az eljárás korábbi szakaszában az adós vagy más fél által benyújtott értékelést. Ha egy tagállam úgy határoz, hogy értékelést ír elő, akkor a tagállam számára lehetővé kell tenni, hogy az általános polgári eljárásjog keretein kívül eső különös szabályokat írjon elő a szerkezetátalakítás során történő értékelésre vonatkozóan, annak biztosítása érdekében, hogy az értékelés gyorsított eljárásban történjen. Ezen irányelv egyetlen rendelkezése sem érinti az értékelések esetén alkalmazandó, a bizonyítási teherre vonatkozó nemzeti jog szerinti szabályokat.
- (64) A szerkezetátalakítási terv kötelező ereje kizárólag azokra az érintett felekre vonatkozik, amelyek részt vettek a terv elfogadásában. A tagállamok számára lehetővé kell tenni annak meghatározását, hogy milyen következményei vannak egy hitelezőre nézve, ha részt vett a terv elfogadásában, ideértve azokat az eseteket is, amikor ismeretlen hitelezőről vagy jövőbeli követelések hitelezőiről van szó. A tagállamok számára lehetővé kell tenni például az arra vonatkozó döntést is, hogy hogyan kell kezelni azokat a hitelezőket, akik megfelelően értesítést kaptak, de nem vettek részt az eljárásokban.

⁽¹²⁾ A Tanács 98/59/EK irányelve (1998. július 20.) a csoportos létszámcsökkenésre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről (HL L 225., 1998.8.12., 16. o.).

⁽¹³⁾ A Tanács 2001/23/EK irányelve (2001. március 12.) a munkavállalók jogainak a vállalkozások, üzletek vagy ezek részeinek átruházása esetén történő védelmére vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről (HL L 82., 2001.3.22., 16. o.).

⁽¹⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2002/14/EK irányelve (2002. március 11.) az Európai Közösség munkavállalóinak tájékoztatása és a velük folytatott konzultáció általános keretének létrehozásáról (HL L 80., 2002.3.23., 29. o.).

⁽¹⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/94/EK irányelve (2008. október 22.) a munkáltató fizetésektelensége esetén a munkavállalók védelméről (HL L 283., 2008.10.28., 36. o.).

⁽¹⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/38/EK irányelve (2009. május 6.) az Európai Üzemi Tanács létrehozásáról vagy a közösségi szintű vállalkozások és vállalkozáscsoportok munkavállalóinak tájékoztatását és a velük folytatott konzultációt szolgáló eljárás kialakításáról (HL L 122., 2009.5.16., 28. o.).

- (65) Az arra érdeklődést mutató érintett felek számára lehetővé kell tenni, hogy fellebbezzenek a szerkezetátalakítási terv közigazgatási hatóság általi jóváhagyásáról szóló határozat ellen. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy bevezessék annak a lehetőségét is, hogy a szerkezetátalakítási terv igazságügyi hatóság általi jóváhagyásáról szóló határozattal szemben is fellebbezéssel lehessen élni. A terv hatékonyságának biztosítása, a bizonytalanság csökkentése és az indokolatlan késedelmek elkerülése érdekében azonban a fellebbezés főszabály szerint nem lehet felfüggesztő hatályú és ezért nem akadályozhatja meg a szerkezetátalakítási terv végrehajtását. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy meghatározzák és korlátozzák a fellebbezés indokait. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy megengedjék, hogy a szerkezetátalakítási terv jóváhagyásáról szóló határozat elleni fellebbezés esetén az igazságügyi hatóság előzetes vagy összefoglaló határozatot adjon ki, amely biztosítja a terv végrehajtását arra az esetre, ha a folyamatban lévő fellebbezésnek helyt adnak. Ha a fellebbezésnek helyt adnak, az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok számára lehetővé kell tenni annak mérlegelését, hogy – amennyiben a tagállamok ilyen lehetőségről rendelkeznek – a szerkezetátalakítási terv elvetése helyett módosított formában hagyják azt jóvá, vagy a tervet módosítások nélkül hagyják jóvá. Lehetővé kell tenni, hogy a terv módosításait a felek javasolják, illetve szavazzák meg, akár saját kezdeményezésükre, akár az igazságügyi hatóság kérésére. A tagállamok előírhatnak továbbá, hogy a sikeresen fellebbező fél az általa elszenvedett pénzügyi veszteségekért kártalanításban részesüljön. A nemzeti jogban kell rendelkezni arról, hogy hogyan kezelendő egy esetleges új moratórium vagy a moratórium meghosszabbítása abban az esetben, ha az igazságügyi hatóság úgy határozott, hogy a fellebbezés felfüggesztő hatályú.
- (66) A szerkezetátalakítási terv sikeressége gyakran attól függ, hogy az adós kap-e pénzügyi támogatást egyrésztől a vállalkozásnak a szerkezetátalakítási tárgyalások alatti működtetéséhez, másrésztől a szerkezetátalakítási terv jóváhagyását követően annak végrehajtásához. A pénzügyi támogatást tágran kell értelmezni: az magában foglalja a pénzeszközök rendelkezésre bocsátását, a harmadik fél általi garanciavállalást, valamint a készlet, raktárkészlet, nyersanyagok és közüzemi szolgáltatások rendelkezésre bocsátását, például azáltal, hogy az adós számára hosszabb visszafizetési időszakot biztosítanak. Ezért az átmeneti és az új finanszírozást ki kell zárni az olyan megtámadási keresetek hatálya alól, amelyek ezt a finanszírozást – mint a hitelezők összességére nézve káros intézkedést – egy későbbi fizetéseképtelenségi eljárás során semmisnek, megtámadhatónak vagy végrehajthatatlannak kívánják nyilvánítani.
- (67) Azok a fizetéseképtelenségre vonatkozó tagállami jogszabályok, amelyek lehetővé teszik az átmeneti vagy új finanszírozásra vonatkozó megtámadási kereseteket, vagy úgy rendelkeznek, hogy az új hitelezők polgári, közigazgatási vagy büntetőjogi szankciókkal szembesülhetnek a pénzügyi nehézségekkel küzdő adósnak történő hitelnyújtás miatt, veszélyeztethetik a szerkezetátalakítási terv sikeres tárgyalásához és végrehajtásához szükséges finanszírozás elérhetőségét. Ez az irányelv nem érinti az olyan, nemzeti jogban meghatározott egyéb indokokat, amelyek alapján az új vagy átmeneti finanszírozás semmisnek, megtámadhatónak vagy végrehajthatatlannak nyilvánítható, illetve polgári, büntetőjogi vagy közigazgatási felelősség érvényesíthető. Ilyen egyéb indok lehet többek között a csalás, a rosszhiszeműség, bizonyos típusú kapcsolat a felek között, amely összeférhetlenségre utalhat, mint például kapcsolt felek közötti vagy a részvényesek és a vállalkozás közötti ügyletek, illetve olyan ügyletek, amelyekben valamelyik fél úgy jutott vagyoni értékhez vagy biztosítékhoz, hogy az ügylet időpontjában vagy az adott formában nem lett volna arra jogosult.
- (68) Amikor átmeneti finanszírozás nyújtására kerül sor, a felek nem tudják, hogy a szerkezetátalakítási tervet végül jóvá fogják-e hagyni vagy sem. Ezért nem helyénvaló a tagállamokat arra kötelezni, hogy azokra az esetekre korlátozzák az átmeneti finanszírozás védelmét, amelyekben a tervet a hitelezők elfogadják vagy azt egy igazságügyi vagy közigazgatási hatóság jóváhagyja. A lehetséges visszaélések elkerülése végett csak azt a finanszírozást kell védeni, amelyik a szerkezetátalakítási terv jóváhagyásáig észszerűen és haladéktalanul szükséges az adós vállalkozásának folyamatos működéséhez vagy fennmaradásához vagy a vállalkozás értékének megőrzéséhez vagy növeléséhez. Ez az irányelv továbbá azt sem akadályozza meg, hogy a tagállamok az átmeneti finanszírozásra vonatkozó előzetes ellenőrzési mechanizmust vezessenek be. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy új finanszírozás esetén azokra az esetekre korlátozzák a védelmet, amelyekben a szerkezetátalakítási tervet egy igazságügyi vagy közigazgatási hatóság jóváhagyja, az átmeneti finanszírozás esetén pedig azokra az esetekre, amikor az átmeneti finanszírozást előzetes ellenőrzésnek vetik alá. Az átmeneti finanszírozásra vagy egyéb ügyletekre vonatkozó előzetes ellenőrzést a szerkezetátalakítási szakértő, a hitelezői választmány, illetve az igazságügyi vagy közigazgatási hatóság végezheti. A megtámadási keresetek elleni és a személyes felelősségtől való védelem azok a minimális szintű biztosítékok, amelyeknek az átmeneti és új finanszírozásra is ki kell terjedniük. Azonban új hitelezők arra való bátorításához, hogy vállalják a pénzügyi nehézségekkel küzdő életképes adósokba való befektetés fokozott kockázatát, további ösztönzőkre lehet szükség, így például elsőbbséget lehet biztosítani az ilyen finanszírozásnak legalább a nem biztosított követelésekkel szemben a későbbi fizetéseképtelenségi eljárásokban.

- (69) A megelőző szerkezetátalakítás mielőbbi igénybevétele kultúrájának előmozdítása érdekében kívánatos, hogy azok az ügyletek, amelyek észszerűek és haladéktalanul szükségesek a szerkezetátalakítási tervre vonatkozó tárgyalásokhoz vagy a terv végrehajtásához, szintén kapjanak védelmet a megtámadási keresetek alól a későbbi fizetési képtelenségi eljárásokban. Az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy a költségek és díjak észszerű és haladéktalanul szükséges voltának elbírálásakor figyelembe vegyék például az érintett feleknek, a hitelezői választmánynak, a szerkezetátalakítási szakértőknek, illetve magának az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságnak benyújtott terveket és becsléseket. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy e célból előírják azt is, hogy az adósok releváns becsléseket bocsássanak rendelkezésre és azokat aktualizálják. Az említett védelemnek növelnie kell a jogbiztonságot az olyan vállalkozásokkal kötött ügyletekre vonatkozóan, amelyek ismertén pénzügyi nehézségekkel küzdenek, és meg kell szüntetnie a hitelezők és befektetők azzal kapcsolatos félelmét, hogy mindezen ügyletek semmissé tehetőek, ha a szerkezetátalakítás kudarcot vall. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy meghatározzanak egy olyan – a megelőző szerkezetátalakítási eljárás megkezdését és az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium elrendelését megelőző – időpontot, amelytől kezdődően a szerkezetátalakítási tervre vonatkozó tárgyalásokkal, valamint a terv elfogadásával, jóváhagyásával, vagy az arra vonatkozó szakmai tanácsadással kapcsolatos díjak és költségek védelmet élveznek a megtámadási keresetekkel szemben. Az egyéb kifizetések és költségtérítések esetében, valamint a munkabérek kifizetésének védelme esetében ilyen kezdő időpont lehetne a megelőző szerkezetátalakítási eljárást felfüggesztő moratórium elrendelése, vagy a megelőző szerkezetátalakítási eljárás megindítása is.
- (70) A megelőző szerkezetátalakítás további előmozdítása érdekében fontos biztosítani, hogy az igazgatókat ne tartsák vissza az észszerű üzleti döntésektől vagy az észszerű kereskedelmi kockázatok vállalásától, különösen akkor, ha ezek javítanák a potenciálisan életképes vállalkozás szerkezetátalakítási esélyeit. Ha egy vállalkozás pénzügyi nehézségekkel néz szembe, az igazgatóknak lépéseket kell tenniük a veszteségek minimalizálása és a fizetési képtelenség elkerülése érdekében; ilyen lépések lehetnek a következők: szakmai, többek között szerkezetátalakítással és fizetési képtelenséggel kapcsolatos tanácsadás igénybevétele, például adott esetben korai előrejelző eszközök használata révén; a vállalat vagyonának védelme az értékmaximalizálás és a kulcsfontosságú vagyontárgyak elvesztésének elkerülése érdekében; a vállalkozás szerkezetének és funkcióinak áttekintése az életképesség megvizsgálása és a kiadások csökkentése érdekében; tartózkodás az olyan típusú vállalati ügyletektől, amelyek ellen megtámadási keresetet indíthatnak, kivéve, ha megfelelő üzleti indok van az ügyletre; a szakmai tevékenység folytatása, amennyiben a körülmények alapján ez indokolt a vállalkozás folytatásának feltételezésével számított érték maximalizálása érdekében; a hitelezőkkel történő tárgyalások lefolytatása és a megelőző szerkezetátalakítási eljárások megindítása.
- (71) Ha az adós fizetési képtelenséghez közeli helyzetbe kerül, az is lényeges, hogy a hitelezők jogos érdekeit megvédjék az olyan vezetőségi döntésekkel szemben, amelyek hatással lehetnek az adós vagyonának összetételére, különösen akkor, ha ezek a döntések tovább csökkenthetik a szerkezetátalakítási erőfeszítésekhez vagy a hitelezők számára történő kifizetésekhez felhasználható vagyon értékét. Szükséges ezért annak biztosítása, hogy ilyen körülmények között az igazgatók elkerüljék az olyan szándékos vagy súlyosan gondatlan lépéseket, amelyek az érdekelt felek kárára eredményeznek személyes nyereséget, valamint elkerüljék az ügyletek piaci érték alatti jóváhagyását vagy az egy vagy több érdekelt fél tisztességtelen előnyben részesítéséhez vezető intézkedések meghozatalát. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy úgy hajtsák végre ezen irányelv megfelelő rendelkezéseit, hogy biztosítsák, hogy az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok annak vizsgálatakor, hogy valamely igazgató felelősségre vonható a gondossági kötelezettség megsértéséért, figyelembe vegyék az igazgatók feladataira vonatkozóan az ezen irányelvben megállapított szabályokat. Ez az irányelv nem kíván hierarchikus viszonyt teremteni a különböző felek között, amelyek érdekeit kellően figyelembe kell venni. A tagállamok számára azonban lehetővé kell tenni, hogy szabadon döntsenek ilyen hierarchia megállapításáról. Ez az irányelv nem érinti a tagállamoknak a vállalkozások döntéshozatali eljárásaira vonatkozó nemzeti szabályait.
- (72) A kereskedelmi, ipari vagy kézműipari tevékenységet, illetve önfoglalkoztatóként független szakmai tevékenységet végző vállalkozókat fenyegetheti a fizetési képtelenné válás veszélye. A tagállamok között az újrakezdés lehetőségei terén fennálló különbségek arra ösztönözhetik a túlzottan eladósodott vagy fizetési képtelen vállalkozókat, hogy a letelepedésük szerinti tagállamtól eltérő tagállamba tegyék át a székhelyüket, hogy ott rövidebb adósság alóli mentesítési időszakhoz vagy kedvezőbb adósság alóli mentesítési feltételekhez jussanak, ami további jogbizonytalansághoz és költségekhez vezet a hitelezők számára követeléseik érvényesítésekor. Ezen túlmenően a fizetési képtelenség hatásai – különösen a társadalmi megbélyegzés, a jogi következmények, úgymint a vállalkozók eltiltása a vállalkozói tevékenység megkezdésétől és folytatásától és az adósságok kiegyenlítésére való képtelenség folyamatos fennmaradása – komoly visszatartó erőt jelentenek azon vállalkozók számára, akik vállalkozást kívánnak alapítani vagy második esélyt szeretnének kapni, noha a bizonyítékok azt mutatják, hogy a fizetési képtelenné vált vállalkozók a következő alkalommal nagyobb eséllyel lesznek sikeresek.

- (73) Ezért lépéseket kell tenni a túlzott eladósodás vagy a fizetéseképtelenség vállalkozókra gyakorolt negatív hatásainak enyhítésére, különösen annak lehetővé tételével, hogy egy bizonyos idő elteltével teljes adósság alóli mentesítésben részesüljenek, valamint korlátozva az adós túlzott mértékű eladósodottságával, illetve fizetéseképtelenségével kapcsolatban elrendelt eltiltás hosszát. A „fizetéseképtelenség” fogalmát a nemzeti jognak kell meghatároznia és az a túlzott eladósodás formáját is öltheti. A „vállalkozó” ezen irányelv szerinti fogalma nem befolyásolhatja a vállalkozás vezetőinek, illetve igazgatóinak a jogállását, amelyet a nemzeti jognak megfelelően kell kezelni. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy maguk határozzanak arról, hogy hogyan lehet igénybe venni az adósság alóli mentesítés lehetőségét, ideértve annak előírását is, hogy az adósság alóli mentesítést az adósnak kell kérnie.
- (74) A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy rendelkezzenek a fizetéseképtelen adós visszafizetési kötelezettségeinek kiigazítására vonatkozó lehetőségről arra az esetre, ha az adós pénzügyi helyzetében jelentős változás áll be, függetlenül attól, hogy az javulás vagy romlás-e. Ezen irányelvben nem lehet követelményként kikötni, hogy a visszafizetési tervet a hitelezők többsége támogassa. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy úgy rendelkezzenek, hogy a vállalkozóknak lehetőségük legyen arra, hogy a visszafizetési terv végrehajtásának ideje alatt hasonló vagy azonos területen új tevékenységet kezdjenek.
- (75) Az adósság alóli mentesítésnek olyan eljárások keretében kell elérhetőnek lennie, amelyek visszafizetési tervet, az eszközök értékesítését vagy e kettő kombinációját foglalják magukban. Az említett szabályok végrehajtása során a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy szabadon választhassanak ezek között az alternatívák között. Amennyiben a nemzeti jog értelmében többféle adósság alóli mentesítést eredményező eljárás is rendelkezésre áll, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az említett eljárások legalább egyike lehetőséget adjon a fizetéseképtelen vállalkozóknak arra, hogy egy három évet meg nem haladó időtartamon belül teljes adósság alóli mentesítésben részesüljenek. A vagyontárgyak értékesítését visszafizetési tervvel kombináló eljárások esetében az adósság alóli mentesítési időszaknak legkésőbb a visszafizetési terv bíróság általi jóváhagyásától vagy végrehajtásának kezdetétől – például a visszafizetési terv szerinti első részlet fizetésének időpontjától – kell kezdődnie, de kezdődhet korábban is, például akkor, amikor az eljárás megindításáról döntés születik.
- (76) A visszafizetési terv nélküli eljárások esetében az adósság alóli mentesítési időszaknak legkésőbb az igazságügyi vagy közigazgatási hatóság eljárást megindító határozatának időpontjától, illetve a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyon megállapításának időpontjától kell kezdődnie. Az adósság alóli mentesítési időszak tartamának ezen irányelv szerinti kiszámítását illetően a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy úgy rendelkezzenek, hogy az „eljárás megindításának” fogalma nem foglalja magában az olyan előzetes intézkedéseket, mint például a biztosítási intézkedések vagy az előzetes fizetéseképtelenségi szakértő kijelölése, kivéve, ha az említett intézkedések lehetővé teszik vagyontárgyak értékesítését, beleértve azoknak a hitelezők részére való átadását, illetve a hitelezők közötti felosztását is. A fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyon megállapításához nem szükséges valamely igazságügyi vagy közigazgatási hatóság általi hivatalos határozat, illetve jóváhagyás, ha ilyen határozatot a nemzeti jog nem ír elő, hanem az az eszközök és kötelezettségek leltárának benyújtásával is létrejöhet.
- (77) Amennyiben az adósság alóli mentesítéshez vezető eljárás a vállalkozó vagyontárgyainak értékesítésével jár, a tagállamokat nem indokolt megakadályozni abban, hogy úgy rendelkezzenek, hogy az adósság alóli mentesítés iránti kérelem a vagyontárgyak értékesítésétől elkülönülten kezelendő, amennyiben az említett kérelem ezen irányelv értelmében az adósság alóli mentesítéshez vezető eljárás szerves részét képezi. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az adósság alóli mentesítés igénybeviteléhez szükséges bizonyítási terhekre vonatkozó szabályokról döntsenek, ami azt jelenti, hogy a vállalkozókat jogszabály kötelezheti arra, hogy bizonyítsák, hogy eleget tettek a kötelezettségeiknek.
- (78) A teljes adósság alóli mentesítés, illetve az eltiltásnak egy legfeljebb hároméves időszakot követő megszűnése nem minden esetben megfelelő, ezért szükséges lehet az e szabálytól való eltérések bevezetése a nemzeti jogban meghatározott indokok alapján, kellően indokolt esetben. Ilyen eltéréseket kell bevezetni például olyan esetekben, amikor az adós tisztességtelenül vagy rosszhiszeműen járt el. Amennyiben a vállalkozókat a nemzeti jog alapján nem illeti meg a tisztesség és a jóhiszeműség védelme, a vállalkozók tisztességének és jóhiszeműségének bizonyítási terhe nem teheti szükségétlenül nehézkessé vagy terhessé számukra az eljárásban való részvételt.

- (79) Annak megállapítására, hogy egy vállalkozó tisztességtelenül járt-e el, az igazságügyi és közigazgatási hatóságok figyelembe vehetik az olyan körülményeket, mint: az adósságok természete és mennyisége; az az időszak, amikor az adósság keletkezett; a vállalkozónak az adóssága törlesztésére és a jogi kötelezettségek teljesítésére tett erőfeszítései, beleértve az állami engedélyezési követelményeket és a szabályos könyvelés szükségességét; a lépések, amelyeket a vállalkozó a hitelezők általi visszereseti jog érvénytelenítésére tett; fizetéseképtelenség valószínűsége esetén a vállalkozókra háruló feladatok teljesítése, akik egyben a vállalkozás igazgatói is; valamint az uniós és nemzeti verseny- és munkajognak való megfelelés. Lehetővé kell tenni eltérések bevezetését akkor is, amikor a vállalkozó nem teljesített bizonyos jogszabályi kötelezettségeket, ideértve például a megtérülésnek a hitelező számára való maximalizálására vonatkozó kötelezettséget, amely általános bevétel-, illetve eszközképzési kötelezettség formáját is öltheti. Lehetővé kell tenni továbbá külön eltérések bevezetését azokban az esetekben, amikor az eltérésekre az adós jogai és egy vagy több hitelező jogai közötti egyensúly biztosításához van szükség, például amikor a hitelező olyan természetes személy, akinek nagyobb védelemre van szüksége, mint az adósnak.
- (80) Az eltérés abban az esetben is indokolt lehet, ha az adósság alóli mentesítéshez vezető eljárás költségeit – ideértve az igazságügyi és közigazgatási hatóságok által kiszabott díjakat, valamint a szakértők díjait is – nem fedezik. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy úgy rendelkezzenek, hogy az említett, adósság alóli mentesítés visszavonható például azokban az esetekben, amikor az adós pénzügyi helyzetében jelentős javulás következik be váratlan körülmények folytán, mint például egy lottónyereménynek, vagy egy örökségnek vagy adománynak köszönhetően. A tagállamokat nem indokolt megakadályozni abban, hogy egyértelműen meghatározott körülmények fennállása esetén és kellően indokolt esetben további eltérésekről is rendelkezzenek.
- (81) A nemzeti jogban meghatározott érdemi indokok alapján helyénvaló lehet az adósság alóli mentesítés lehetőségét az adósságok bizonyos kategóriáira korlátozni. Lehetővé kell tenni a tagállamok számára biztosítékkal fedezett adósságoknak kizárólag a biztosíték nemzeti joggal összhangban meghatározott értékéig történő kizárását az adósság alóli mentesítésből, míg az adósság fennmaradó részét nem biztosított adósságként kell kezelni. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy kellően indokolt esetben további adósságkategóriákat is kizárjanak az adósság alóli mentesítésből.
- (82) A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy úgy rendelkezzenek, hogy az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok hivatalból vagy valamely jogos érdekelő személy kérésére ellenőrizhetik, hogy a vállalkozók teljesítették-e a teljes adósság alóli mentesítéshez szükséges feltételeket.
- (83) Ez az irányelv nem akadályozhatja meg a tagállamokat abban, hogy ha egy vállalkozó eltiltás miatt nem kap engedélyt valamely kézműipari, ipari, kereskedelmi vagy szakmai tevékenység végzésére, illetve az engedélyt visszavonják, akkor a tagállamok előírják, hogy a vállalkozónak kérelmet kell benyújtania egy új engedély iránt, miután az eltiltás időtartama lejárt. Amennyiben egy tagállami hatóság egy specifikusan felügyelt tevékenységgel kapcsolatban határozatot hoz, lehetővé kell tenni, hogy az említett tagállami hatóság azt a tényt is figyelembe vehesse, hogy a fizetéseképtelen vállalkozó ezen irányelvvvel összhangban adósság alóli mentesítésben részesült, még akkor is, ha az eltiltási időszak már lejárt.
- (84) Az olyan, szakmai tevékenységből származó és személyes adósságokat, amelyeket ésszerűen nem lehet szétválasztani – például amikor ugyanazt a vagyontárgyat egy vállalkozó a szakmai tevékenysége keretében és azon kívül is használja –, egyetlen eljáráson belül kell kezelni. Ha egy tagállam úgy rendelkezik, hogy az ilyen adósságok tekintetében külön fizetéseképtelenségi eljárásokat kell lefolytatni, akkor koordinációra van szükség az említett eljárások között. Ez az irányelv nem érinti a tagállamok azon lehetőségét, hogy úgy döntsenek, hogy egy vállalkozó valamennyi adósságát egyetlen eljáráson belül kezelik. Azok a tagállamok, amelyek lehetővé teszik a vállalkozók számára, hogy a fizetéseképtelenségi eljárás során saját számlájukra folytassák önálló vállalkozói tevékenységüket, úgy rendelkezhetnek, hogy az ilyen vállalkozók esetében újabb fizetéseképtelenségi eljárást kell lefolytatni, amennyiben a tovább működtetett vállalkozás fizetéseképtelenné válik.
- (85) Meg kell őrizni és növelni kell azoknak az eljárásoknak az átláthatóságát és kiszámíthatóságát, amelyek eredményei kedvezően hatnak a vállalkozások megőrzésére és a vállalkozók második esélyben való részesítésére, vagy amelyek lehetővé teszik a nem életképes vállalkozások hatékony felszámolását. Csökkenteni kell továbbá a fizetéseképtelenségi eljárások aránytalan hosszúságát számos tagállamban, ami a hitelezők és befektetők számára jogbizonytalanságot és alacsony megtérülési arányt eredményez. Végül az (EU) 2015/848 rendelet által létrehozott, a bíróságok és szakértők közötti, határokon átnyúló ügyekben folytatott megerősített együttműködési mechanizmusokat figyelembe véve, minden érintett szereplő hozzáértését hasonlóan magas szintre kell emelni az egész Unióban. Ezen célkitűzések elérése érdekében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az igazságügyi és közigazgatási hatóságoknak a megelőző szerkezetátalakítási, fizetéseképtelenségi és adósság alóli mentesítési eljárásokkal foglalkozó érdemi munkatársai megfelelően képzettek legyenek, és rendelkezzenek a feladataik ellátásához szükséges szakértelemmel. E képzettséget és szakértelmet az igazságügyi vagy közigazgatási hatóság érdemi munkatársaként végzett feladatok ellátása során, vagy az ilyen feladatok ellátására történő kinevezést megelőzően, más releváns feladatok gyakorlása során is meg lehet szerezni.

- (86) Az említett képzettségnek és szakértelemnek lehetővé kell tennie a potenciálisan jelentős gazdasági és társadalmi hatású döntések hatékony meghozatalát, és nem kell feltétlenül azt jelentenie, hogy az igazságügyi hatóságok érdemi munkatársainak kizárólag a szerkezetátalakítást, a fizetésképtelenséget és az adósság alóli mentesítést érintő ügyekkel kell foglalkozniuk. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a szerkezetátalakítási, fizetésképtelenségi és adósság alóli mentesítési eljárásokat hatékonyan és gyorsan folytassák le. A nemzeti jogszabályokkal összhangban szakosodott bíróságok vagy kamarák létrehozása, illetve a szakosodott bírák kinevezése, valamint a joghatóság korlátozott számú igazságügyi vagy közigazgatási hatóságra való telepítése hatékonyan szolgálhatná a jogbiztonsággal és az eljárások hatékonyságával kapcsolatos cél elérését. A tagállamok nem kötelezhetők arra, hogy előírják, hogy a szerkezetátalakítási, fizetésképtelenségi és adósság alóli mentesítési eljárásoknak elsőbbséget kell élvezniük más eljárásokkal szemben.
- (87) A tagállamoknak biztosítaniuk kell továbbá, hogy az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok által kijelölt szerkezetátalakítási, fizetésképtelenségi és adósság alóli mentesítési szakértőket (a továbbiakban: a szakértők) megfelelő módon kiképezzék, kijelölésük átlátható módon történjen, kellő tekintettel a hatékony eljárások biztosításának szükségességére, a szakértőket felügyelő feladataik ellátása során, valamint azok feladataikat feddhetetlenül végezzék. Fontos, hogy a szakértők megfeleljenek a feladataik ellátásához kapcsolódó standardoknak, például rendelkezzenek szakmai felelősségbiztosítással. A szakértők megfelelő képzettsége, képesítése és szakértelme a szakmájuk gyakorlása során is megszerezhető. A tagállamok nem kötelezhetők arra, hogy maguk biztosítsák a szükséges képzést; azt például szakmai szövetségek vagy egyéb szervezetek is megtehetik. Ezen irányelv hatálya alá kell tartozniuk az (EU) 2015/848 rendeletben meghatározott fizetésképtelenségi szakértőknek is.
- (88) Ezen irányelv nem akadályozza meg a tagállamokat abban, hogy úgy rendelkezzenek, hogy a szakértőt az adós, a hitelezők vagy egy hitelezői választmány választja ki egy listáról vagy olyan csoportból, amelyet valamely igazságügyi vagy közigazgatási hatóság előzetesen jóváhagyott. A szakértő kiválasztását illetően az adós, a hitelezők, illetve a hitelezői választmány számára mérlegelési jogkört kell biztosítani a szakértő általános szakértelmét és szakmai tapasztalatát, valamint az adott ügy által támasztott követelményeket illetően. A természetes személy adósokat teljes mértékben mentesíteni lehet ez alól a kötelezettség alól. A határokon átnyúló vetülettel bíró ügyekben a szakértő kijelölésénél többek között figyelembe kell venni azt is, hogy a szakértő eleget tud-e tenni az (EU) 2015/848 rendelet szerinti azon kötelezettségnek, hogy a potenciálisan összetett ügyekben kommunikálnia kell és együtt kell működnie a más tagállamokból származó fizetésképtelenségi szakértőkkel, igazságügyi és közigazgatási hatóságokkal, valamint azok humán és adminisztratív erőforrásaival. A tagállamokat nem indokolt megakadályozni abban, hogy a szakértők más módszerrel – például szoftver program általi véletlenszerű kiválasztással – történő kiválasztásáról rendelkezzenek, feltéve, hogy biztosított, hogy az említett módszerek alkalmazása során kellően figyelembe veszik a szakértő tapasztalatát és szakértelmét. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy határozzanak arról, hogy milyen módon lehet kifogást emelni egy szakértő kiválasztása vagy kijelölése ellen, illetve milyen módon lehet kérni a szakértő helyett egy másik szakértő kijelölését; ez történhet például a hitelezői választmányon keresztül.
- (89) A szakértőkre olyan felügyeleti és szabályozási mechanizmusoknak kell vonatkozniuk, amelyek hatékony intézkedéseket irányoznak elő a kötelezettségeiket nem teljesítő szakértők elszámoltathatóságára vonatkozóan, például: a szakértők díjának csökkentését; a fizetésképtelenségi esetekben kijelölhető szakértők listájáról vagy csoportjából való törlést; és adott esetben fegyelmi, közigazgatási vagy büntetőjogi szankciókat. Ezek a felügyeleti és szabályozási mechanizmusok nem sérthetik a szerződéses és nem szerződéses kötelezettségek megszegéséből adódó polgári felelősségre vonatkozó nemzeti jogszabályok rendelkezéseit. A tagállamok nem kötelezhetők arra, hogy külön hatóságokat vagy szervezetet hozzanak létre. A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy nyilvánosan elérhető legyen a szakértők feletti felügyeletet gyakorló hatóságokra vagy szervekre vonatkozó tájékoztatás. Az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságra való egyszerű hivatkozás is például elegendő tájékoztatásnak minősül. Az említett követelmények elvben anélkül teljesíthetők, hogy új szakmákat és szakképesítéseket kellene bevezetni a nemzeti jogba. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a szakértők képzésére és felügyeletére vonatkozó rendelkezéseket más, az ezen irányelv hatálya alá nem tartozó szakértőkre is kiterjesszék. A tagállamok nem kötelezhetők arra, hogy előírják, hogy a szakértők díjazásával kapcsolatos jogvitáknak elsőbbséget kell élvezniük más eljárásokkal szemben.
- (90) Az eljárások időtartamának további csökkentése, a hitelezők szerkezetátalakítási, fizetésképtelenségi és adósság alóli mentesítési eljárásokban való nagyobb fokú részvételének elősegítése, valamint annak biztosítása érdekében, hogy a hitelezőkre hasonló feltételek vonatkozzanak attól függetlenül, hogy az Unióban hol találhatók, a tagállamoknak olyan rendelkezéseket kell bevezetniük, amelyek lehetővé teszik az adósok, a hitelezők, a szakértők, valamint az igazságügyi és közigazgatási hatóságok számára, hogy elektronikus kommunikációs eszközöket használjanak. Ezért lehetővé kell tenni, hogy elektronikus kommunikációs eszközökkel végezzenek el olyan eljárási cselekményeket, mint például a követelések hitelezők általi benyújtása, a hitelezők értesítése, illetve a kifogások és fellebbezések benyújtása. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy úgy rendelkezzenek, hogy a hitelezőknek szóló értesítéseket csak abban az esetben lehet elektronikus úton megtenni, ha az érintett hitelező előzetesen hozzájárult az elektronikus kommunikációhoz.

- (91) A tagállamok számára biztosított azon lehetőség sérelme nélkül, hogy a szerkezetátalakítási, fizetésképtelenségi és adósság alóli mentesítési eljárások keretében kötelezően alkalmazandó elektronikus iratbenyújtási és -kézbesítési rendszert hozzanak létre, a szerkezetátalakítási, fizetésképtelenségi és adósság alóli mentesítési eljárások feleit nem lehet elektronikus kommunikációs eszközök használatára kötelezni, amennyiben ezek használata a nemzeti jog értelmében nem kötelező. A tagállamok számára lehetővé kell tenni az elektronikus kommunikációs eszköz megválasztását. Ilyen eszköz lehet például egy kifejezetten az ilyen dokumentumok elektronikus továbbításának céljára létrehozott rendszer vagy az e-mail használata, ugyanakkor a tagállamoknak arra is lehetőséget kell biztosítani, hogy az elektronikus irattovábbítás biztonságát garantáló eszközöket vezessenek be, így például az elektronikus aláírást, illetve bizalmi szolgáltatásokat, például az ajánlott elektronikus kézbesítési szolgáltatást a 910/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹⁷⁾ összhangban.
- (92) Fontos megbízható és összehasonlítható adatokat gyűjteni a szerkezetátalakítási, fizetésképtelenségi és adósság alóli mentesítési eljárások eredményességéről ezen irányelv végrehajtásának és alkalmazásának nyomon követése céljából. Ezért a tagállamoknak kellően részletes adatokat kell gyűjteniük és összesíteniük ahhoz, hogy lehetővé tegyék az irányelv gyakorlati működésének pontos értékelését, és ezeket az adatokat közölniük kell a Bizottsággal. Az ezen adatoknak a Bizottság részére való továbbítására szolgáló adatközlési űrlapot a Bizottságnak kell kialakítania, amelyet egy, a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁸⁾ értelmében vett bizottság segít. Az űrlapnak tartalmaznia kell azon eljárások főbb kimeneteleinek a jegyzékét, amelyek minden tagállamban léteznek. Például a szerkezetátalakítási eljárások esetében az eljárások főbb kimenetelei többek között a következők lehetnek: a bíróság jóváhagyta a tervet; a bíróság nem hagyta jóvá a tervet; olyan szerkezetátalakítási eljárások, amelyeket felszámolási eljárássá alakítottak át; illetve olyan szerkezetátalakítási eljárások, amelyeket felszámolási eljárás megindítása miatt lezártak azt megelőzően, hogy a bíróság a tervet jóváhagyta volna. A tagállamok nem kötelezhetők arra, hogy kimenetel szerinti bontásban közöljék azon eljárások számát, amelyek azt megelőzően zárultak le, hogy releváns intézkedések meghozatalára került volna sor; ehelyett összesített számot adhatnak meg, amely magában foglal minden visszautasított, elutasított vagy a megindítást megelőzően visszavont eljárást.
- (93) Az adatközlési űrlapnak tartalmaznia kell azon opciók jegyzékét, amelyeket a tagállamok az adósok méretének meghatározásakor figyelembe vehetnek, és amelyek hivatkoznak a kkv-k és a nagyvállalkozások fogalm meghatározásának egy vagy több olyan elemére, amelyeket minden tagállam használ. A jegyzéknek tartalmaznia kell egy olyan opciót, mely szerint az adósok méretét kizárólag a munkavállalók száma alapján határozzák meg. Az űrlapon meg kell határozni az átlagos költségek és az átlagos megtérülési arány azon elemeit, amelyekre vonatkozóan a tagállamok önkéntesen adatokat gyűjthetnek; az űrlapnak iránymutatást kell nyújtania azzal kapcsolatban, hogy mely elemek vehetők figyelembe akkor, amikor a tagállamok mintavételi technikát alkalmaznak, így például azzal kapcsolatban, hogy milyen méretű az a minta, amely a földrajzi eloszlás, az adósok mérete és az ágazat tekintetében biztosítja a reprezentatív jelleget; az űrlapon szerepelnie kell olyan lehetőségnek is, hogy a tagállamok kiegészítő információkat adhassanak – amennyiben ilyen információk a rendelkezésre állnak – például az adósok eszközeinek és kötelezettségeinek teljes összegéről.
- (94) A pénzügyi piacok stabilitása erősen függ a pénzügyi biztosítékokról szóló megállapodásoktól, különösen akkor, ha a kijelölt rendszerekben való részvételre tekintettel vagy a központi banki műveletekhez kapcsolódóan biztosítékot nyújtanak, valamint akkor, ha központi szerződő felek számára kerül sor biztosíték nyújtására. Mivel a biztosítékként nyújtott pénzügyi eszközök értéke nagyon ingadozó lehet, döntő fontosságú gyorsan értékesíteni őket, mielőtt értékük csökkenne. Ezért a 98/26/EK ⁽¹⁹⁾ és a 2002/47/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²⁰⁾ és a 648/2012/EU rendelet rendelkezései ezen irányelv rendelkezései ellenére is alkalmazandók. Lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy a nettósítási megállapodások – többek között a pozíciózáró nettósítási megállapodások – tekintetében mentességet biztosítsanak az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium hatásai alól, még akkor is, ha azok nem tartoznak a 98/26/EK és a 2002/47/EK irányelv vagy a 648/2012/EU rendelet hatálya alá, amennyiben az említett megállapodások az adott tagállam joga alapján végrehajthatók akkor is, ha a fizetésképtelenségi eljárást már megindították.

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 910/2014/EU rendelete (2014. július 23.) a belső piacon történő elektronikus tranzakciókhoz kapcsolódó elektronikus azonosításról és bizalmi szolgáltatásokról, valamint az 1999/93/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 257., 2014.8.28., 73. o.).

⁽¹⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

⁽¹⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 98/26/EK irányelve (1998. május 19.) a fizetési és értékpapír-elszámolási rendszerekben az elszámolások véglegességéről (HL L 166., 1998.6.11., 45. o.).

⁽²⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2002/47/EK irányelve (2002. június 6.) a pénzügyi biztosítékokról szóló megállapodásokról (HL L 168., 2002.6.27., 43. o.).

Ilyen helyzet állhat fenn például jelentős számú – a pénzügyi, az energia- és a nyersanyagpiacokon mind nem pénzügyi, mind pénzügyi szerződő felek által széles körben alkalmazott – keretmegállapodás esetén. Az említett megállapodások csökkentik a rendszerszintű kockázatokat, különösen a származékos piacokon. Ezért lehet indokolt ezen megállapodások mentesítése azon korlátozások alól, amelyeket a fizetési képtelenségi jogszabályok írnak elő a még nem teljesített szerződésekre vonatkozóan. Ennek megfelelően a tagállamok számára lehetővé kell tenni azt is, hogy a fizetési képtelenségi eljárás megindításakor azon, jogszabályban előírt nettósítási megállapodások – többek között a pozíciózáró nettósítási megállapodások – tekintetében mentességet biztosítsanak az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium hatálya alól, amelyek a fizetési képtelenségi eljárás megindításától kezdve működnek. A nettósítási megállapodások – többek között a pozíciózáró nettósítási megállapodások – működéséből származó összegeknek azonban az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium hatálya alá kell tartozniuk.

- (95) Azon tagállamok számára, amelyek a 2001. november 16-án Fokvárosban aláírt, a mobil berendezésekkel kapcsolatos nemzetközi érdekekről szóló egyezménynek és annak jegyzőkönyveinek részes felei, lehetővé kell tenni, hogy továbbra is eleget tegyenek a fennálló nemzetközi kötelezettségeiknek. Ezen irányelv megelőző szerkezetátalakítási keretekre vonatkozó rendelkezéseit olyan eltérésekkel kell alkalmazni, amelyek ahhoz szükségesek, hogy ezen irányelv alkalmazása ne sértse az említett egyezmény és jegyzőkönyveinek alkalmazását.
- (96) A szerkezetátalakítási terv elfogadási és végrehajtási folyamatának hatékonyságát nem veszélyeztetheti a társasági jog. Ezért a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy eltérjenek az (EU) 2017/1132 európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁽²¹⁾ meghatározott azon követelményektől, amelyek a közgyűlés összehívására, valamint a részvények meglévő részvényesek számára elővásárlásra történő felajánlására vonatkozó kötelezettséggel kapcsolatos, olyan mértékben és olyan időtartamban, amely szükséges annak biztosításához, hogy a részvényesek az említett irányelv szerinti jogaikkal visszaélve ne akadályozzák a szerkezetátalakításra irányuló erőfeszítéseket. Szükséges lehet például, hogy a tagállamok eltérjenek a részvényesek közgyűlésének összehívására vonatkozó kötelezettségtől vagy a szokásos határidőktől azokban az esetekben, amikor a vezetőségnek sürgős intézkedéseket kell hoznia a társaság vagyonának védelmében, például úgy, hogy az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratóriumot kérnek, amennyiben a jegyzett tőke hirtelen, jelentős csökkenése következik be és fennáll a fizetési képtelenség valószínűsége. Akkor is szükség lehet a társasági jogtól való eltérésekre, ha a szerkezetátalakítási terv vagy új részvények kibocsátását írja elő, amelyeket adósság-tőke konverzió keretében elsőbbséggel ajánlhatnak fel a hitelezőknek, vagy pedig a jegyzett tőke csökkentését írja elő a vállalkozás egyes részeinek átruházása esetén. Az említett eltéréseket olyan időtartamra kell korlátozni, amely alatt a tagállamok megítélése szerint szükség van az ilyen eltérésekre a megelőző szerkezetátalakítási keret kialakításához. Nem indokolt kötelezni a tagállamokat a társasági jog rendelkezéseitől való teljes vagy részleges, határozatlan vagy korlátozott időtartamra szóló eltérésre, amennyiben gondoskodnak arról, hogy a társasági jogi követelményeik ne veszélyeztessék a szerkezetátalakítási folyamat hatékonyságát, vagy amennyiben rendelkeznek egyéb, ugyanannyira hatékony eszközökkel, amelyekkel biztosítható, hogy a részvényesek nem akadályozzák indokolatlanul azon szerkezetátalakítási tervek elfogadását és végrehajtását, amelyek visszaállítanák a vállalkozás életképességét. Ebben a tekintetben a tagállamoknak különös figyelmet kell fordítaniuk arra, hogy az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratóriummal és a szerkezetátalakítási terv jóváhagyásával kapcsolatos rendelkezések hatékonyak legyenek, és azokat ne akadályozhassa indokolatlanul a részvényesek közgyűlésének összehívása vagy a közgyűlés eredménye. Az (EU) 2017/1132 irányelvet ezért ennek megfelelően módosítani kell. A tagállamok mérlegelési jogkörrel rendelkeznek annak eldöntéséhez, hogy a nemzeti társasági joggal összefüggésben milyen eltérésekre van szükség ahhoz, hogy ezt az irányelvet hatékonyan tudják végrehajtani, továbbá hasonló kivételekről rendelkezhetnek az (EU) 2017/1132 irányelv tekintetében is, az ezen irányelv által nem szabályozott, szerkezetátalakítási intézkedések meghozatalát lehetővé tevő fizetési képtelenségi eljárások esetén.
- (97) Az adatközlési űrlap kialakítása és későbbi módosításai tekintetében végrehajtási hatásköröket kell a Bizottságra ruházni. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU rendeletnek megfelelően kell gyakorolni.
- (98) A Bizottságnak tanulmányt kell készítenie a jogalkotási javaslatok előterjesztése szükségességének értékelésére az olyan személyek fizetési képtelenségének kezelése céljából, akik nem kereskedelmi, ipari, kézműipari vagy szakmai tevékenységet végeznek, ugyanakkor fogyasztóként ideiglenesen vagy állandó jelleggel jóhiszeműen nem képesek az esedékessé váló adósságaikat fizetni. Az említett tanulmányban meg kell vizsgálni, hogy az alapvető árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférést szükséges-e fenntartani az ilyen személyek számára a tisztességes életkörülményeik biztosítása érdekében.
- (99) A tagállamoknak és a Bizottságnak a magyarázó dokumentumokról szóló, 2011. szeptember 28-i együttes politikai nyilatkozatával⁽²²⁾ összhangban a tagállamok vállalták, hogy az átültető intézkedéseikről szóló értesítéshez indokolt esetben egy vagy több olyan dokumentumot mellékelnek, amely megmagyarázza az irányelv elemei és az azt átültető nemzeti jogi eszközök megfelelő részei közötti kapcsolatot. Ezen irányelv tekintetében a jogalkotó úgy ítéli meg, hogy ilyen dokumentumok átadása indokolt.

⁽²¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1132 irányelve (2017. június 14.) a társasági jog egyes vonatkozásairól (HL L 169., 2017.6.30., 46. o.).

⁽²²⁾ HL C 369., 2011.12.17., 14. o.

(100) mivel ezen irányelv céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani a nemzeti szerkezetátalakítási és fizetésképtelenségi keretek eltérései miatt, amelyek továbbra is akadályoznák a tőke szabad mozgását és a letelepedés szabadságát, az Unió szintjén azonban e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

(101) Az Európai Központi Bank 2017. június 7-én véleményét nyilvánította ⁽²³⁾,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. CÍM

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy és hatály

(1) Ez az irányelv megállapítja a következőkre vonatkozó szabályokat:

- a) fizetésképtelenség valószínűsége esetén a pénzügyi nehézségekkel küzdő adósok rendelkezésére álló, megelőző szerkezetátalakítási keretek a fizetésképtelenség megelőzése és az adós életképességének biztosítása érdekében;
- b) a fizetésképtelen vállalkozóknál felmerülő adósság alóli mentesítéshez vezető eljárások; és
- c) a szerkezetátalakítási, fizetésképtelenségi és adósság alóli mentesítési eljárások hatékonyságának növelését célzó intézkedések.

(2) Ez az irányelv nem alkalmazandó az e cikk (1) bekezdésében említett eljárásokra, amennyiben azok olyan adósokat érintenek, amelyek:

- a) a 2009/138/EK irányelv 13. cikkének 1. és 4. pontjában meghatározott biztosítók vagy viszontbiztosítók;
- b) az 575/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének 1. pontjában meghatározott hitelintézetek;
- c) az 575/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének 2. és 7. pontjában meghatározott befektetési vállalkozások vagy kollektív befektetési formák;
- d) a 648/2012/EU rendelet 2. cikkének 1. pontjában meghatározott központi szerződő felek;
- e) a 909/2014/EU rendelet 2. cikke (1) bekezdésének 1. pontjában meghatározott központi értéktárak;
- f) a 2014/59/EU irányelv 1. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében felsorolt egyéb pénzügyi intézmények és szervezetek;
- g) a nemzeti jog alapján létrehozott közjogi szervek; és
- h) természetes személyek, akik nem vállalkozók.

(3) A tagállamok kizárhatják ezen irányelv hatálya alól az (1) bekezdésben említett olyan eljárásokat is, amelyek esetében az adós pénzügyi szolgáltatásokat nyújtó, a (2) bekezdésben említettektől eltérő olyan szervezet, amelyre különös szabályok vonatkoznak, amelyek értelmében a nemzeti felügyeleti, illetve szanálási hatóságok a (2) bekezdésben említett pénzügyi szervezetekre vonatkozóan az uniós és nemzeti jogban előírthoz hasonló, széles körű beavatkozási jogkörrel rendelkeznek. A tagállamok közlik a Bizottsággal ezeket a különös szabályokat.

(4) A tagállamok kiterjeszthetik az (1) bekezdés b) pontjában említett eljárások alkalmazását azon fizetésképtelen természetes személyekre, akik nem vállalkozók.

A tagállamok az (1) bekezdés a) pontjának alkalmazását a jogi személyekre korlátozhatják.

⁽²³⁾ HLC 236., 2017.7.21., 2. o.

(5) A tagállamok úgy rendelkezhetnek, hogy az alábbi követeléseket kizárják az (1) bekezdés a) pontjában említett megelőző szerkezetátalakítási keretek alkalmazási köréből, illetve hogy az említett keretek nem érintik az alábbi követeléseket:

- a) jelenlegi vagy korábbi munkavállalók meglévő vagy jövőbeli követelései;
- b) a családi vagy rokoni kapcsolatból, házasságból vagy házassági rokonságból származó tartási követelések; vagy
- c) az adós jogellenes károkozásért való felelősségből fakadó követelések.

(6) A tagállamok biztosítják, hogy a megelőző szerkezetátalakítási keretek ne legyenek hatással a felhalmozott foglalkoztatónyugdíj-jogosultságokra.

2. cikk

Fogalom meghatározások

(1) Ezen irányelv alkalmazásában:

1. „szerkezetátalakítás”: olyan, az adós vállalkozásának szerkezetátalakítását célzó intézkedések, amelyek magukban foglalják az adós eszközei és kötelezettségei, illetve tőkestruktúrája bármely más része összetételének, feltételeinek vagy szerkezetének megváltoztatását, így például a vállalkozás vagyontárgyainak vagy egyes részeinek értékesítését, és amennyiben a nemzeti jog úgy rendelkezik, a működő vállalkozásként történő értékesítést, valamint minden más szükséges működésbeli változtatást vagy ezen elemek kombinációját;
2. „érintett felek”: olyan hitelezők – ideértve, amennyiben ez a nemzeti jog alapján alkalmazandó, a munkavállalókat is – vagy hitelezői osztályok, és amennyiben ez a nemzeti jog alapján alkalmazandó, tőketulajdonosok, akiknek a követeléseit, illetve érdekeit a szerkezetátalakítási terv közvetlenül érinti;
3. „tőketulajdonos”: olyan személy, aki tulajdoni részesedéssel rendelkezik az adós szervezetben vagy az adós vállalkozásában, a részvényeseket is ideértve, amennyiben az adott személy nem hitelező;
4. „egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium”: egy követelésnek az adóssal szembeni érvényesítésére vonatkozó hitelezői jog ideiglenes felfüggesztése, amelyet igazságügyi vagy közigazgatási hatóság rendel el vagy jogszabályi előírás alapján alkalmaznak, és amennyiben a nemzeti jog úgy rendelkezik, a hitelezői követelésnek egy biztosítékot nyújtó harmadik féllel szembeni, igazságügyi, közigazgatási vagy egyéb eljárás keretében történő érvényesítésére vonatkozó jog vagy az adós vagyontárgyainak vagy vállalkozásának lefoglalására vagy bíróságon kívüli értékesítésére vonatkozó jog ideiglenes felfüggesztése;
5. „a még nem teljesített szerződés”: egy adós és egy vagy több hitelező közötti szerződés, amelynek értelmében az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium elrendelésének vagy alkalmazásának időpontjában a feleknek vannak még teljesítendő kötelezettségei;
6. „a hitelezők legjobb érdekei módszertani teszt”: egy olyan teszt, amely tekintetében akkor biztosított a megfelelés, ha az egyet nem értő hitelezők nem járnának rosszabbul egy szerkezetátalakítási tervvel, mint felszámolás – akár részletekben történő felszámolás, akár működő vállalkozásként történő értékesítés – esetén jártak volna abban az esetben, ha a nemzeti jog szerinti szokásos kielégítési sorrendet alkalmazták volna, vagy a következő legjobb alternatív forgatókönyv esetében jártak volna akkor, ha a szerkezetátalakítási tervet nem hagyják jóvá;
7. „új finanszírozás”: már meglévő vagy új hitelező által a szerkezetátalakítási terv végrehajtásához biztosított és a szerkezetátalakítási tervben szereplő bármilyen új pénzügyi támogatás;
8. „átmeneti finanszírozás”: már meglévő vagy új hitelező által biztosított bármilyen új pénzügyi támogatás, amely magában foglalja legalább az ahhoz észszerűen és haladéktalanul szükséges pénzügyi támogatást, hogy az adós vállalkozása az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium során is folytathassa működését, vagy hogy megőrizze vagy növelje az említett vállalkozás értékét;
9. „vállalkozó”: a kereskedelmi, ipari, kézműipari vagy szakmai tevékenységet végző természetes személy;
10. „teljes adósság alóli mentesítés”: a fennálló elengedhető adósságok vállalkozóval szembeni végrehajthatóságának kizárása, illetve magának a teljes fennálló elengedhető adósságnak a törlése egy olyan eljárás keretében, amelynek révén vagyontárgyak értékesítésére vagy visszafizetési terv elfogadására vagy mindkettőre sor kerülhet;
11. „visszafizetési terv”: meghatározott összegek meghatározott időpontokban történő kifizetéseinek programja, amelyeket a fizetésektelen vállalkozó teljesít a hitelezők javára, vagy a vállalkozó rendelkezésére álló jövedelem meghatározott részének a hitelezők részére történő rendszeres átutalása az adósság alóli mentesítési időszak alatt;

12. „szerkezetátalakítási szakértő”: bármely olyan személy vagy szerv, akit vagy amelyet igazságügyi vagy közigazgatási hatóság jelölt ki, hogy az alábbi feladatok közül különösen egyet vagy többet elvégezzen:
- az adós vagy a hitelezők számára segítség nyújtása szerkezetátalakítási terv elkészítéséhez vagy az arról folytatott tárgyalásokhoz;
 - az adós tevékenységének felügyelete a szerkezetátalakítási tervről folytatott tárgyalások során, és jelentéstétel az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságoknak;
 - részleges ellenőrzés gyakorlása az adós vagyontárgyai vagy ügyletei felett a tárgyalások folyamán.
- (2) Ezen irányelv alkalmazásában az alábbi fogalmakat a nemzeti jogban meghatározottak szerint kell értelmezni:
- fizetéseképtelenség;
 - fizetéseképtelenség valószínűsége;
 - mikro-, kis- és középvállalkozások (a továbbiakban: a kkv-k).

3. cikk

Korai előrejelzés és hozzáférés az információkhoz

(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az adósok hozzáférjenek egy vagy több olyan egyértelmű és átlátható korai előrejelző eszközökhöz, amely ki tudja mutatni az olyan körülményeket, amelyek fizetéseképtelenség valószínűségét eredményezhetik, és amelyek jelezhetik az adós felé, hogy haladéktalanul cselekednie kell.

Az első albekezdés alkalmazásában a tagállamok az értesítések és a kommunikáció céljára igénybe vehetnek naprakész informatikai technológiákat.

(2) A korai előrejelző eszközök az alábbiakat foglalhatják magukban:

- olyan figyelmeztető mechanizmusok, amelyek abban az esetben aktiválódnak, ha az adós elmulaszt bizonyos típusú befizetéseket;
- közjogi vagy magánjogi szervezetek által biztosított tanácsadási szolgáltatások;
- nemzeti jog szerinti ösztönzők az adósról releváns információkkal rendelkező harmadik felek, például a könyvelők, valamint az adóügyi és társadalombiztosítási hatóságok számára, hogy felhívják az adós figyelmét a kedvezőtlen fejleményekre.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy az adósok, valamint a munkavállalók képviselői hozzáférjenek a korai előrejelző eszközök rendelkezésre állására, valamint a szerkezetátalakítási és az adósság alóli mentesítési eljárásokra és intézkedésekre vonatkozó releváns és naprakész információkhoz.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy a korai előrejelző eszközökhöz való hozzáférésre vonatkozó információk online nyilvánosan elérhetők legyenek, és hogy ezek az információk könnyen hozzáférhetőek legyenek, különösen a kkv-k számára, és felhasználóbarát formában jelenjenek meg.

(5) A tagállamok segítséget nyújthatnak a munkavállalók képviselőinek az adós gazdasági helyzetének értékeléséhez.

II. CÍM

MEGELŐZŐ SZERKEZETÁTALAKÍTÁSI KERETEK

1. FEJEZET

A megelőző szerkezetátalakítási keretek rendelkezésre állása

4. cikk

A megelőző szerkezetátalakítási keretek rendelkezésre állása

(1) A tagállamok biztosítják, hogy fizetéseképtelenség valószínűsége esetén az adósok hozzáférjenek egy olyan megelőző szerkezetátalakítási kerethez, amely a fizetéseképtelenség elkerülésére vonatkozó más megoldások sérelme nélkül lehetővé teszi számukra a szerkezetátalakítást, a fizetéseképtelenség elkerülése és életképességük biztosítása – és ezáltal a munkahelyek védelme és az üzleti tevékenység fenntartása – érdekében.

(2) A tagállamok előírhatják, hogy azok az adósok, akiket a nemzeti jog szerinti számviteli vagy könyvelési kötelezettségek súlyos megsértéséért ítétek el, csak azt követően vehessenek igénybe megelőző szerkezetátalakítási kereteket, hogy megfelelő intézkedéseket hoztak annak érdekében, hogy orvosolják az elítélésükhöz vezető hiányosságokat, és biztosítsák a hitelezők számára a szerkezetátalakítási tárgyalások során való döntéshozatalhoz szükséges információkat.

(3) A tagállamok a nemzeti jogukban fenntarthatnak vagy bevezethetnek egy életképességi vizsgálatot, feltéve, hogy az ilyen vizsgálat célja az olyan adósok kizárása, amelyek várhatóan nem lesznek életképesek, és hogy a vizsgálat nem az adós vagyontárgyainak kárára történik.

(4) A tagállamok korlátozhatják, hogy egy adós meghatározott időn belül hányszor vehet igénybe az ezen irányelvben meghatározottak szerint egy megelőző szerkezetátalakítási keretet.

(5) Az ezen irányelvben meghatározott megelőző szerkezetátalakítási keret egy vagy több eljárásból, intézkedésből vagy rendelkezésből állhat – amelyek között bíróságon kívüliek is lehetnek –, a nemzeti jog szerinti egyéb szerkezetátalakítási keretek sérelme nélkül.

A tagállamok biztosítják, hogy az említett szerkezetátalakítási keret következetesen biztosítsa az adósoknak és az érintett feleknek az e címben előírt jogokat és biztosítékokat.

(6) A tagállamok bevezethetnek olyan rendelkezéseket, amelyek az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok valamely megelőző szerkezetátalakítási keretben való részvételét olyan esetekre korlátozzák, amikor az szükséges és arányos, biztosítva ugyanakkor az érintett felek és a releváns érdekelt felek jogainak védelmét.

(7) Az ezen irányelvben meghatározott megelőző szerkezetátalakítási keretek igénybevételét az adósok kérelmezhetik.

(8) A tagállamok azt is előírhatják, hogy az ezen irányelvben meghatározott megelőző szerkezetátalakítási keretek igénybevételét – az adós beleegyezésével – a hitelezők és a munkavállalók képviselői is kérelmezhetik. A tagállamok korlátozhatják az adós beleegyezésének beszerzésére vonatkozó követelményt olyan módon, hogy az csak akkor legyen alkalmazandó, ha az adós kvv.

2. FEJEZET

A megelőző szerkezetátalakítási tervre vonatkozó tárgyalások elősegítése

5. cikk

A vagyon feletti rendelkezési jogát megőrző adós

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a megelőző szerkezetátalakítási eljárásokban részt vevő adósok teljesen vagy legalább részben rendelkezhessenek saját vagyonukkal és irányíthassák vállalkozásuk napi üzletmenetét.

(2) Amennyiben szükséges, a szerkezetátalakítási szakértő igazságügyi vagy közigazgatási hatóság általi kijelöléséről eseti alapon kell döntenie, kivéve bizonyos körülmények között, amelyek esetén a tagállamok előírhatják, hogy minden esetben kötelezően ki kell jelölnie egy ilyen szakértőt.

(3) A tagállamok előírják, hogy legalább a következő esetekben kötelező szerkezetátalakítási szakértőt kijelölni, aki segíti az adóst és a hitelezőket a tervre vonatkozó tárgyalásokon és a terv kidolgozásában:

- a) ha egy igazságügyi vagy közigazgatási hatóság a 6. cikk (3) bekezdéssel összhangban elrendeli az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő általános moratóriumot, és az igazságügyi vagy közigazgatási hatóság úgy határoz, hogy a felek érdekeinek védelmében szükség van ilyen szakértőre;
- b) ha a szerkezetátalakítási tervet a 11. cikknek megfelelően egy igazságügyi vagy közigazgatási hatóságnak kell jóváhagynia a hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezés révén; vagy
- c) ha azt az adós vagy a hitelezők többsége kéri, feltéve, hogy az utóbbi esetben a szakértő díját a hitelezők viselik.

6. cikk

Az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a megelőző szerkezetátalakítási keret részét képező szerkezetátalakítási tervre vonatkozó tárgyalások elősegítése érdekében az adósok élhessenek az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium lehetőségével.

A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy az igazságügyi és a közigazgatási hatóságok megtagadjassák az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium elrendelését, amennyiben az említett moratórium nem szükséges, vagy amennyiben az nem szolgálná az első albekezdésben foglalt célt.

(2) A (4) és az (5) bekezdés sérelme nélkül, a tagállamok biztosítják, hogy az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium minden követeléstípus tekintetében elrendelhető legyen, ideértve a biztosított és az elsőbbségi követeléseket is.

(3) A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium általános jellegű lehet, azaz minden hitelezőre kiterjedő, vagy úgy is, hogy korlátozott, azaz egy vagy több egyéni hitelezőre vagy hitelezői csoportra kiterjedő lehet.

Ha a moratórium korlátozott, akkor csak azon hitelezők tekintetében alkalmazandó, akiket a nemzeti joggal összhangban tájékoztattak a szerkezetátalakítási tervre vonatkozó, (1) bekezdésben említett tárgyalásokról vagy a moratóriumról.

(4) A tagállamok meghatározott körülmények fennállása esetén kizárhatnak bizonyos követeléseket vagy a követelések bizonyos kategóriáit az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium hatálya alól, amennyiben ez a kizárás kellően indokolt, és amennyiben:

- a) a végrehajtás valószínűsíthetően nem veszélyezteti a vállalkozás szerkezetének átalakítását; vagy
- b) a moratórium méltánytalanul sértene az említett követelések hitelezőinek érdekeit.

(5) A (2) bekezdés nem alkalmazható a munkavállalók követeléseire.

Az első albekezdéstől eltérve a tagállamok abban az esetben és annyiban alkalmazhatják a (2) bekezdést a munkavállalók követeléseire, amennyiben biztosítják, hogy e követelések kifizetése a megelőző szerkezetátalakítási keretek igénybevétele során hasonló védelmi szinten garantált.

(6) Az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium kezdeti maximális időtartama legfeljebb négy hónap.

(7) A (6) bekezdés ellenére, a tagállamok lehetővé tehetik az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok számára az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium időtartamának meghosszabbítását vagy egy új, egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium elrendelését, amennyiben azt az adós, a hitelezők vagy adott esetben a szerkezetátalakítási szakértő kéri. Az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium időtartamának meghosszabbítására vagy egy új moratórium elrendelésére csak olyan, meghatározott körülmények fennállása esetén van lehetőség, amikor a meghosszabbítás vagy az új moratórium kellően indokolt, mint például az alábbi esetekben:

- a) számottevő előrelépés történt a szerkezetátalakítási tervről folytatott tárgyalások során;
- b) az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium folytatása nem sérti méltánytalanul egyik érintett fél jogait vagy érdekeit sem; vagy
- c) az adós tekintetében még nem indítottak olyan fizetésképtelenségi eljárást, amely a nemzeti jog értelmében az adós felszámolásához vezethet.

(8) Az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium teljes időtartama – a meghosszabbításokat és megújításokat is figyelembe véve – nem haladhatja meg a tizenkét hónapot.

Ha egy tagállam úgy határoz, hogy egy vagy több olyan eljárás vagy intézkedés révén hajtja végre ezt az irányelvet, amelyek nem felelnek meg az (EU) 2015/848 rendelet A. melléklete szerinti bejelentés feltételeinek, akkor az említett eljárásokat felfüggesztő moratórium teljes időtartama legfeljebb négy hónap lehet, amennyiben az adós a megelőző szerkezetátalakítási eljárás megindítására vonatkozó kérelem benyújtásától számított három hónapos időszakon belül egy másik tagállamból helyezte át a fő érdekeltégi központját.

(9) A tagállamok biztosítják, hogy az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok megszüntethessék az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratóriumot a következő esetekben:

- a) ha a moratórium a továbbiakban már nem alkalmas a szerkezetátalakítási tervről folytatott tárgyalások támogatására, például ha nyilvánvalóvá válik, hogy a hitelezőknek egy, a szerkezetátalakítási terv elfogadását a nemzeti jog értelmében megakadályozni képes része nem támogatja a tárgyalások folytatását;
- b) ha azt az adós vagy a szerkezetátalakítási szakértő kéri;

- c) amennyiben a nemzeti jog úgy rendelkezik, ha az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium méltánytalanul sérti vagy sértené egy vagy több hitelező, illetve egy vagy több hitelezői osztály érdekeit; vagy
- d) amennyiben a nemzeti jog úgy rendelkezik, ha a moratórium valamely hitelező fizetéseképtelenségét okozza.

A tagállamok az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium megszüntetésére vonatkozó, első albekezdés szerinti jogkört az olyan esetekre korlátozhatják, amikor a hitelezőket nem hallgatták meg a moratórium hatálybalépése előtt vagy mielőtt az igazságügyi vagy közigazgatási hatóság engedélyezte a moratórium meghosszabbítását.

A tagállamok előírhatják azt a minimális, a (6) bekezdésben említett időtartamot meg nem haladó hosszúságú időtartamot, amely alatt nem lehet megszüntetni az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratóriumot.

7. cikk

Az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium következményei

(1) Amennyiben az adós az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium időtartama alatt a nemzeti jog értelmében kötelessé válik olyan fizetéseképtelenségi eljárás megindítását kezdeményezni, amely az adós felszámolását eredményezheti, ez a kötelezettség az említett moratórium időtartama alatt felfüggesztésre kerül.

(2) Az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő, a 6. cikk szerinti moratórium időtartamára egy vagy több hitelező kérésére fel kell függeszteni az olyan fizetéseképtelenségi eljárás megindítását, amely az adós felszámolását eredményezheti.

(3) A tagállamok eltérhetnek az (1) és a (2) bekezdésben foglaltaktól azokban a helyzetekben, amelyekben az adós nem tudja törleszteni az esedékessé vált tartozásait. Ilyen esetekben a tagállamok biztosítják, hogy az igazságügyi vagy közigazgatási hatóság határozhasson úgy, hogy az adós számára továbbra is biztosítja az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratóriumot, amennyiben az eset körülményeit figyelembe véve az olyan fizetéseképtelenségi eljárás megindítása, amely az adós felszámolását eredményezheti, nem szolgálná a hitelezők általános érdekeit.

(4) A tagállamok olyan szabályokat írhatnak elő, amelyek megakadályozzák a moratórium által érintett hitelezőket abban, hogy visszatartsák alapvető, még nem teljesített szerződések teljesítését, illetve felmondják, felgyorsítsák vagy bármilyen egyéb módon módosítsák az ilyen szerződéseket az adós kárára, olyan adósságok tekintetében, amelyek a moratórium előtt keletkeztek, kizárólag abból az okból, hogy azokat az adós nem fizette meg. Az alapvető, még nem teljesített szerződések alatt azok a még nem teljesített szerződések értendők, amelyek a vállalkozás napi üzletmenetének folytatásához szükségesek, ideértve az olyan szolgáltatásokról szóló szerződéseket, amelyeknek a felfüggesztése az adós tevékenységeinek leállításához vezetne.

Az első albekezdés nem érinti a tagállamok azon lehetőségét, hogy az említett hitelezők számára megfelelő biztosítékokat írjanak elő annak megelőzése érdekében, hogy az említett albekezdés következtében méltánytalanul sérüljenek a szóban forgó hitelezők érdekei.

A tagállamok előírhatják, hogy ezt a bekezdést nem alapvető, még nem teljesített szerződések esetében is alkalmazni kell.

(5) A tagállamok biztosítják, hogy a hitelezőknek ne legyen módja arra, hogy egy arra lehetőséget biztosító szerződéses kikötés alapján visszatartsák a még nem teljesített szerződések teljesítését, illetve felmondják, felgyorsítsák vagy bármilyen egyéb módon módosítsák az ilyen szerződéseket az adós kárára, kizárólag az alábbi okokból kifolyólag:

- a) megelőző szerkezetátalakítási eljárás megindításának kezdeményezése;
- b) egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium kérelmezése;
- c) megelőző szerkezetátalakítási eljárás megindítása; vagy
- d) egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium elrendelése mint olyan.

(6) A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium ne legyen alkalmazandó a pénzügyi, az energia- és az árupiacokon kötött nettósítási megállapodásokra – többek között a pozíciózáró nettósítási megállapodásokra – azokban az esetekben sem, amikor a 31. cikk (1) bekezdése nem alkalmazandó, ha ezen megállapodások a nemzeti fizetéseképtelenségi jog értelmében végrehajthatók. A moratórium alkalmazandó azonban az olyan követeléseknek az adóssal szemben a hitelező által történő végrehajtására, amelyek egy nettósítási megállapodás működéséből erednek.

Az első albekezdés nem alkalmazandó az adós üzletmenetének folytatásához szükséges áruszállítási, szolgáltatási vagy energiaszolgáltatási szerződésekre, kivéve abban az esetben, ha az említett szerződések tőzsde vagy más piacon létrehozott pozíció formáját öltik és így bármikor aktuális piaci értéken helyettesíthetők.

(7) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium időtartamának lejártáig nem fogadtak el szerkezetátalakítási tervet, akkor az önmagában ne vonja maga után olyan fizetési képtelenségi eljárás megindítását, amely az adós felszámolását eredményezheti, kivéve, ha az eljárás megindítására vonatkozóan a nemzeti jogban előírt egyéb feltételek teljesülnek.

3. FEJEZET

Szerkezetátalakítási tervek

8. cikk

A szerkezetátalakítási tervek tartalma

(1) A tagállamok előírják, hogy a 9. cikkel összhangban elfogadásra benyújtott vagy a 10. cikkel összhangban az igazságügyi vagy közigazgatási hatósághoz jóváhagyásra benyújtott szerkezetátalakítási terveknek tartalmazniuk kelljen legalább az alábbi információkat:

- a) az adós megnevezése;
- b) az adósnak a szerkezetátalakítási terv benyújtásakor meglévő eszközei és kötelezettségei, ideértve a vagyontárgyak értékét, az adós gazdasági helyzetének és a munkavállalók helyzetének leírását, valamint az adós nehézségeinek okairól és mértékéről szóló leírást;
- c) az érintett felek azonosítása név szerinti megnevezéssel vagy a nemzeti jog szerinti adósságkategóriákba való sorolással, továbbá a szerkezetátalakítási terv által érintett követeléseik és részesedéseik;
- d) adott esetben azon osztályok, amelyekbe az érintett feleket a szerkezetátalakítási terv elfogadása céljából besorolták, valamint az egyes osztályok követeléseinek és részesedéseinek értéke;
- e) adott esetben a szerkezetátalakítási terv által nem érintett felek azonosítása név szerinti megnevezéssel vagy a nemzeti jog szerinti adósságkategóriákba való sorolással, azon okok feltüntetésével, amelyek alapján javasolt nem érintett félként kezelni őket;
- f) adott esetben a szerkezetátalakítási szakértő megnevezése;
- g) a szerkezetátalakítási terv feltételei, ideértve különösen az alábbiakat:
 - i. a 2. cikk (1) bekezdésének 1. pontjában említettek szerinti, bármely javasolt szerkezetátalakítási intézkedés;
 - ii. adott esetben a javasolt szerkezetátalakítási intézkedések javasolt időtartama;
 - iii. az uniós és a nemzeti joggal összhangban a munkavállalók képviselői számára nyújtandó tájékoztatásra és a velük való konzultációra vonatkozó rendelkezések;
 - iv. adott esetben a munkavállalók helyzetét érintő általános következmények, például elbocsátások, csökkentett munkaidőben való foglalkoztatás vagy hasonló;
 - v. az adós becsült pénzügyi mozgásai, amennyiben ezt a nemzeti jog előírja; és
 - vi. bármely, a szerkezetátalakítási terv részeként előírányzott új finanszírozás, valamint annak indokolása, hogy miért van szükség a terv végrehajtásához az új finanszírozásra;
- h) indokolás arra vonatkozóan, hogy a szerkezetátalakítási terv észszerű várakozások szerint miért alkalmas arra, hogy megakadályozza az adós fizetési képtelenségét, és biztosítsa a vállalkozás életképességét, ideértve a terv sikeréhez szükséges előfeltételeket is. A tagállamok előírhatják, hogy az indokolást külső szakértőnek vagy a szerkezetátalakítási szakértőnek kell elkészítenie vagy jóváhagynia, amennyiben sor kerül ilyen szakértő kijelölésére.

(2) A tagállamok a szerkezetátalakítási tervekre vonatkozó átfogó ellenőrzőlistát tesznek online elérhetővé, amelyet a kkv-k igényeihez igazítottak. Az ellenőrzőlistának gyakorlati iránymutatást kell adnia ahhoz, hogy a nemzeti jog értelmében miként kell kidolgozni a szerkezetátalakítási tervet.

Az ellenőrzőlistát az adott tagállam hivatalos nyelvén vagy nyelvein kell elérhetővé tenni. A tagállamok mérlegelik, hogy az ellenőrzőlistát legalább egy másik – különösen a nemzetközi üzleti életben használt – nyelven is hozzáférhetővé tegyék.

9. cikk

A szerkezetátalakítási tervek elfogadása

(1) A tagállamok biztosítják, hogy függetlenül attól, hogy a 4. cikkel összhangban ki kérelmezi a megelőző szerkezetátalakítási eljárás alkalmazását, az adósoknak joguk legyen elfogadás céljából szerkezetátalakítási tervet terjeszteni az érintett felek elé.

A tagállamok úgy is rendelkezhetnek, hogy a hitelezőknek és a szerkezetátalakítási szakértőknek is jogában álljon szerkezetátalakítási tervet előterjeszteni, és előírhatják, hogy erre milyen feltételekkel kerülhet sor.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a szerkezetátalakítási terv elfogadásakor az érintett felek szavazati joggal rendelkezzenek.

A szerkezetátalakítási terv által nem érintett hitelezők nem rendelkezhetnek szavazati joggal az említett terv elfogadásakor.

(3) A (2) bekezdés ellenére a tagállamok kizárhatják a szavazati jogból a következőket:

- a) tőketulajdonosok;
- b) azon hitelezők, akiknek a követelése a szokásos kielégítési sorrendben a nem biztosított hitelezők követelése mögé soroltak; vagy
- c) az adóssal vagy az adós vállalkozásával kapcsolatban álló bármely olyan fél, akinek az esetében a nemzeti jog alapján összeférhetetlenség áll fenn.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy az érintett feleket olyan külön hitelezői osztályokban kezeljék, amelyek igazolható kritériumok alapján, a nemzeti joggal összhangban kellő mértékben tükrözik a közös érdekeiket. Minimumkövetelmény, hogy a szerkezetátalakítási terv elfogadása céljából a biztosított és a nem biztosított követelések hitelezőit külön osztályokban kezeljék.

A tagállamok a munkavállalók követeléseinek külön osztályban kezeléséről is rendelkezhetnek.

A tagállamok előírhatják, hogy azok a kkv-nak minősülő adósok dönthessenek úgy, hogy az érintett feleket nem kezelik külön osztályokban.

A tagállamok megfelelő intézkedéseket hoznak annak biztosítása érdekében, hogy az osztályok kialakítása során különös figyelmet fordítsanak a kiszolgáltatott hitelezők – mint például a kisebb beszállítók – védelmére.

(5) Amikor a szerkezetátalakítási tervet jóváhagyás kérése céljából benyújtják, az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságnak ellenőriznie kell a szavazati jogokat és az osztályok kialakítását.

A tagállamok előírhatják az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok számára, hogy az első albekezdésben említetthez képest korábbi szakaszban vizsgálják meg és hagyják jóvá a szavazati jogokat és az osztályok kialakítását.

(6) A szerkezetátalakítási tervet az érintett feleknek el kell fogadniuk, amennyiben minden egyes osztályban a követelések és részesedések összegének többségét képviselő érintett felek támogatják azt. A tagállamok ezenfelül azt is előírhatják, hogy minden egyes osztályban meg kell szerezni az érintett felek számszerű többségének támogatását is.

A tagállamok meghatározzák a szerkezetátalakítási terv elfogadásához szükséges többséget. Ez a többség nem lehet magasabb, mint az egyes osztályokba tartozó követelések és részesedések 75 %-a, vagy adott esetben az egyes osztályokba tartozó érintett felek számának 75 %-a.

(7) A (2)–(6) bekezdés ellenére a tagállamok előírhatják, hogy a szerkezetátalakítási tervről tartandó hivatalos szavazás helyett a szükséges többséggel elért megállapodás is elfogadható legyen.

10. cikk

A szerkezetátalakítási tervek jóváhagyása

(1) A tagállamok biztosítják, hogy legalább az alábbi szerkezetátalakítási tervek csak abban az esetben legyenek kötelezőek a felekre nézve, ha azokat igazságügyi vagy közigazgatási hatóság jóváhagyta:

- a) egyet nem értő érintett felek követeléseit vagy részesedéseit érintő szerkezetátalakítási tervek;
- b) új finanszírozást előíró szerkezetátalakítási tervek;
- c) olyan szerkezetátalakítási tervek, amelyek több mint 25 %-os munkaerő-csökkenéssel járnak, amennyiben ezt a csökkentést a nemzeti jog lehetővé teszi.

(2) A tagállamok biztosítják azon feltételek egyértelmű meghatározását, amelyek teljesülése esetén az igazságügyi vagy közigazgatási hatóság jóváhagyhatja a szerkezetátalakítási tervet; e feltételeknek magukban kell foglalniuk legalább a következőket:

- a) a szerkezetátalakítási terv elfogadása a 9. cikknek megfelelően történt;
- b) az azonos osztályba tartozó, kellő mértékben közös érdekekkel rendelkező hitelezőket egyenlően, követeléseik nagyságával arányos módon kezelik;
- c) a nemzeti joggal összhangban minden érintett fél értesítést kapott a szerkezetátalakítási tervről;
- d) ha vannak egyet nem értő hitelezők, a szerkezetátalakítási terv megfelel a hitelezők legjobb érdekei módszertani tesztnek;
- e) adott esetben a szerkezetátalakítási terv végrehajtásához szükséges új finanszírozás, amely nem sérti méltánytalanul a hitelezői érdekeket.

Az első albekezdés d) pontjának való megfelelést csak abban az esetben kell megvizsgálnia az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságnak, ha a szerkezetátalakítási tervet az alapján megtámadják.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok megtagadhassák a szerkezetátalakítási terv jóváhagyását, ha észszerűen nem megalapozottak az arra vonatkozó kilátások, hogy a tervvel megelőzhető az adós fizetéseképtelensége vagy biztosítható a vállalkozás életképessége.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben igazságügyi vagy közigazgatási hatóságnak kell jóváhagynia a szerkezetátalakítási tervet ahhoz, hogy az kötelező legyen, a gyors elbírálás érdekében a döntés meghozatala hatékony módon történjen.

11. cikk

A hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezés

(1) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben a szerkezetátalakítási tervet az érintett felek nem minden szavazási osztályban hagyták jóvá a 9. cikk (6) bekezdésében előírtaknak megfelelően, a közigazgatási vagy igazságügyi hatóság az adós javaslatára vagy az adós egyetértésével jóváhagyhassa azt, és az az egyet nem értő szavazási osztályokra nézve kötelezővé váljon, amennyiben a szerkezetátalakítási terv megfelel legalább az alábbi feltételeknek:

- a) összhangban van a 10. cikk (2) és (3) bekezdésével;
- b) az alábbiak jóváhagyták:
 - i. az érintett felek szavazási osztályainak többsége, amennyiben ezen osztályok legalább egyike biztosított hitelezői osztály vagy a nem biztosított hitelezői osztálynál előrébb sorolt osztály; vagy ennek hiányában
 - ii. legalább az érintett felek egy szavazási osztálya, vagy – amennyiben a nemzeti jog úgy rendelkezik – a károsult felek legalább egy olyan szavazási osztálya, amely nem tőketulajdonosokat tömörít vagy nem olyan osztály, amely az adós működő vállalkozásként történő értékelésekor nem jutna pénzhez vagy nem tarthatná meg részesedéseit, vagy amennyiben a nemzeti jog úgy rendelkezik, amelynek esetében észszerűen feltételezhető, hogy nem jutna pénzhez vagy tarthatná meg részesedéseit, amennyiben a nemzeti jog szerinti szokásos kielégítési sorrendet alkalmaznák;
- c) biztosítja, hogy az érintett hitelezők egyet nem értő szavazási osztályai legalább ugyanolyan kedvező elbánásban részesüljenek, mint bármely más azonos besorolású osztály, és kedvezőbb elbánásban, mint a hátrasorolt osztályok; és
- d) a szerkezetátalakítási terv értelmében az érintett felek egyetlen osztálya sem kaphat vagy tarthat meg a követeléseinek vagy részesedéseinek a teljes összegénél nagyobb összeget.

Az első albekezdéstől eltérve, a tagállamok az adós beleegyezésének beszerzésére vonatkozó követelményt azokra az esetekre korlátozhatják, amelyekben az adós kvv.

A tagállamok megnövelhetik az érintett felek osztályainak minimális számát, vagy amennyiben a nemzeti jog előírja, azon károsult felek minimális számát, akiknek a tervet az első albekezdés b) pontjának ii. alpontjában foglaltaknak megfelelően jóvá kell hagyniuk.

(2) Az (1) bekezdés c) pontjától eltérve, a tagállamok előírhatják, hogy az egyet nem értő szavazási osztályban lévő, érintett hitelezőket teljes mértékben ki kell elégíteni ugyanolyan vagy egyenértékű módon, ha egy hátrébb sorolt osztály a szerkezetátalakítási terv alapján valamilyen pénzüsszeget vagy részesedéseket megtart.

A tagállamok fenntarthatnak vagy bevezethetnek az első albekezdéstől való eltéréseket, amennyiben azok a szerkezetátalakítási terv céljainak eléréséhez szükségesek, és amennyiben a szerkezetátalakítási terv nem érinti hátrányosan az érdekelt felek jogait vagy érdekeit.

12. cikk

Tőketulajdonosok

(1) Amennyiben a tagállamok a tőketulajdonosokat kizárják a 9–11. cikk alkalmazásából, más eszközökkel biztosítják, hogy az említett tőketulajdonosok észszerűtlen módon ne akadályozhassák vagy nehezhessék meg a szerkezetátalakítási terv elfogadását vagy jóváhagyását.

(2) A tagállamok azt is biztosítják, hogy a tőketulajdonosok észszerűtlen módon ne akadályozhassák vagy nehezhessék meg a szerkezetátalakítási terv végrehajtását.

(3) A tagállamok megállapíthatják, hogy mi tekinthető észszerűtlen akadályozásnak vagy nehezítésnek e cikk alkalmazásában, többek között a következők figyelembevételére érdekében: hogy az adós kkv vagy nagyvállalat-e; a tőketulajdonosok jogait érintő, javasolt szerkezetátalakítási intézkedések; a tőketulajdonos típusa; hogy az adós jogi vagy természetes személy-e; illetve hogy adott társaság tagjai korlátozott vagy korlátlan felelősséget viselnek-e.

13. cikk

Munkavállalók

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az uniós és nemzeti munkajog szerinti egyéni és kollektív munkavállalói jogokat ne érintse a megelőző szerkezetátalakítási keret, így többek között az alábbi jogokat:

- a) a kollektív tárgyaláshoz és a szervezett fellépéshez való jog; és
- b) a tájékoztatáshoz és a konzultációhoz való jog a 2002/14/EK irányelvvel és a 2009/38/EK irányelvvel összhangban, különösen:
 - i. a munkavállalók képviselőinek tájékoztatása a vállalkozás vagy a létesítmény tevékenységeiben és gazdasági helyzetében bekövetkezett legújabb és valószínűsíthető fejleményekről, lehetővé téve számukra, hogy közöljék az adóssal a vállalkozás helyzetével és a szerkezetátalakítási mechanizmusok fontolóra vételének szükségességével kapcsolatos aggályait;
 - ii. a munkavállalók képviselőinek tájékoztatása az olyan megelőző szerkezetátalakítási eljárásokról, amelyek hatással lehetnek a foglalkoztatásra, például az, hogy a munkavállalók hozzá tudnak-e jutni a bérükhöz vagy más jövőbeli kifizetésekhez, a foglalkoztatói nyugdíjakat is ideértve;
 - iii. a munkavállalók képviselőinek tájékoztatása és a velük való konzultáció a szerkezetátalakítási tervekről, mielőtt azokat a 9. cikkel összhangban elfogadás céljára vagy a 10. cikkel összhangban egy igazságügyi vagy közigazgatási hatóság általi jóváhagyás céljából benyújtják;
- c) a 98/59/EK, a 2001/23/EK és a 2008/94/EK irányelv által biztosított jogok.

(2) Amennyiben a szerkezetátalakítási terv olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek változást eredményeznek a munkaszervezésben vagy a munkavállalókkal fennálló szerződéses viszonyban, ezen intézkedéseket e munkavállalóknak jóvá kell hagyniuk, amennyiben a nemzeti jog vagy a kollektív szerződés ilyen esetekben előírja az említett jóváhagyást.

14. cikk

A közigazgatási vagy igazságügyi hatóság által végzett értékelés

(1) Az igazságügyi vagy közigazgatási hatóság csak abban az esetben köteles határozatot hozni az adós vállalkozásának értékeléséről, amennyiben valamely egyet nem értő érintett fél az alábbiak egyike alapján megtámadta a szerkezetátalakítási tervet:

- a) a 2. cikk (1) bekezdésének 6. pontja szerinti, a hitelezők legjobb érdekei módszertani tesztnek való megfelelés állítólagos elmulasztása; vagy
- b) a 11. cikk (1) bekezdése b) pontjának ii. alpontja szerinti, a hitelezői osztályokon átívelő kényszerezegység feltételeinek állítólagos megsértése.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az értékelésre vonatkozóan az (1) bekezdés szerint meghozandó határozat céljából az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok megfelelő képesítéssel rendelkező szakértőket jelölhessenek ki vagy hallgathassanak meg.

(3) Az (1) bekezdés alkalmazásában a tagállamok biztosítják, hogy az egyet nem értő érintett fél jogorvoslati kérelmet nyújthasson be a szerkezetátalakítási terv jóváhagyására felkért igazságügyi vagy közigazgatási hatósághoz.

A tagállamok előírhatják, hogy a jogorvoslati kérelmet a szerkezetátalakítási terv jóváhagyásáról szóló határozat elleni fellebbezés formájában lehessen benyújtani.

15. cikk

A szerkezetátalakítási tervek hatásai

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a közigazgatási vagy igazságügyi hatóság által jóváhagyott szerkezetátalakítási tervek minden, a 8. cikk (1) bekezdésének c) pontja szerint megnevezett vagy leírt érintett félre nézve kötelezőek legyenek.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a szerkezetátalakítási terv elfogadásában a nemzeti jog értelmében részt nem vevő hitelezőket ne érintse a terv.

16. cikk

Fellebbezések

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a szerkezetátalakítási terv jóváhagyásáról vagy elutasításáról szóló, igazságügyi hatóság által hozott határozatok elleni, a nemzeti jog szerinti fellebbezések előterjesztésére magasabb fokú igazságügyi hatóság előtt kerüljön sor.

A tagállamok biztosítják, hogy a szerkezetátalakítási terv jóváhagyásáról vagy elutasításáról szóló, közigazgatási hatóság által hozott határozatok elleni fellebbezések előterjesztésére igazságügyi hatóság előtt kerüljön sor.

(2) A fellebbezéseket hatékonyan, a mihamarabbi elbírálásra törekedve kell kezelni.

(3) A szerkezetátalakítási terv jóváhagyásáról szóló határozat elleni fellebbezés a terv végrehajtására nézve nem bír felfüggesztő hatállyal.

Az első albekezdéstől eltérve, a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy amennyiben ez valamely fél érdekeinek megóvása céljából szükséges és megfelelő, az igazságügyi hatóságok részben vagy teljes egészében felfüggeszthetik a szerkezetátalakítási terv végrehajtását.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben egy, a (3) bekezdés szerinti fellebbezésnek helyt adnak, az igazságügyi hatóság vagy

a) hatályon kívül helyezhesse a szerkezetátalakítási tervet; vagy

b) módosításokkal – amennyiben a nemzeti jog ezt lehetővé teszi – vagy módosítások nélkül jóváhagyhassa a szerkezetátalakítási tervet.

A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy amennyiben egy szerkezetátalakítási tervet az első albekezdés b) pontjának megfelelően jóváhagynak, az a fél, amely anyagi veszteséget szenvedett, és amely fellebbezésének helyt adtak, kártérítésben részesüljön.

4. FEJEZET

Az új finanszírozás, az átmeneti finanszírozás és a szerkezetátalakításhoz kapcsolódó más ügyletek védelme

17. cikk

Az új finanszírozás és az átmeneti finanszírozás védelme

(1) A tagállamok biztosítják az új és az átmeneti finanszírozás megfelelő védelmét. Biztosítaniuk kell legalább azt, hogy az adós későbbi fizetéseképtelenné válása esetén:

a) az új finanszírozás és az átmeneti finanszírozás ne legyen semmisnek, megtámadhatónak vagy végrehajthatatlannak nyilvánítható; és

- b) az ilyen finanszírozást nyújtó felekkel szemben ne kerülhessen sor polgári, közigazgatási vagy büntetőjogi felelősségre vonásra, azon az alapon, hogy a szóban forgó finanszírozás a hitelezők összességére nézve káros, kivéve abban az esetben, ha a nemzeti jogban meghatározott egyéb további indokok is teljesülnek.
- (2) A tagállamok előírhatják, hogy az (1) bekezdés csak azon esetekben legyen alkalmazandó az új finanszírozásra, amelyekben a szerkezetátalakítási tervet egy igazságügyi vagy közigazgatási hatóság jóváhagyta, átmeneti finanszírozásra pedig csak akkor, ha azt előzetes ellenőrzésnek vetették alá.
- (3) A tagállamok kizárhatják az (1) bekezdés alkalmazása alól az olyan átmeneti finanszírozást, amelynek nyújtására azt követően kerül sor, hogy az adós már képtelenné vált az esedékessé váló tartozásainak a megfizetésére.
- (4) A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy az új vagy átmeneti finanszírozást nyújtókat felruhazzák azzal a joggal, hogy egy későbbi fizetéseképtelenségi eljárás során elsőbbséggel kifizetéshez jussanak más olyan hitelezőkkel szemben, akiknek egyébként az övéknél előbbre sorolt vagy az övékével egyenértékű követelésük lenne.

18. cikk

A szerkezetátalakításhoz kapcsolódó más ügyletek védelme

- (1) A 17. cikk sérelme nélkül, a tagállamok biztosítják, hogy az adós későbbi fizetéseképtelenné válása esetén az észszerű és a szerkezetátalakítási tervre vonatkozó tárgyalásokhoz haladéktalanul szükséges ügyletek ne legyenek annak okán semmisnek, megtámadhatónak vagy végrehajthatatlannak nyilváníthatók, hogy a hitelezők összességére nézve károsak, kivéve, ha a nemzeti jogban meghatározott egyéb további indokok is teljesülnek.
- (2) A tagállamok előírhatják, hogy az (1) bekezdés csak azon esetekben legyen alkalmazandó, amelyekben a tervet egy igazságügyi vagy közigazgatási hatóság jóváhagyta, vagy ha az ilyen ügyleteket előzetes ellenőrzésnek vetették alá.
- (3) A tagállamok kizárhatják az (1) bekezdés alkalmazása alól az azt követően végrehajtott ügyleteket, hogy az adós már képtelenné vált tartozásainak az esedékességük idején belüli megfizetésére.
- (4) Az (1) bekezdésben említett ügyletek közé kell tartozniuk legalább a következőknek:
- a) a szerkezetátalakítási tervre vonatkozó tárgyalásokért, a terv elfogadásáért vagy jóváhagyásáért felszámított díjak és költségek megfizetése;
 - b) a szerkezetátalakítással szoros összefüggésben történő szakmai tanácsadás igénybevétele miatt felmerülő díjak és költségek megfizetése;
 - c) a már elvégzett munkáért járó munkabérek kifizetése, az uniós vagy nemzeti jogban előírt egyéb védelem sérelme nélkül;
 - d) a rendes üzletmenet során felmerülő, az a) - c) pontban említetteken kívüli egyéb kifizetések és költségterítések.
- (5) A 17. cikk sérelme nélkül, a tagállamok biztosítják, hogy az adós későbbi fizetéseképtelenné válása esetén az észszerű és a szerkezetátalakítási terv végrehajtásához haladéktalanul szükséges ügyletek, amelyek végrehajtására az igazságügyi vagy közigazgatási hatóság által jóváhagyott szerkezetátalakítási tervvel összhangban kerül sor, ne legyenek annak okán semmisnek, megtámadhatónak vagy végrehajthatatlannak nyilváníthatók, hogy a hitelezők összességére nézve károsak, kivéve, ha a nemzeti jogban meghatározott egyéb további indokok is teljesülnek.

5. FEJEZET

Igazgatói feladatok

19. cikk

Az igazgatók feladatai valószínűsíthető fizetéseképtelenné válás esetén

A tagállamok biztosítják, hogy fizetéseképtelenség valószínűsége esetén az igazgatók legalább az alábbiakat megfelelően figyelembe vegyék:

- a) a hitelezők, a tőketulajdonosok és az egyéb érdekelt felek érdekei;
- b) a fizetéseképtelenség elkerülését célzó intézkedések megtételének szükségessége; és
- c) a vállalkozás életképességét veszélyeztető szándékos vagy súlyosan gondatlan magatartás elkerülésének szükségessége.

III. CÍM

ADÓSSÁG ALÓLI MENTESÍTÉS ÉS ELTILTÁSOK

20. cikk

Adósság alóli mentesítés igénybevételének lehetősége

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a fizetésektelen vállalkozóknak lehetőségük legyen igénybe venni legalább egy olyan eljárást, amely ezen irányelv értelmében teljes adósság alóli mentesítéshez vezethet.

A tagállamok előírhatják azon kereskedelmi, ipari, kézműipari vagy szakmai tevékenység megszüntetését, amelyhez kapcsolódóan a fizetésektelen vállalkozó adóssága felmerült.

(2) Azok a tagállamok, amelyekben a teljes adósság alóli mentesítés feltétele az adósság vállalkozó általi részleges visszafizetése, biztosítják, hogy a kapcsolódó visszafizetési kötelezettség a vállalkozó egyedi helyzetén alapuljon és különösen azt, hogy arányos legyen a vállalkozó adósság alóli mentesítési időszak alatt végrehajtás alá vonható, illetve rendelkezésére álló jövedelmével és vagyontárgyaival, és annak megállapítására a hitelezők méltányos érdekeinek figyelembevételével kerüljön sor.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy az adósságuk alóli mentesítésben részesített vállalkozók igénybe vehessék a vállalkozók üzleti tevékenységét támogató meglévő nemzeti kereteket, így többek között hozzáférhessenek az e keretekre vonatkozó releváns és naprakész információkhoz.

21. cikk

Adósság alóli mentesítési időszak

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az az időszak, amelynek lejártával a fizetésektelen vállalkozók adósságuk alóli teljes mentesítésben részesülhetnek, legfeljebb három év legyen, legkésőbb az alábbi időpontok egyikétől számítva:

- a) visszafizetési tervet magában foglaló eljárás esetében az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságnak a terv jóváhagyására vonatkozó határozatának időpontja vagy a terv végrehajtásának kezdőidőpontja; vagy
- b) bármilyen más eljárás esetében az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságnak az eljárás megindítására irányuló határozatának időpontja, illetve a vállalkozó fizetésektelenségi eljárás alá vont vagyona megállapításának időpontja.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy azok a fizetésektelen vállalkozók, akik eleget tettek a kötelezettségeiknek, ha ilyenek a nemzeti jog értelmében fennállnak, az adósság alóli mentesítési időszak lejártával adósság alóli mentesítésben részesüljenek anélkül, hogy kezdeményezniük kellene valamely igazságügyi vagy közigazgatási hatóságnál az (1) bekezdésben említettekén kívüli más eljárás megindítását.

Az első albekezdés sérelme nélkül a tagállamok fenntarthatnak, illetve bevezethetnek olyan rendelkezéseket, amelyek lehetővé teszik az igazságügyi vagy közigazgatási hatóság számára, hogy ellenőrizze, hogy a vállalkozók teljesítették-e az adósság alóli mentesítésben való részesüléshez szükséges kötelezettségeiket.

(3) A tagállamok úgy rendelkezhetnek, hogy a teljes adósság alóli mentesítés nem akadályozhatja az olyan fizetésektelenségi eljárások folytatását, amelyek a vállalkozó azon vagyontárgyainak értékesítésével és elosztásával járnak, amelyek az adósság alóli mentesítési időszak lejártakor a vállalkozó fizetésektelenségi eljárás alá vont vagyonának részét képezték.

22. cikk

Eltiltási időszak

(1) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben egy fizetésektelen vállalkozó ezen irányelv értelmében adósság alóli mentesítésben részesül, a kereskedelmi, ipari, kézműipari vagy szakmai tevékenysége megkezdésétől vagy végzésétől való, kizárólag a vállalkozó fizetésektelenségén alapuló esetleges eltiltás hatályát veszítse legkésőbb az adósság alóli mentesítési időszak végén.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az adósság alóli mentesítési időszak lejártával az e cikk (1) bekezdésében említett eltiltások hatályukat veszítsék, anélkül, hogy ehhez a 21. cikk (1) bekezdése szerinti eljárásokon kívül további eljárást kellene indítani valamely igazságügyi vagy közigazgatási hatóságnál.

23. cikk

Eltérések

(1) A 20–22. cikktől eltérve a tagállamok fenntarthatnak, illetve bevezethetnek olyan rendelkezéseket, amelyek lehetővé teszik az adósság alóli mentesítés igénybevételének megtagadását vagy korlátozását, az ilyen adósság alóli mentesítés visszavonását, illetve hosszabb teljes adósság alóli mentesítési időszakot vagy hosszabb eltiltási időt írnak elő, amennyiben a fizetéseképtelen vállalkozó a nemzeti jog értelmében tisztességtelenül vagy rosszhiszeműen járt el a hitelezőkkel vagy egyéb érdekelt felekkel szemben az eladósodás, a fizetéseképtelenségi eljárás vagy az adósság visszafizetése során, a bizonyítási teherre vonatkozó nemzeti szabályok sérelme nélkül.

(2) A 20–22. cikktől eltérve a tagállamok fenntarthatnak, illetve bevezethetnek olyan rendelkezéseket, amelyek meghatározott körülmények fennállása esetén lehetővé teszik az adósság alóli mentesítés igénybevételének megtagadását vagy korlátozását, az adósság alóli mentesítés visszavonását, illetve amelyek meghatározott körülmények fennállása esetén hosszabb teljes adósság alóli mentesítési időszakot vagy hosszabb eltiltási időt írnak elő, feltéve, hogy ezek az eltérések kellően indokoltak, például az alábbi esetekben:

- a) a fizetéseképtelen vállalkozó súlyosan megszegte a visszafizetési terv szerinti kötelezettségeit vagy a hitelezők érdekeinek megővésére irányuló bármely egyéb jogi kötelezettséget, beleértve a megtérülésnek a hitelezők számára való maximalizálására vonatkozó kötelezettséget is;
- b) a fizetéseképtelen vállalkozó nem teljesítette az uniós és a nemzeti jog szerinti tájékoztatási, illetve együttműködési kötelezettségeit;
- c) visszaélésszerű adósság alóli mentesítési kérelmek esetén;
- d) a fizetéseképtelen vállalkozó további adósság alóli mentesítési kérelmet nyújt be egy azt követő meghatározott időszakon belül, hogy teljes adósság alóli mentesítésben részesült, illetve megtagadták tőle a teljes adósság alóli mentesítést azért, mert súlyosan megszegte tájékoztatási vagy együttműködési kötelezettséget;
- e) az adósság alóli mentesítéshez vezető eljárás költségeinek fedezete nincs biztosítva; vagy
- f) az eltérés az adós jogai és egy vagy több hitelező jogai közötti egyensúly biztosításához szükséges.

(3) A 21. cikktől eltérve a tagállamok hosszabb adósság alóli mentesítési időszakokat is előírhatnak olyan esetekben, amikor:

- a) valamely igazságügyi vagy közigazgatási hatóság biztosítási intézkedéseket hagyott jóvá vagy rendelt el a fizetéseképtelen vállalkozó, illetve adott esetben a vállalkozó családja állandó lakóhelyének, illetve a kereskedelmi, ipari, kézműipari vagy szakmai tevékenységének folytatásához szükséges alapvető vagyontárgyaknak a védelme céljából; vagy
- b) a fizetéseképtelen vállalkozó, illetve adott esetben a vállalkozó családja állandó lakóhelye nem kerül értékesítésre.

(4) A tagállamok kizárhatnak az adósság alóli mentesítésből bizonyos adósságkategóriákat, valamint ezen adósságkategóriák esetében korlátozhatják az adósság alóli mentesítés igénybevételét, illetve hosszabb adósság alóli mentesítési időszakot határozhatnak meg, feltéve, hogy az ilyen kizárások, korlátozások és hosszabb adósság alóli mentesítési időszakok alkalmazása kellően indokolt, mint például az alábbi esetekben:

- a) fedezett adósságok;
- b) a büntetőjogi szankciókból eredő vagy azokkal összefüggésben felmerült adósságok;
- c) a jogellenes károkozásért való felelősségből eredő adósságok;
- d) a családi vagy rokoni kapcsolatból, házasságból vagy házassági rokonságból származó tartási kötelezettségekhez kapcsolódó adósságok;
- e) az adósság alóli mentesítéshez vezető eljárás kezdeményezése, illetve az eljárás megindítása után felmerült adósságok; és
- f) az adósság alóli mentesítéshez vezető eljárás költségeinek megfizetésére vonatkozó kötelezettségből eredő adósságok.

(5) A 22. cikktől eltérve a tagállamok előírhatnak hosszabb vagy határozatlan időre szóló eltiltást azokra az esetekre vonatkozóan, amikor a fizetéseképtelen vállalkozó olyan szakma képviselője:

- a) amelyre speciális etikai szabályok, illetve a jó hírnévvel vagy szakértelemmel kapcsolatos szabályok vonatkoznak, és a vállalkozó megszegte az említett szabályokat; vagy
- b) amely mások vagyonának kezelését foglalja magában.

Az első albekezdés abban az esetben is alkalmazandó, amikor a fizetésektelen vállalkozó az említett albekezdés a) vagy b) pontjában említett szakma gyakorlásának megkezdéséhez jogosultságot kíván szerezni.

(6) Ez az irányelv nem érinti azokat a nemzeti szabályokat, amelyek a valamely igazságügyi vagy közigazgatási hatóság által elrendelt, a 22. cikkben említetteken kívüli eltiltásokra vonatkoznak.

24. cikk

A szakmai és a személyes adósságok tekintetében folytatott eljárások összevonása

(1) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben a fizetésektelen vállalkozónak a kereskedelmi, ipari, kézműipari vagy szakmai tevékenysége során keletkezett adósságai mellett e tevékenységektől független olyan adósságai is keletkeztek, amelyeket észszerűen nem lehet szétválasztani, a teljes adósság alóli mentesítésben részesülés céljából minden elengedhető adósságát egyetlen eljáráson belül kezeljék.

(2) A tagállamok előírhatják, hogy amennyiben a szakmai és a személyes adósságokat szét lehet választani, ezen adósságokat a teljes adósság alóli mentesítésben részesülés céljából külön, de összehangolt eljárásokban vagy egyazon eljárás keretében kezeljék.

IV. CÍM

A SZERKEZETÁTALAKÍTÁSI, FIZETÉSKÉPTELENSÉGI ÉS ADÓSSÁG ALÓLI MENTESÍTÉSI ELJÁRÁSOK HATÉKONYSÁGÁNAK NÖVELÉSÉT CÉLZÓ INTÉZKEDÉSEK

25. cikk

Igazságügyi és közigazgatási hatóságok

A bírói függetlenség, valamint az Unión belüli igazságszolgáltatási szervezetek felépítése közötti különbségek sérelme nélkül, a tagállamok biztosítják, hogy:

- a) az igazságügyi és közigazgatási hatóságoknak a szerkezetátalakítási, fizetésektelen és adósság alóli mentesítési eljárásokkal foglalkozó érdemi munkatársai megfelelő képzést kapjanak és rendelkezzenek a feladataik ellátásához szükséges szakértelemmel; és
- b) a szerkezetátalakítási, fizetésektelen és adósság alóli mentesítési eljárásokat hatékonyan, az eljárások mihamarabbi lefolytatására törekedve kezeljék.

26. cikk

Szakértők a szerkezetátalakítási, fizetésektelen és adósság alóli mentesítési eljárásokban

(1) A tagállamok biztosítják, hogy:

- a) az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok által a szerkezetátalakítási, fizetésektelen vagy adósság alóli mentesítési eljárásokban kijelölt szakértők (a továbbiakban: a szakértők) megfelelő képzést kapjanak, és rendelkezzenek a feladataik ellátásához szükséges szakértelemmel;
- b) a pályázati feltételek, valamint a szakértők kijelölésére, visszahívására és lemondására irányadó eljárások világosak, átláthatók és tisztességesek legyenek;
- c) az adott ügyben – többek között a határokon átnyúló vetülettel bíró ügyekben – eljáró szakértő kijelölése során kellő figyelmet fordítsanak a szakértő tapasztalatára és szakértelmére, valamint az ügy sajátos jellemzőire; és
- d) az összeférhetetlenségek elkerülése érdekében az adósoknak és a hitelezőknek lehetőségük legyen arra, hogy kifogást emeljenek a szakértő kiválasztása vagy kijelölése ellen, vagy hogy a szakértő helyett egy másik szakértő kijelölését kérjék.

(2) A Bizottság a képzés minőségének uniós szintű javítása céljából – többek között tapasztalatcsere és kapacitásépítő eszközök révén – megkönnyíti a legjobb gyakorlatok tagállamok közötti cseréjét.

27. cikk

A szakértők felügyelete és díjazása

- (1) A tagállamok megfelelő felügyeleti és szabályozási mechanizmusokat vezetnek be annak biztosítása érdekében, hogy a szakértők munkáját eredményesen felügyeljék annak érdekében, hogy a szakértők a szolgáltatásaikat hatékonyan és hozzáértő módon biztosítsák, és az érintett felekkel szemben pártatlanul és függetlenül járjanak el. Ezeknek a mechanizmusoknak intézkedéseket kell előírniük a kötelezettségeiket nem teljesítő szakértők elszámoltathatóságára vonatkozóan is.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy nyilvánosan elérhető legyen a szakértők feletti felügyeletet gyakorló hatóságokra vagy szervekre vonatkozó információ.
- (3) A tagállamok ösztönözhetik a szakértői magatartási kódexek kidolgozását és az azokhoz való csatlakozást.
- (4) A tagállamok biztosítják, hogy a szakértők díjazására olyan szabályok vonatkozzanak, amelyek összeegyeztethetők az eljárások hatékony lefolytatására vonatkozó célkitűzéssel.

A tagállamok biztosítják, hogy megfelelő eljárásokkal rendelkezzenek a díjazással kapcsolatos jogviták rendezésére.

28. cikk

Elektronikus kommunikációs eszközök használata

A tagállamok biztosítják, hogy a szerkezetátalakítási, fizetésképtelenségi és adósság alóli mentesítési eljárások keretében az eljárásban érintett feleknek, a szakértőnek, valamint az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságnak módjában álljon elektronikus kommunikációs eszközök felhasználásával elvégezni – ideértve a határon átnyúló helyzeteket is – legalább a következő cselekményeket:

- a) kérelmek benyújtása;
- b) szerkezetátalakítási vagy visszafizetési tervek benyújtása;
- c) a hitelezők értesítése;
- d) kifogások és fellebbezések benyújtása.

V. CÍM

A SZERKEZETÁTALAKÍTÁSI, FIZETÉSKÉPTELENSÉGI ÉS ADÓSSÁG ALÓLI MENTESÍTÉSI ELJÁRÁSOK NYOMON KÖVETÉSE

29. cikk

Adatgyűjtés

- (1) A tagállamok éves alapon, tagállami szinten adatokat gyűjtenek és összesítenek a szerkezetátalakítási, fizetésképtelenségi és adósság alóli mentesítési eljárásokra vonatkozóan, mégpedig az egyes eljárástípusok szerinti bontásban, legalább a következő elemekre kiterjedően:
- a) azon eljárások száma, amelyek iránt kérelmet nyújtottak be vagy amelyeket megindítottak, amennyiben a nemzeti jog a megindításról rendelkezik, illetve azon eljárások száma, amelyek folyamatban vannak vagy amelyeket lezártak;
 - b) az eljárások átlagos időtartama a kérelem benyújtásától vagy az eljárás megindításától – amennyiben a nemzeti jog a megindításról rendelkezik – számítva az eljárás lezárulásáig;
 - c) a d) pontban előírtaktól eltérő eljárások száma, az eljárások kimenetelének fajtája szerinti bontásban;
 - d) a szerkezetátalakítási eljárások iránti olyan kérelmek száma, amelyeket visszautasítottak, elutasítottak vagy visszavontak a megindítást megelőzően.
- (2) A tagállamok éves alapon, tagállami szinten gyűjtik és összesítik az adatokat azon adósok számáról, amelyek szerkezetátalakítási vagy fizetésképtelenségi eljárás hatálya alatt álltak, és amelyek a kérelem benyújtását, illetve – amennyiben a nemzeti jog a megindításról rendelkezik – az eljárás megindítását megelőző három évben egy, a II. cím szerinti korábbi szerkezetátalakítási eljárás keretében jóváhagyott szerkezetátalakítási tervvel rendelkeztek.

- (3) A tagállamok éves alapon, nemzeti szinten gyűjthetik és összesíthetik az alábbiakra vonatkozó adatokat:
- az egyes eljárástípusok átlagos költsége;
 - külön-külön a biztosított és a nem biztosított hitelezők, illetve adott esetben az egyéb típusú hitelezők esetében az átlagos megtérülési arány;
 - azon vállalkozók száma, akik az 1. cikk (1) bekezdésének b) pontja szerinti eljárást követően új vállalkozást indítanak;
 - a szerkezetátalakítással vagy fizetéseképtelenségi eljárásokkal összefüggésben megszűnt munkahelyek száma.
- (4) A tagállamok az (1) bekezdés a)–c) pontjában említett adatokat, illetve – adott esetben és amennyiben azok rendelkezésre állnak – a (3) bekezdésben említett adatokat a következők szerint bontják:
- azon adósok mérete, amelyek nem természetes személyek;
 - az a tény, hogy a szerkezetátalakítási vagy fizetéseképtelenségi eljárások hatálya alá tartozó adósok természetes vagy jogi személyek-e; valamint
 - az a tény, hogy az adósság alóli mentesítéshez vezető eljárások kizárólag vállalkozókat érintenek-e vagy minden természetes személyt is.
- (5) A tagállamok olyan mintavételi módszer alkalmazásával is összegyűjthetik és összesíthetik az (1)–(4) bekezdésben említett adatokat, amely biztosítja, hogy a minták méretük és sokféleségük szempontjából reprezentatívak legyenek.
- (6) A tagállamok az (1), (2), (4) és – adott esetben – a (3) bekezdésben említett adatokat az egyes évek december 31. napján végződő teljes naptári évekre vonatkozóan gyűjtik és összesítik, a (7) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktusok alkalmazásának időpontját követő első teljes naptári évvel kezdődően. Az adatokat minden évben, az azon évet követő naptári év december 31-ig, amelyre vonatkozóan az adatgyűjtés történt, egy szabványos adatközlési űrlap segítségével be kell nyújtani a Bizottságnak.
- (7) A Bizottság az e cikk (6) bekezdésében említett adatközlési űrlapot végrehajtási jogi aktusok útján állapítja meg. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 30. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.
- (8) A Bizottság hozzáférhető és felhasználóbarát módon közlésezi honlapján a (6) bekezdéssel összhangban közölt adatokat.

30. cikk

A bizottsági eljárás

- A Bizottságot egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.
- Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

Ha a bizottság nem nyilvánít véleményt, a Bizottság nem fogadhatja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét, és a 182/2011/EU rendelet 5. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdése alkalmazandó.

VI. CÍM

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

31. cikk

Más jogi aktusokhoz és nemzetközi jogi eszközökhöz való viszony

- Az alábbi jogi aktusok ezen irányelv ellenére alkalmazandók:
 - a 98/26/EK irányelv;
 - a 2002/47/EK irányelv; valamint
 - a 648/2012/EU rendelet.

(2) Ez az irányelv nem érinti a pénzeszközök védelmére vonatkozóan az (EU) 2015/2366 európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽²⁴⁾ a pénzforgalmi intézmények számára előírt, valamint a 2009/110/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽²⁵⁾ az elektronikuspénz-kibocsátó intézmények számára előírt követelményeket.

(3) Ez az irányelv nem érinti a 2001. november 16-án Fokvárosban aláírt, a mobil berendezésekkel kapcsolatos nemzetközi érdekekről szóló egyezmény és az egyezményhez csatolt, a légi járművek berendezéseivel kapcsolatos egyes kérdésekről szóló jegyzőkönyv alkalmazását, amelyeknek néhány tagállam ezen irányelv elfogadásának időpontjában a részes fele.

32. cikk

Az (EU) 2017/1132 irányelv módosítása

Az (EU) 2017/1132 irányelv 84. cikke az alábbi bekezdéssel egészül ki:

„(4) A tagállamok eltérnek az 58. cikk (1) bekezdésétől, a 68., a 72., a 73. és a 74. cikktől, a 79. cikk (1) bekezdésének b) pontjától, a 80. cikk (1) bekezdésétől és a 81. cikktől az ahhoz szükséges mértékben és időtartamban, hogy kialakítsák a(z) (EU) 2019/1023 európai parlamenti és a tanácsi irányelvben (*) előírt megelőző szerkezetátalakítási kereteket.

Az első albekezdés a részvényesek közötti egyenlő bánásmód elvének sérelme nélkül alkalmazandó.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1023 irányelve (2019. június 20.) a megelőző szerkezetátalakítási keretokről, az adósság alóli mentesítésről és az eltiltásokról, valamint a szerkezetátalakítási, fizetésképtelenségi és adósság alóli mentesítési eljárások hatékonyságának növelését célzó intézkedésekről, és az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról (Szerkezetátalakítási és fizetésképtelenségi irányelv) (HL L 172., 2019.6.26., 18. o.)”

33. cikk

Felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezés

A Bizottság legkésőbb 2026. július 17-ig, majd azt követően ötévenként jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak ezen irányelv alkalmazásáról és hatásairól, többek között a hitelezői osztályok kialakításával, illetve a szavazással kapcsolatos szabályoknak a kiszolgáltatott hitelezők, például a munkavállalók tekintetében történő alkalmazásáról. A Bizottság ezen értékelés alapján adott esetben jogalkotási javaslatot nyújt be, amelyben mérlegeli, hogy szükség van-e további intézkedésekre a szerkezetátalakításra, fizetésképtelenségre és adósság alóli mentesítésre vonatkozó jogi keret megszilárdítása és összehangolása érdekében.

34. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok 2021. július 17-ig elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek, azon, 2024. július 17-ig elfogadandó és kihirdetendő rendelkezések kivételével, amelyek a 28. cikk a), b) és c) pontjának való megfeleléshez szükségesek, valamint azon, 2026. július 17-ig elfogadandó és kihirdetendő rendelkezések kivételével, amelyek a 28. cikk d) pontjának való megfeleléshez szükségesek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul közlik a Bizottsággal.

A tagállamok 2021. július 17-től alkalmazzák az ezen irányelvnek való megfeleléshez szükséges törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, azon rendelkezések kivételével, amelyek a 28. cikk a), b) és c) pontjának való megfeleléshez szükségesek, és 2024. július 17-től alkalmazandók, valamint azon rendelkezések kivételével, amelyek a 28. cikk d) pontjának való megfeleléshez szükségesek, és 2026. július 17-től alkalmazandók.

⁽²⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2366 irányelve (2015. november 25.) a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 2002/65/EK, a 2009/110/EK és a 2013/36/EU irányelv és a 1093/2010/EU rendelet módosításáról, valamint a 2007/64/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 337., 2015.12.23., 35. o.).

⁽²⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/110/EK irányelve (2009. szeptember 16.) az elektronikuspénz-kibocsátó intézmények tevékenységének megkezdéséről, folytatásáról és prudenciális felügyeletéről, a 2005/60/EK és a 2006/48/EK irányelv módosításáról, valamint a 2000/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 267., 2009.10.10., 7. o.).

(2) Az (1) bekezdéstől eltérve, azon tagállamok esetében, amelyek számára különös nehézséget jelent ennek az irányelvnek a végrehajtása, legfeljebb egy évvel meg lehet hosszabbítani az (1) bekezdésben előírt végrehajtási határidőt. A tagállamok 2021. január 17-ig tájékoztatják a Bizottságot arról, ha élni kívánnak a végrehajtási határidő meghosszabbítására vonatkozó ezen lehetőséggel.

(3) A tagállamok közlik a Bizottsággal belső joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

35. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

36. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2019. június 20-án.

az Európai Parlament részéről
az elnök
A. TAJANI

a Tanács részéről
az elnök
G. CIAMBA

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2019/1024 IRÁNYELVE**(2019. június 20.)****a nyílt hozzáférésű adatokról és a közzféra információinak további felhasználásáról****(átdolgozás)**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezetének a nemzeti parlamentek részére való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A 2003/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet ⁽³⁾ jelentős mértékben módosították. Mivel további módosítások szükségesek, az irányelvet az áttekinthetőség érdekében célszerű átdolgozni.
- (2) A 2003/98/EK irányelv 13. cikke alapján és öt évvel a 2013/37/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁴⁾ elfogadása után, amely módosította a 2003/98/EK irányelvet, a Bizottság – az érdekelt felekkel folytatott konzultációt követően – a célravezető és hatásos szabályozás program keretében elvégezte a 2003/98/EK irányelv működésének értékelését és felülvizsgálatát.
- (3) Az érdekelt felekkel folytatott konzultációt követően és a hatásvizsgálat eredményeinek fényében a Bizottság úgy vélte, hogy uniós szintű fellépésre van szükség a közzféra információinak és a közpénzből finanszírozott információknak a széles körű, Unió-szerte történő további felhasználása tekintetében továbbra is fennálló és újonnan megjelenő akadályok elhárítása, a jogalkotási keretnek a digitális technológiai fejleményekhez való felzárkóztatása és a digitális innováció – különösen a mesterséges intelligencia tekintetében történő – további ösztönzése érdekében.
- (4) A közzféra információiban rejlő lehetőségeknek az európai gazdaság és társadalom javára történő teljes mértékű kiaknázása érdekében a jogi szövegen eszközölt jelentős változtatásoknak az alábbi területeket kell érinteniük: a dinamikus adatokhoz megfelelő eszközökkel valós idejű hozzáférés biztosítása, az értékes közadatok – többek között a közvállalkozásoktól, a kutatást végző szervezetektől és a kutatást finanszírozó szervezetektől származó adatok – további felhasználás céljából történő fokozottabb rendelkezésre bocsátása, a kizárólagosságot biztosító megállapodások újonnan megjelenő formáinak kezelése, a határköltések kiszabására vonatkozó elv alóli kivételek alkalmazása, valamint az ezen irányelv és egyes kapcsolódó jogi eszközök – többek között az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁵⁾ és a 96/9/EK ⁽⁶⁾, a 2003/4/EK ⁽⁷⁾ és a 2007/2/EK ⁽⁸⁾ európai parlamenti és tanácsi irányelv – közötti viszony rendezése.

⁽¹⁾ HL C 62., 2019.2.15., 238. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2019. április 4-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2019. június 6-i határozata.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2003/98/EK irányelve (2003. november 17.) a közzféra információinak további felhasználásáról (HL L 345., 2003.12.31., 90. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/37/EU irányelve (2013. június 26.) a közzféra információinak további felhasználásáról szóló 2003/98/EK irányelv módosításáról (HL L 175., 2013.6.27., 1. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 96/9/EK irányelve (1996. március 11.) az adatbázisok jogi védelméről (HL L 77., 1996.3.27., 20. o.).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2003/4/EK irányelve (2003. január 28.) a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről és a 90/313/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 41., 2003.2.14., 26. o.).

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2007/2/EK irányelve (2007. március 14.) az Európai Közösségen belüli térinformációs infrastruktúra (INSPIRE) kialakításáról (HL L 108., 2007.4.25., 1. o.).

- (5) Az információhoz való hozzáférés alapvető jog. Az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: a Charta) kimondja, hogy mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához, amely magában foglalja a véleményalkotás szabadságát, valamint az információk és eszmék megismerésének és közlésének szabadságát anélkül, hogy ebbe hatósági szerv beavatkozhatna, továbbá országhatárookra való tekintet nélkül.
- (6) A Charta 8. cikke garantálja a személyes adatok védelméhez való jogot, és előírja, hogy az ilyen adatokat csak tisztességesen és jóhiszeműen, meghatározott célokra, az érintett személy hozzájárulása alapján vagy valamilyen más, a törvényben rögzített jogos okból lehet kezelni, és ezt független hatóságnak kell ellenőriznie.
- (7) Az Európai Unió működéséről szóló Szerződés (EUMSZ) rendelkezik a belső piacnak, valamint egy olyan rendszernek a létrehozásáról, amely megakadályozza a belső piaci verseny torzulását. A közzféra információinak felhasználására vonatkozó tagállami rendelkezések és eljárások összehangolása hozzájárul e célok eléréséhez.
- (8) A tagállamokban a közzféra számos tevékenységi területről – így a társadalmi, politikai, gazdasági, jogi, földrajzi, környezeti, meteorológiai, szeizmicitási, idegenforgalmi, üzleti, szabadalmi és oktatási területeken – széles körben gyűjt, állít elő, sokszorosít és terjeszt információkat. A végrehajtó, a jogalkotó vagy az igazságszolgáltatási közzfé-rabeli szervezetek által előállított dokumentumok olyan hatalmas, szerteágazó és értékes erőforráshalmazt alkotnak, amely a társadalom hasznára válhat. Amennyiben ezek az információk – ideértve a dinamikus adatokat is – általánosan használt elektronikus formában rendelkezésre állnak, a polgárok és a jogi személyek új módokat találhatnak azok felhasználására és új, innovatív termékeket és szolgáltatásokat hozhatnak létre. Az adatokhoz további felhasználás céljából való hozzáférés megkönnyítését célzó intézkedéseikhez a tagállamok és a közzfé-rabeli szervezetek lehetséges kedvezményezettként megfelelő pénzügyi támogatásban részesülhetnek a vonatkozó uniós alapokból és programokból, hogy ezáltal biztosítsák a digitális technológiák széles körű felhasználását, vagy a közigazgatások és a közszolgálatok digitális átalakítását.
- (9) A közzféra információi egy olyan különleges adatforrást képviselnek, amely hozzájárulhat a belső piac fejlesztéséhez, valamint a felhasználóknak és a jogi személyeknek szánt új alkalmazások fejlesztéséhez. Az intelligens adathasználat – ideértve az adatok mesterséges intelligencián alapuló alkalmazásokon keresztüli kezelését is – a gazdaság minden ágazatára hatással lehet.
- (10) A 2003/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv minimumszabályokat határozott meg a tagállamok közzfé-rabeli szervezeteinek – ideértve a végrehajtó, jogalkotó és igazságügyi szerveket is – a birtokában lévő dokumentumok további felhasználására, valamint a további felhasználás megkönnyítésének gyakorlati intézkedéseire vonatkozóan. A közzféra információinak további felhasználására vonatkozó szabályok első csoportjának elfogadása óta a világban exponenciálisan megnövekedett az adatok – így köztük a közadatok – mennyisége, és folyamatosan új típusú adatokat állítanak elő és gyűjtenek. Ezzel párhuzamosan folyamatosan fejlődnek az adatok elemzésére, hasznosítására és kezelésére szolgáló technológiák, így például a gépi tanulás, a mesterséges intelligencia és a dolgok internete. Ez a gyors ütemű technológiai fejlődés új szolgáltatások és új alkalmazások megjelenését teszi lehetővé, amelyek az adatok felhasználásán, összesítésén és összevetésén alapulnak. Az eredetileg 2003-ban elfogadott, és 2013-ban módosított szabályok már nem képesek lépést tartani ezekkel a gyors változásokkal, ami így azzal a kockázattal jár, hogy a közadatok további felhasználása kínálta gazdasági és társadalmi lehetőségeket nem sikerül kiaknázni.
- (11) A különböző területekről és tevékenységekből származó adatokat felhasználó adatalapú társadalom irányába történő fejlődés az Unió minden polgárának életét befolyásolja, többek között azért, hogy számukra új lehetőségeket teremtsen az ismeretekhez való hozzáférésre és azok elsajátítására.
- (12) A digitális tartalom fontos szerepet játszik a fejlődés során. A tartalom-előállítás gyors munkahelyteremtést eredményezett az elmúlt években és eredményez továbbra is. A legtöbb ilyen munkahelyet az induló innovatív vállalkozások, valamint a kis- és középvállalkozások (kkv-k) hozzák létre.
- (13) A belső piac létrehozásának egyik fő célja olyan feltételek megteremtése, amelyek Unió-szerte és tagállami szinten egyaránt elősegítik a termékek és szolgáltatások fejlesztését. A közzféra információi, illetve a közzféradatok ellátása vagy általános érdekű szolgáltatások nyújtása során gyűjtött, előállított, sokszorosított és terjesztett információk fontos alpanyagot jelentenek a digitális tartalommal bíró termékek és szolgáltatások számára, és még ennél is fontosabb tartalomforrássá válnak a fejlett digitális technológiák, például a mesterséges intelligencia,

a megosztott könyvelési technológiák és a dolgok internetének fejlődésével. Ebben az összefüggésben a széles, határokon átnyúló földrajzi lefedettség is meghatározó. Az ilyen információk további felhasználási lehetőségeinek bővülése többek között az uniós vállalkozások – ideértve a mikrovállalkozásokat és a kkv-kat, valamint a civil társadalmat is – számára várhatóan lehetővé fogja tenni, hogy kihasználják az adatfelhasználásban rejlő lehetőségeket és ezzel járuljanak hozzá a gazdasági fejlődéshez és a jó minőségű munkahelyek létrehozásához és védelméhez – különösen a helyi közösségek javára –, továbbá olyan fontos társadalmi célok eléréséhez, mint az elszámoltathatóság és az átláthatóság.

- (14) A közzéférabeli szervezetek birtokában lévő dokumentumok további felhasználásának engedélyezése hozzáadott értéket teremt a továbbfelhasználók, a végfelhasználók és általában a társadalom javára, és az átláthatóság és az elszámoltathatóság előmozdítása, valamint a továbbfelhasználóktól és végfelhasználóktól kapott visszajelzések révén sok esetben a közzéférabeli szervezetek számára is, ami lehetővé teszi az érintett közzéférabeli szervezetek számára a gyűjtött információk minőségének, illetve feladataik ellátásának javítását.
- (15) Jelentős különbségek vannak a közzéféra információs forrásainak felhasználására vonatkozó tagállami szabályokban és gyakorlatokban, amelyek akadályt jelentenek ezen alapvető dokumentumforrás teljes gazdasági potenciáljának a kihasználásában. Figyelembe kell venni a tényt, hogy a közzéférabeli szervezetek gyakorlata a közzéféra információinak felhasználása tekintetében továbbra is eltérő a tagállamok között. Meg kell tehát teremteni a közzéféra dokumentumainak további felhasználására vonatkozó nemzeti szabályok és gyakorlatok minimumharmonizációját azokban az esetekben, ahol a nemzeti szabályozások és gyakorlatok közötti különbségek vagy az egyértelműség hiánya akadályozzák a belső piac zavartalan működését és az információs társadalom megfelelő fejlődését az Unióban.
- (16) A nyílt hozzáférésű adatok fogalma általánosságban olyan nyílt formátumú adatokat jelöl, amelyek szabadon felhasználhatók, tovább felhasználhatók, és amelyeket bárki bármilyen céllal megoszthat. A közzéféra információinak magán- vagy kereskedelmi célból, minimális jogi, technikai vagy pénzügyi megszorításokkal vagy anélkül biztosított széles körű elérhetőségét és további felhasználását ösztönző, valamint az információáramlást nem csak a gazdasági szereplők, hanem elsősorban a nyilvánosság számára előmozdító nyílt hozzáférésre vonatkozó szakpolitika fontos szerepet játszhat a társadalmi szerepvállalás előmozdításában, valamint az ilyen információk újszerű kombinációin és felhasználásán alapuló új szolgáltatások kidolgozását indíthatja el, vagy az ilyen új szolgáltatások fejlődését mozdíthatja elő. A tagállamokat ezért bátorítani kell, hogy az ezen irányelv hatálya alá tartozó valamennyi dokumentum tekintetében ösztönözzék az adatok „beépített és alapértelmezett módon nyílt adatok” elve szerinti előállítását. E tekintetben biztosítaniuk kell a közérdekű célok – így például a közbiztonság – védelmének következetes szintjét, ideértve azt is, ha kritikus infrastruktúrák védelmével kapcsolatos érzékeny adatokról van szó. A tagállamoknak biztosítaniuk kell továbbá a személyes adatok védelmét, ideértve azt is, ha egy bizonyos adatkészletben foglalt információk önmagukban ugyan nem teszik lehetővé egy természetes személy azonosítását vagy megjelölését, más rendelkezésre álló információkkal együtt azonban már ilyen kockázattal járhatnak.
- (17) Ezenfelül az uniós szintű minimumharmonizáció hiányában a nemzeti szintű jogalkotási tevékenység, amely a technológiai kihívásokra való válaszként már számos tagállamban elkezdődött, még jelentősebb eltérésekhez vezethet. Az információs társadalom további fejlődésével – amelynek nyomán már napjainkra is nagymértékben megnövekedett az információk határokon átnyúló felhasználása – az ilyen jogalkotási eltérések és bizonytalanságok hatása egyre jelentősebbé válik.
- (18) A tagállamok a 2003/98/EK irányelv alapján kialakították a további felhasználásra vonatkozó szakpolitikáikat, és némelyikük nagyratörő, nyílt hozzáférésre vonatkozó szakpolitikai megközelítéseket alkalmaz, hogy a hozzáférhetővé tett közadatok további felhasználását az irányelvben meghatározott minimumszabályokon túlmenően megkönnyítse a polgárok és a jogi személyek számára. Fennáll annak a kockázata, hogy a különböző tagállamokban érvényes eltérő szabályok akadályt képeznek a termékek és a szolgáltatások határokon átnyúló kínálatában, valamint megakadályozhatják, hogy az összehasonlítható közadatkészletek az azokra épülő, Uniószerte használt alkalmazások számára tovább felhasználhatók legyenek. Ezért egy minimumharmonizációt kell előírni annak meghatározásához, hogy a belső információs piacon milyen közadatok legyenek elérhetők további felhasználásra a vonatkozó hozzáférési rendszereknek megfelelően és azokat nem érintve, legyen szó akár általános, akár ágazati rendszerekről, mint például a 2003/4/EK irányelvben meghatározottokról. Az uniós és nemzeti jog e minimumkövetelményeket meghaladó rendelkezései, különösen az ágazati jog esetében, továbbra is alkalmazandók. Az ezen irányelv által meghatározott minimumharmonizáció szintjét meghaladó rendelkezések például között szerepelnek a további felhasználásra kiszabható díjaknak az ezen irányelvben említett küszöbértékeknel alacsonyabb küszöbértékei vagy az ezen irányelvben említetteknel kevésbé korlátozó engedélyezési feltételek. Így különösen ezen irányelv nem sértheti a benne meghatározott minimumharmonizáció szintjét meghaladó, a 2010/40/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁹⁾ alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletekben megállapított rendelkezéseket.

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/40/EU irányelve (2010. július 7.) az intelligens közlekedési rendszereknek a közúti közlekedés területén történő kiépítésére, valamint a más közlekedési módokhoz való kapcsolódására vonatkozó keretről (HL L 207., 2010.8.6., 1. o.).

- (19) A tagállamok továbbá oly módon is meghaladhatják az ezen irányelvben megállapított minimumkövetelményeket, hogy az irányelv követelményeit a közvállalkozások birtokában lévő, olyan tevékenységekhez kapcsolódó dokumentumokra is alkalmazzák, amelyek a 2014/25/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁰⁾ 34. cikkének értelmében a versenynek közvetlenül kitett tevékenységnek minősülnek. A tagállamok dönthetnek úgy, hogy ezen irányelv követelményeit a magánvállalkozásokra – különösen azon magánvállalkozásokra, amelyek általános érdekű szolgáltatásokat nyújtanak – is alkalmazzák.
- (20) A közzféra dokumentumainak további felhasználására vonatkozó feltételekre vonatkozóan egy általános keretet kell létrehozni az ilyen információk további felhasználásának tisztességes, arányos és megkülönböztetésmentes feltételeinek biztosítása érdekében. A közzféra szervezeteinek közfeladataik ellátása érdekében dokumentumokat gyűjtenek, állítanak elő, sokszorosítanak és terjesztenek. A közvállalkozások az általános érdekű szolgáltatások nyújtása érdekében dokumentumokat gyűjtenek, állítanak elő, sokszorosítanak és terjesztenek. Az ilyen dokumentumok más okból való felhasználása további felhasználásnak minősül. A tagállamok hozhatnak az ezen irányelvben megállapított minimumfeltételeken túlmutató intézkedéseket és lehetővé tehetik szélesebb körben a további felhasználást. Ezen irányelv átültetésekor a tagállamok a „dokumentum” fogalmától eltérő fogalmakat is használhatnak, amennyiben azok továbbra is teljesen lefedik az ezen irányelvben a „dokumentum” fogalmának meghatározásában szereplő tartalmat.
- (21) Ezt az irányelvet olyan dokumentumokra kell alkalmazni, amelyek rendelkezésre bocsátása az érintett közzféra szervezeteinek törvény vagy az adott tagállam más kötelező erejű rendelkezései által meghatározott közfeladatai közé tartozik. Ilyen szabályok hiányában a közfeladatokat a tagállamok közigazgatási gyakorlatával összhangban kell meghatározni, feltéve, hogy a közfeladatok köre átlátható és felülvizsgálat tárgyát képezi. A közfeladatot általánosságban, vagy az egyes közzféra szervezeteinek esetében eseti alapon lehet meghatározni.
- (22) Ezt az irányelvet olyan dokumentumokra kell alkalmazni, amelyeket a közzféra szervezeteinek információk felhasználásának engedélyezése, eladása, terjesztése, cseréje vagy nyújtása útján tesznek további felhasználásra elérhetővé. A kereszttámogatás elkerülése érdekében a további felhasználásnak célszerű kiterjednie a dokumentumoknak az intézményen belüli későbbi olyan felhasználására is, ami annak közfeladatain kívül esik. A közfeladaton kívül eső tevékenységek általános szabályként olyan dokumentumok rendelkezésre bocsátását jelentik, amelyeket kizárólag kereskedelmi alapon és a piaci szereplőkkel versenyben, térítés ellenében állítanak elő.
- (23) Ez az irányelv nem korlátozhatja vagy akadályozhatja a hatóságokat és az egyéb közzféra szervezeteiket a jogszabályokban előírt feladataik teljesítésében. Ez az irányelv egy olyan kötelezettséget állapít meg a tagállamok számára, hogy minden meglévő dokumentumot továbbfelhasználhatóvá tegyenek, kivéve, ha a hozzáférést korlátozzák vagy kizárják a dokumentumokhoz való hozzáférésre vonatkozó nemzeti szabályok vagy az ebben az irányelvben meghatározott egyéb kivételek. Ez az irányelv a tagállamok hatályos hozzáférési szabályaira épül, és nem módosítja a dokumentumokhoz való hozzáférésre vonatkozó nemzeti szabályokat. Nem vonatkozik azokra az esetekre, amikor a polgárok vagy a jogi személyek a vonatkozó hozzáférési szabályok szerint csak a sajátos érdekük igazolása esetén juthatnak hozzá a dokumentumokhoz. Uniós szinten a Chartának a megfelelő ügyintézéshez való jogról szóló 41. cikke és a dokumentumokhoz való hozzáférés jogáról szóló 42. cikke elismeri minden uniós polgár, valamint valamely tagállamban lakóhellyel, illetve létesítő okirat szerinti székhellyel rendelkező minden természetes vagy jogi személy jogát az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való hozzáférésre. A közzféra szervezeteiket ösztönözni kell, hogy bocsássák rendelkezésre dokumentumaikat további felhasználás céljából. A közzféra szervezeteinek elő kell segíteniük és ösztönözniük kell a dokumentumok – ideértve a jogalkotási és igazgatási természetű hivatalos anyagokat is – további felhasználását azokban az esetekben, amikor a közzféra szervezet jogosult a további felhasználás engedélyezésére.
- (24) A tagállamok gyakran közzféra kívüli jogalanyokat bíznak meg általános érdekű szolgáltatások nyújtásával, ugyanakkor pedig magas szintű ellenőrzést gyakorolnak az ilyen jogalanyok felett. A 2003/98/EK irányelv azonban csak a közzféra szervezeteinek birtokában lévő dokumentumokra alkalmazandó, az irányelv hatálya nem terjed ki a közvállalkozásokra. Ez számos területen – különösen a közüzemi ágazatokban – ahhoz vezet, hogy az általános érdekű szolgáltatások nyújtása során készült dokumentumok csak kevéssé állnak rendelkezésre további felhasználás céljára. Nagyban csökkenti továbbá annak lehetőségét, hogy határon átnyúló szolgáltatások jöhessenek létre az általános érdekű szolgáltatásokat nyújtó közvállalkozások birtokában lévő dokumentumok alapján.
- (25) A 2003/98/EK irányelvet ezért módosítani kell annak biztosítása érdekében, hogy az alkalmazható legyen olyan, az általános érdekű szolgáltatás nyújtása során készült meglévő dokumentumok további felhasználására, amelyeket a 2014/25/EU irányelv 8–14. cikkében említett tevékenységek egyikét végző közvállalkozások, az

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/25/EU irányelve (2014. február 26.) a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 243. o.).

1370/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 2. cikke alapján közszolgáltatóként eljáró közvállalkozások, az 1008/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ 16. cikke alapján közszolgálati kötelezettséget teljesítő légi fuvarozóként eljáró közvállalkozások, valamint a 3577/92/EGK tanácsi rendelet ⁽³⁾ 4. cikke alapján közszolgálati kötelezettséget teljesítő közösségi hajótulajdonosként eljáró közvállalkozások készítene.

- (26) Ezen irányelv nem tartalmaz általános kötelezettséget a közvállalkozások által előállított dokumentumok további felhasználásának engedélyezésére vonatkozóan. A további felhasználás engedélyezéséről vagy elutasításáról való döntésnek az érintett közvállalkozás hatáskörében kell maradnia, kivéve, ha ezen irányelv, illetve az uniós vagy nemzeti jog mást ír elő. A közvállalkozásoknak csak azt követően kell eleget tenniük az ezen irányelv III. és IV. fejezetében megállapított vonatkozó kötelezettségeknek – különösen a formátum, a díjszabás, az átláthatóság, a felhasználási engedélyek, a megkülönböztetésmentesség és a kizárólagosságot biztosító megállapodások tilalma tekintetében –, hogy a dokumentumokat további felhasználásra rendelkezésre bocsátották. Másfelől pedig a közvállalkozásoknak nem kell eleget tenniük a II. fejezetben megállapított követelményeknek, például a kérelmek kezelésére alkalmazandó szabályoknak. A dokumentumok további felhasználásának engedélyezésekor különös figyelmet kell fordítani a 2008/114/EK tanácsi irányelvben ⁽⁴⁾ meghatározott, kritikus infrastruktúrák védelmével kapcsolatos érzékeny információkra és az (EU) 2016/1148 európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁵⁾ értelmében vett alapvető szolgáltatásokra.
- (27) A keletkező kutatási adatok mennyisége exponenciálisan nő, és további felhasználásukra a tudományos közösségen kívül mások is igényt tarthatnak. A növekvő társadalmi kihívások hatékony és holisztikus módon történő kezelésének elősegítése érdekében alapvető fontosságúvá és sürgetővé vált a különböző forrásokból származó adatok hozzáférhetőségének, ötvözhetőségének és további felhasználásának lehetővé tétele, ágazatokon és tudományágakon átnyúlóan is. A kutatási adatok statisztikákat, kísérleti eredményeket, méréseket, terepmunkából származó megfigyeléseket, felméréseket, interjúkat és képeket foglalnak magukban. Magukban foglalnak továbbá metaadatokat, meghatározásokat és egyéb digitális tárgyakat. A kutatási adatok nem azonosak azokkal a tudományos cikkekkel, amelyek a tudományos kutatásból fakadó megállapításokat közlik és azokhoz megjegyzéseket fűznek. A közpénzekből finanszírozott tudományos kutatásokból származó adatok nyílt hozzáférhetősége és további felhasználhatósága sok éven át képezte konkrét szakpolitikai kezdeményezések tárgyát. A nyílt hozzáférést a gyakorlatot jelenti, amelynek keretében a végfelhasználó számára online hozzáférést engednek a kutatási eredményekhez díjmentesen anélkül, hogy azok felhasználását és további felhasználását a szerzőség elismerésének esetleges követelményén túl korlátoznák. A nyílt hozzáférésre vonatkozó szakpolitikáknak különösen az a céljuk, hogy a kutatók és a nagyközönség számára a terjesztési folyamat lehető legkorábbi szakaszában elérhetővé tegyék a kutatási adatokat, valamint hogy megkönnyítsék azok felhasználását és további felhasználását. A nyílt hozzáférés elősegíti a minőség javítását, csökkenti az egymást feleslegesen átfedő kutatások szükségességét, felgyorsítja a tudományos fejlődést, valamint segíti a tudományos csalások visszaszorítását, és összességében kedvezően hathat a gazdasági növekedésre és az innovációra. A nyílt hozzáférés mellett elismerendő erőfeszítések történnek annak biztosítása érdekében, hogy az adatkezelés tervezése általános tudományos gyakorlattá váljon, továbbá hogy támogatást kapjon az olyan kutatási adatok terjesztése, amelyek fellelhetők, hozzáférhetők, interoperábilisak és tovább felhasználhatók (az ún. FAIR-elv).
- (28) A fent ismertetett okok miatt helyénvaló a tagállamok számára előírni egy olyan kötelezettséget, hogy nyílt hozzáférésre vonatkozó szakpolitikákat fogadjanak el az közfinanszírozású kutatásból származó adatok tekintetében, és biztosítsák, hogy az ilyen szakpolitikákat minden kutatást végző szervezet és kutatásfinanszírozó szervezet végrehajtsa. A kutatást végző és a kutatásfinanszírozó szervezetek létrehozhatók közszférabeli szervezetként vagy közvállalkozásként. Ezt az irányelvet az ilyen hibrid szervezetekre kizárólag kutatást végző szervezeti minőségükben, illetve e szervezetek kutatási adataira kell alkalmazni. A nyílt hozzáférésre vonatkozó szakpolitikák tipikusan egy sor kivételt biztosítanak a tudományos kutatási eredmények nyíltan hozzáférhetővé tétele alól. A tudományos információkhoz való hozzáférésről és azok megőrzéséről szóló, 2018. április 25-i bizottsági ajánlás többek között ismerteti a nyílt hozzáférésre vonatkozó szakpolitikák releváns elemeit. Ezen túlmenően azokat a feltételeket, amelyek bizonyos kutatási adatok további felhasználására vonatkoznak, javítani kell. Ezért az ezen irányelvből fakadó egyes kötelezettségeket ki kell terjeszteni a közfinanszírozással támogatott vagy köz- és magánszektorbeli szervezetek által társfinanszírozott tudományos kutatási tevékenységekből származó kutatási adatokra. A nyílt hozzáférésre vonatkozó nemzeti szakpolitikák alapján a közfinanszírozású kutatásból származó adatokat alapértelmezés szerint nyilvánossá kell tenni. Ezzel összefüggésben azonban kellően

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1370/2007/EK rendelete (2007. október 23.) a vasúti és közúti személyszállítási közszolgáltatásról, valamint az 1191/69/EGK és az 1107/70/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 315., 2007.12.3., 1. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1008/2008/EK rendelete (2008. szeptember 24.) a Közösségben a légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályokról (HL L 293., 2008.10.31., 3. o.).

⁽³⁾ A Tanács 3577/92/EGK rendelete (1992. december 7.) a szolgáltatásnyújtás szabadsága elvének a tagállamokon belüli tengeri fuvarozásra (tengeri kabotázs) történő alkalmazásáról (HL L 364., 1992.12.12., 7. o.).

⁽⁴⁾ A Tanács 2008/114/EK irányelve (2008. december 8.) az európai kritikus infrastruktúrák azonosításáról és kijelöléséről, valamint védelmük javítása szükségességének értékeléséről (HL L 345., 2008.12.23., 75. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1148 irányelve (2016. július 6.) a hálózati és információs rendszerek biztonságának az egész Unióban egységesen magas szintjét biztosító intézkedésekről (HL L 194., 2016.7.19., 1. o.).

figyelembe kell venni a magánélettel, a személyes adatok védelmével, a titoktartással, a jogos kereskedelmi érdekekkel – például az üzleti titkokkal –, és a harmadik feleknek a szellemi tulajdonhoz fűződő jogaival kapcsolatos aggályokat, mégpedig „a szükséges zárttság melletti lehető legnagyobb mértékű nyitottság” elve alapján. Ezenkívül helyénvaló, hogy ez az irányelv ne vonatkozzon azokra a kutatási adatokra, amelyek nemzetbiztonsági, honvédelmi vagy közbiztonsági okokból nem hozzáférhetők. Bármilyen adminisztratív teher elkerülése érdekében az ebből az irányelvből fakadó kötelezettségeket csak olyan kutatási adatokra kell alkalmazni, amelyeket a kutatók, a kutatást végző szervezetek vagy a kutatásfinanszírozó szervezetek intézményi vagy tematikus adattárakon keresztül már nyíltan hozzáférhetővé tettek, és e kötelezettségek nem járhatnak további költségekkel az adatállományok lekérdezése tekintetében, illetve nem követelhetik meg az adatok további gondozását. A tagállamok kiterjeszthetik ezen irányelv alkalmazását azokra a tudományos adatokra, amelyeket az adattáraktól eltérő más adatinfrastruktúrákon keresztül, nyílt hozzáférésű publikációk révén, valamely cikkhez csatolt fájlként, adatközlő cikk formájában, vagy adatközlő folyóiratban megjelent anyagként tettek elérhetővé a nyilvánosság számára. A kutatási adatnak nem minősülő dokumentumok továbbra sem tartoznak ezen irányelv hatálya alá.

- (29) A „közzsférabeli szervezet” fogalma a 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁶⁾ 2. cikke (1) bekezdésének 1. pontján alapul. Az említett irányelvben meghatározott „közjogi szerv” fogalma, valamint a 2014/25/EU irányelvben meghatározott „közvállalkozás” fogalma erre az irányelvre alkalmazandó.
- (30) Ez az irányelv meghatározza a „dokumentum” fogalmát, és abba bele kell, hogy tartozzanak annak egyes részei is. A „dokumentum” fogalmának ki kell terjednie az aktusok, a tények vagy az információk bármilyen megjelenítésére, vagy az ilyen aktusok, tények és információk összeállításaira, függetlenül az adathordozó formájától (papír vagy elektronikus forma, illetve hang-, kép- vagy audiovizuális felvétel). A „dokumentum” fogalma nem terjed ki a számítógépes programokra. A tagállamok kiterjeszthetik a számítógépes programokra ennek az irányelvnek az alkalmazását.
- (31) A közzsférabeli szervezetek proaktív módon egyre inkább hozzáférhetővé teszik dokumentumaikat további felhasználás céljából, mégpedig azért, hogy biztosítsák a dokumentumok és a kapcsolódó metaadatok online felfedezhetőségét és tényleges hozzáférhetőségét olyan géppel olvasható, nyílt formátumban, amely garantálja az interoperabilitást, a további felhasználhatóságot és a hozzáférhetőséget. A dokumentumokat a továbbfelhasználó által benyújtott kérelem nyomán is hozzáférhetővé kell tenni további felhasználásra. Ilyen esetekben a további felhasználás iránti kérelem megválaszolására észszerű határidőt kell biztosítani, a vonatkozó hozzáférési szabályok szerint a dokumentumokhoz való hozzáférésre vonatkozó kérelmek megválaszolására érvényes határidővel összhangban. A közzsférabeli szervezeteknek, az oktatási intézményeknek, a kutatást végző szervezeteknek és a kutatásfinanszírozó szervezeteknek azonban mentesülniük kell e követelmény alól. Amennyiben az Unió egész területén észszerű határidők érvényesülnek, az egész Unió szintjén elő fogja mozdítani új aggregált információs termékek és szolgáltatások megjelenését. Ez különösen fontos a dinamikus adatok (beleértve a környezeti adatokat, a közlekedési adatokat, a műholdas adatokat, a meteorológiai adatokat és a szenzorok által generált adatokat) esetében, amelyek gazdasági értéke az információk és a rendszeres frissítések azonnali elérhetőségétől függ. A dinamikus adatokat ezért közvetlenül a gyűjtés, illetve manuális frissítés esetén közvetlenül az adatkészlet módosítása után hozzáférhetővé kell tenni egy alkalmazásprogramozási interfészen (API) keresztül, az ilyen adatokon alapuló internetes, mobil és felhőalapú alkalmazások kifejlesztésének megkönnyítése érdekében. Amennyiben ez műszaki vagy pénzügyi korlátozások miatt nem lehetséges, a közzsférabeli szervezeteknek a dokumentumokat olyan időkereten belül kell rendelkezésre bocsátaniuk, amely lehetővé teszi ezek teljes gazdasági potenciáljának kiaknázását. Egyedi intézkedéseket kell hozni az esetleges műszaki és pénzügyi korlátozások megszüntetésére. Felhasználási engedély alkalmazása esetén a dokumentumok időbeni elérhetősége a felhasználási engedély feltételeinek részét képezheti. Ha indokolt közérdekű okok – különösen a közegészségügyi és a közbiztonsági szempontok – miatt elengedhetetlen az adatok hitelesítése, a dinamikus adatokat közvetlenül a hitelesítés után kell elérhetővé tenni. Ez az elengedhetetlen hitelesítés nem befolyásolhatja a frissítések gyakoriságát.
- (32) Az ezen irányelv által további felhasználás céljából elérhetővé tett adatokhoz való hozzáférés érdekében hasznos lenne hozzáférést biztosítani a dinamikus adatokhoz, jól kialakított alkalmazásprogramozási interfészekon keresztül. Az alkalmazásprogramozási interfész a gép és gép közötti kommunikációt és az adatok zavartalan cseréjét szolgáló funkciók, eljárások, meghatározások és szabályok halmaza. Az alkalmazásprogramozási interfészekhez egyértelmű, átfogó és online elérhető műszaki dokumentációt kell biztosítani. Amennyiben lehetséges, nyílt alkalmazásprogramozási interfészeket kell használni. Adott esetben az uniós vagy a nemzetközi szinten elismert szabványoknak megfelelő protokollokat kell alkalmazni, és az adatkészletekre vonatkozó nemzetközi szabványokat kell használni. Az alkalmazásprogramozási interfészek összetettségi szintjei eltérőek lehetnek, jelenthetnek akár egy egyszerű linket, amely konkrét adatkészleteknek egy adatbázisból való lekérdezéséhez vezet, akár egy webes interfészt, vagy akár egy összetett rendszert. Általános értéket képvisel az, ha az adatok további felhasználása vagy megosztása az alkalmazásprogramozási interfészek megfelelő alkalmazása útján történik, mivel ez megkönnyíti a fejlesztők és az induló vállalkozások számára új szolgáltatások és termékek létrehozását. Kulcsfontosságú tényező továbbá ahhoz, hogy értékes ökoszisztémák jöhetnek létre a gyakran felhasználatlan

⁽¹⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve (2014. február 26.) a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 65. o.).

adatkészletek körül. Az alkalmazásprogramozási interfész kialakításánál és alkalmazásánál többféle elvet is figyelembe kell venni: a hozzáférhetőség, a stabilitás, az egész életcikluson át ívelő fenntarthatóság, a felhasználás és a szabványok egységessége, a felhasználóbarát jelleg, valamint a biztonság. A dinamikus, azaz a gyakran és sokszor valós időben frissített adatokat a közszférabeli szervezeteknek és a közzállalkozásoknak közvetlenül az adatgyűjtés után további felhasználás céljából hozzáférhetővé kell tenniük a megfelelő alkalmazásprogramozási interfészekon keresztül és adott esetben csomagban történő letöltésre alkalmas módon, azokat az eseteket kivéve, ahol ez aránytalan erőfeszítést tenne szükségessé. Az erőfeszítés arányosságának értékelése során figyelembe kell venni az említett közszférabeli szervezet, illetve közzállalkozás méretét és működési költségvetését.

- (33) A további felhasználás lehetőségei javíthatók azáltal, ha csökken annak szükségessége, hogy a papír alapú dokumentumokat digitalizálják, illetve a digitális fájlokat feldolgozzák annak érdekében, hogy azokat kölcsönösen kompatibilissé tegyék. Ezért a közszférabeli szervezeteknek dokumentumaikat, ha ez lehetséges és észszerű, a rendelkezésre álló bármely formátumban és nyelven elektronikus eszközökön keresztül elérhetővé kell tenniük. A közszférabeli szervezeteknek a rendelkezésre álló dokumentumokból való kivonatok iránti kérelmeknek lehetőleg eleget kell tenniük, ha egy ilyen kérelem teljesítése egy egyszerű művelettel megoldható. A közszférabeli szervezetek ugyanakkor nem kötelezhetők arra, hogy egy dokumentumból kivonatot készítsenek, illetve arra, hogy a kért információ formátumát módosítsák, ha ez aránytalan erőfeszítést jelentene számunkra. A további felhasználás megkönnyítése érdekében a közszférabeli szervezeteknek, amennyiben ez lehetséges és észszerű, dokumentumaikat olyan formátumban kell elérhetővé tenniük, amely nem függ egy meghatározott szoftver alkalmazásától. Lehetőség szerint és adott esetben a közszférabeli szervezeteknek figyelembe kell venniük a dokumentumok fogyatékkal élő személyek általi, illetve érdekében történő további felhasználásának lehetőségeit azáltal, hogy az információkat az (EU) 2016/2102 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁷⁾ követelményeivel összhangban hozzáférhető formátumokban is rendelkezésre bocsátják.
- (34) A további felhasználás megkönnyítése érdekében a közszférabeli szervezeteknek lehetőség szerint és adott esetben a dokumentumokat – ideértve azokat is, amelyeket weboldalak tesznek közzé – a hozzájuk tartozó metaadatokkal együtt, a legnagyobb pontossággal és részletességgel, olyan nyílt és géppel olvasható formátumban kell elérhetővé tenniük, amely biztosítja az interoperabilitást, például a 2007/2/EK irányelvben a térinformációk tekintetében előírt összeegyeztethetőségi és használhatósági követelményeket szabályozó elvek szerinti feldolgozásuk révén.
- (35) Egy dokumentum akkor tekinthető géppel olvasható formátumú dokumentumnak, ha egy olyan fájlformátumban van, amely a szoftveres alkalmazások számára lehetővé teszi, hogy a benne lévő egyedi adatokat könnyen beazonosítsák, felismerjék és kinyerjék. A géppel olvasható formátumban létrehozott fájlokban kódolt adatokat géppel olvasható adatoknak kell tekinteni. A géppel olvasható formátumok lehetnek nyílt vagy védett formátumok. Lehetnek hivatalos szabványúak vagy azoktól eltérőek. Az automatikus feldolgozást – az adatok kinyerésének nehézsége vagy lehetetlensége folytán – korlátozó fájlformátumban kódolt dokumentumok nem tekintendők géppel olvashatóknak. A tagállamoknak lehetőség szerint és adott esetben ösztönözniük kell az uniós szinten vagy nemzetközileg elismert géppel olvasható nyílt formátumok használatát. A dokumentumok további felhasználását szolgáló műszaki megoldások kialakításakor adott esetben figyelembe kell venni az európai interoperabilitási keretrendszert.
- (36) A dokumentumok további felhasználásával járó költségek a piacra való belépés jelentős akadályát jelentik az induló vállalkozások és a kkv-k számára. A dokumentumokat ezért költségmentesen kell további felhasználásra elérhetővé tenni, és azokban az esetekben, amikor díjak felszámolására van szükség, azokat elvben a határköltésekre kell korlátozni. Ha a közszférabeli szervezetek a kért információval kapcsolatban különösen kiterjedt keresést, vagy a kért információ formátumán rendkívül költséges módosításokat hajtanak végre önkéntesen vagy a nemzeti jog alapján, a határköltések fedezhetik az ilyen tevékenységekkel összefüggő költségeket. Kivételes esetekben célszerű figyelembe venni annak szükségességét, hogy ne ütközzön akadályokba az olyan közszférabeli szervezetek rendes ügyvitelére, amelyeknek a rájuk bízott közfeladatok ellátásával összefüggő költségeik jelentős részét saját bevételből kell fedezniük. Ez vonatkozik arra az esetre is, amikor egy közszférabeli szervezet nyílt hozzáférésű adatként elérhetővé tett adatokat, de a rá bízott egyéb közfeladatok ellátásával összefüggő költségei jelentős részét saját bevételből kell fedeznie. El kell ismerni továbbá a közzállalkozások versenyképes gazdasági környezetben betöltött szerepét. Ilyen esetekben a közszférabeli szervezetek és a közzállalkozások számára ezért lehetővé kell tenni, hogy a határköltéseket meghaladó díjat számíthassanak fel. E díjak mértékét objektív, átlátható és ellenőrizhető kritériumok alapján kell megállapítani, és a dokumentumok rendelkezésre bocsátásából és további felhasználásának engedélyezéséből eredő teljes bevétel nem haladhatja meg a dokumentumok

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/2102 irányelve (2016. október 26.) a közszférabeli szervezetek honlapjainak és mobilalkalmazásainak akadálymentesítéséről (HL L 327., 2016.12.2., 1. o.).

gyűjtésének és előállításának – ideértve a harmadik felektől történő vásárlást is –, sokszorosításának, karbantartásának, tárolásának és terjesztésének költségét egy észszerű megtérüléssel együtt. Adott esetben a személyes adatok anonimizálásának és az adatok bizalmas kezelését célzó intézkedéseknek a költségei is belefoglalhatók az elszámolható költségekbe. A tagállamok kötelezhetik a közszférabeli szervezeteket és a közvállalkozásokat arra, hogy ezeket a költségeket nyilvánosságra hozzák. A közszférabeli szervezeteknek a közfeladatok ellátásával vagy a közvállalkozásoknak a rájuk bízott, az általános érdekű szolgáltatások nyújtásával összefüggő költségei jelentős részének saját bevételből történő fedezésére vonatkozó követelménynek nem kell feltétlenül jogi követelménynek lennie, hanem az például a tagállamok közigazgatási gyakorlatából is fakadhat. Ezt a követelményt a tagállamoknak rendszeresen felül kell vizsgálniuk.

- (37) A befektetés megtérülése a határkölségeken felül százalékban is kifejezhető, azaz a tőkekölség megtérülésén túl a valós megtérülési ráta is beszámítható. Mivel a tőkekölség szorosan összefügg a hitelintézetek kamataival, amelyek pedig az Európai Központi Bank (a továbbiakban: az EKB) irányadó refinanszírozási műveletekre vonatkozó rögzített kamatlábain alapulnak, az észszerű megtérülés nem haladhatja meg 5 %-nál nagyobb mértékben az EKB rögzített kamatlábát.
- (38) A szokásos ügyvitelük akadályozásának elkerülése érdekében a könyvtárak – ideértve az egyetemi könyvtárakat is –, a múzeumok és a levéltárak számára lehetővé kell tenni, hogy a határkölségeket meghaladó díjakat számoljanak fel. E közszférabeli szervezetek esetében a vonatkozó elszámolási időszakban a dokumentumok rendelkezésre bocsátásából és további felhasználásának engedélyezéséből eredő teljes bevétel nem haladhatja meg a dokumentumok gyűjtésének, előállításának, sokszorosításának, terjesztésének, megőrzésének és szerzői jogi engedélyeztetésének költségét egy észszerű megtérüléssel együtt. Adott esetben a személyes adatok vagy a bizalmas üzleti adatok anonimizálásának költségeit is bele kell foglalni az elszámolható költségekbe. A könyvtárak – ideértve az egyetemi könyvtárakat is –, a múzeumok és a levéltárak esetében és sajátosságaikat szem előtt tartva az észszerű megtérülés kiszámítása során figyelembe lehet venni a magánszektor által az azonos vagy hasonló dokumentumok további felhasználásáért felszámított díjakat.
- (39) A díjak ebben az irányelvben meghatározott felső határai nem érintik a tagállamok azon jogát, hogy alacsonyabb díjakat határozzanak meg, vagy egyáltalán ne határozzanak meg díjakat.
- (40) A tagállamoknak meg kell határozniuk a határkölségeket meghaladó díjszabásra vonatkozó kritériumokat. A tagállamok például a nemzeti szabályozásban is meghatározhatják az ilyen kritériumokat, vagy kijelölhetik az e kritériumok meghatározása tekintetében illetékes egy vagy több – az adott közszférabeli szervezettől eltérő – megfelelő szervet. E szervet a tagállamok alkotmányos és jogi rendszerével összhangban kell megszervezni. E szerv költségvetési végrehajtási hatáskörökkel rendelkező és politikai szerv felelősségi körébe tartozó meglévő szerv is lehet.
- (41) Annak biztosítása, hogy a közszféra dokumentumai további felhasználásának feltételei egyértelműek és nyilvánosan hozzáférhetőek legyenek, az uniós szintű információs piac fejlődésének előfeltétele. Ezért a dokumentumok további felhasználásának valamennyi alkalmazandó feltételét érthetővé kell tenni a potenciális továbbfelhasználók számára. A tagállamoknak a további felhasználás iránti kérelmek ösztönzése és megkönnyítése érdekében elő kell segíteniük, hogy ahol lehetséges, az elérhető dokumentumok tárgymutatója online hozzáférhető legyen. A közvállalkozásoktól, az oktatási intézményektől, a kutatást végző szervezetektől és a kutatásfinanszírozó szervezetektől eltérő jogalanyok birtokában lévő dokumentumok további felhasználásának kérelmezőit tájékoztatni kell az őket érintő határozatokkal és gyakorlatokkal szembeni jogorvoslati lehetőségekről. Ez különösen az induló vállalkozások és a kis- és középvállalkozások esetében fontos, amelyek nem biztos, hogy ismerik a más tagállamok közszférabeli szervezeteivel való érintkezés módját és a megfelelő jogorvoslati eszközöket.
- (42) A jogorvoslati lehetőségeknek ki kell terjedniük a pártatlan felülvizsgálati szerv általi felülvizsgálatra is. E szerv lehet egy már létező nemzeti hatóság – például a nemzeti versenyhatóság, az (EU) 2016/679 rendelettel összhangban létrehozott felügyeleti hatóság, a dokumentumokhoz való hozzáférésért felelős nemzeti hatóság vagy a nemzeti igazságügyi hatóság – is. E szervet a tagállamok alkotmányos és jogi rendszerével összhangban kell megszervezni. Az e szervhez való fordulás nem zárhatja ki a további felhasználást kérelmezők számára az egyébként rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeket. A határkölségeket meghaladó díjszabás kritériumait meghatározó mechanizmustól azonban el kell különülnie. A jogorvoslati lehetőségeknek ki kell terjedniük az elutasító határozatok felülvizsgálatára, valamint azon határozatok felülvizsgálatára is, amelyek ugyan engedélyezik a további felhasználást, más indokok – különösen a díjszabásra alkalmazott szabályok – révén mégis érinthetik a kérelmezőket. A felülvizsgálati folyamatnak a gyorsan változó piac igényeivel összhangban gyorsnak kell lennie.
- (43) A közszféra valamennyi, általában rendelkezésre álló – nem csak politikai, hanem igazságszolgáltatási, közigazgatási vonatkozású – dokumentumának nyilvánosságra hozatala alapvető eszköze a tudáshoz való jog kiterjesztésének, amely a demokrácia egyik alapelve. Ez a célkitűzés minden, akár helyi, országos vagy nemzetközi szintű intézményre vonatkozik.

- (44) A dokumentumok további felhasználása nem köthető feltételekhez. Ugyanakkor egy közérdekű cél által indokolt esetben kiadható egy olyan felhasználási engedély, amely az engedélyes általi további felhasználásra vonatkozó olyan kötelezettségeket állapít meg, amelyek a felelősséget, a személyes adatok védelmét, a dokumentumok szabályszerű felhasználását, a változtatás tilalmának biztosítását és a forrás megjelölését érintik. Amennyiben a közszférabeli szervezet felhasználási engedélyt ad a dokumentumok további felhasználására, a felhasználási feltételeknek objektívnek, arányosan és megkülönböztetésmentesnek kell lenniük. Az online elérhető standard felhasználási engedélyek szintén fontos szerepet játszhatnak e tekintetben. Ezért a tagállamoknak lehetőleg biztosítaniuk kell a standard felhasználási engedélyek elérhetőségét. A közszféra információinak további felhasználására vonatkozó felhasználási engedélynek minden esetben csak a lehető legkisebb mértékben – például a forrás megjelölésére vonatkozó korlátozás kötelezettségével – szabad korlátoznia a további felhasználást. E tekintetben szintén fontos szerepet kell betölteniük a standardizált nyilvános felhasználási engedélyek formájában online elérhető nyílt felhasználási engedélyeknek, amelyek nyílt adatformátumokat használnak, és amelyek szabadon hozzáférhetők, felhasználhatók, módosíthatók, és bárki bármilyen céllal megoszthatja őket. Ezért a tagállamoknak a nyílt felhasználási engedélyek használatát kell szorgalmazniuk, hogy az Unió-szerte általános gyakorlattá váljon. Az uniós vagy nemzeti jogban meghatározott felelősségi követelmények sérelme nélkül, amennyiben egy közszférabeli szervezet vagy egy közzvállalkozás egyéb feltételek és korlátozások nélkül bocsát rendelkezésre dokumentumokat további felhasználás céljából, megengedhető, hogy az érintett közszférabeli szervezet vagy közzvállalkozás a további felhasználás céljából rendelkezésre bocsátott dokumentumok tekintetében mentesüljön minden felelősség alól.
- (45) Amennyiben az illetékes hatóság úgy dönt, hogy bizonyos dokumentumokat nem bocsát többé rendelkezésre további felhasználás céljából, vagy nem frissíti a dokumentumokat, e döntését a lehető leghamarabb, lehetőség szerint elektronikus úton nyilvánosságra kell hoznia.
- (46) A további felhasználás feltételeinek megkülönböztetésmentesnek kell lenniük. E tekintetben a megkülönböztetés tilalma nem zárhatja ki például a közszférabeli szervezetek közötti, a közfeladatok ellátáshoz szükséges, díjmentes információcserét, miközben mások díjat kötelesek fizetni ugyanezen dokumentumok további felhasználása esetén. E feltétel szintén nem zárhatja ki az eltérő díjszabás megállapítását a kereskedelmi és a nem kereskedelmi célú felhasználás vonatkozásában.
- (47) A tagállamoknak biztosítaniuk kell különösen azt, hogy a dokumentumok közzvállalkozások általi további felhasználása ne vezessen a piac torzulásához, és ne veszélyeztesse a tisztességes versenyt.
- (48) A közszférabeli szervezeteknek tiszteletben kell tartaniuk az uniós és a nemzeti versenyjogi szabályokat a dokumentumok további felhasználására vonatkozó elvek kialakításánál és lehetőség szerint kerülniük kell a kizárólagosságot biztosító megállapodások megkötését magánpartnerekkel. Ugyanakkor általános gazdasági érdekű szolgáltatás nyújtása esetén szükséges lehet a közszféra bizonyos dokumentumainak további felhasználására vonatkozó kizárólagos jog kikötése. Ez abban az esetben lehetséges, amikor az információt kereskedelmi kiadó nem tenné közzé ilyen kizárólagos jog nélkül. Erre tekintettel helyénvaló figyelembe venni azokat a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződéseket, amelyek nem tartoznak a 2014/24/EU irányelv hatálya alá – az említett irányelv 11. cikkének értelmében –, valamint a 2014/24/EU irányelv 31. cikkében említett innovációs partnerségeket.
- (49) A könyvtárak – ideértve az egyetemi könyvtárakat is –, a múzeumok és a levéltárak, illetve a magánpartnerek között számos olyan, a kulturális erőforrások digitalizálására kiterjedő együttműködési megállapodás jött létre, amely kizárólagos jogokat biztosít a magánpartnerek számára. A gyakorlat azt mutatja, hogy az ilyen köz-magán társulások megkönnyíthetik a kulturális gyűjtemények észszerű felhasználását, és egyúttal a polgárok számára is gyorsabb hozzáférést biztosítanak a kulturális örökséghez. Ezért helyénvaló az ilyen források digitalizálásáról szóló megállapodásokra vonatkozó konkrét szabályok révén figyelembe venni a kulturális erőforrások digitalizálása tekintetében a tagállamok között meglévő eltéréseket. Azokban az esetekben, ahol a kizárólagos jog kulturális erőforrások digitalizálására vonatkozik, meghatározott ideig szükség lehet erre a kizárólagosságra annak érdekében, hogy a magánpartner befektetése megtérüljön. Ennek az időtartamnak azonban korlátozottnak és a lehető legrövidebbnek kell lennie, összhangban azzal az alapelvvel, amely szerint a köztulajdonban lévő anyagoknak digitalizálást követően is köztulajdonban kell maradniuk. A kulturális erőforrások digitalizálására vonatkozó kizárólagos jog időtartama általánosságban nem haladhatja meg a 10 évet. Amennyiben a kizárólagosság időtartama meghaladja a 10 évet, azt felülvizsgálat tárgyává kell tenni, figyelembe véve a környezetben a megállapodás megkötése óta bekövetkezett technológiai, pénzügyi és adminisztratív változásokat. Emellett a kulturális erőforrások digitalizálására vonatkozó valamennyi köz-magán társulásnak a kulturális partnerintézmény számára teljeskörű jogot kell biztosítania a digitalizált kulturális erőforrásoknak a megállapodás megszűnése utáni hasznosítása tekintetében.
- (50) További nyilvános ellenőrzéseknek kell alávetni az adatok birtokosai és az adatok továbbfelhasználói közötti olyan megállapodásokat, amelyek kifejezetten ugyan nem biztosítanak kizárólagos jogokat, de amelyekről észszerűen feltételezhető, hogy korlátozhatják a dokumentumok további felhasználás céljából való hozzáférhetőségét. Ezért az ilyen megállapodások lényeges jellemzőit online nyilvánosságra kell hozni legalább két hónappal azok hatálybalépését megelőzően, nevezetesen két hónappal azelőtt a közösen megállapított nap előtt, amelyen

a felek kötelezettségeinek teljesítése a megállapodás értelmében megkezdődik. E közzétételnek köszönhetően az érdekelt felek számára lehetővé válik, hogy kérelmezzék a megállapodás hatálya alá tartozó dokumentumok további felhasználását, és elkerülhetővé válik annak kockázata, hogy a potenciális továbbfelhasználók köre szűkül. Az ilyen megállapodások lényeges jellemzőit minden esetben a felek által közösen megállapított végleges formában, a megállapodás megkötését követően indokolatlan késedelem nélkül, online kell nyilvánosságra hozni.

- (51) Ez az irányelv minimálisra kívánja csökkenteni az adatok potenciális továbbfelhasználóinak számát esetlegesen korlátozó túlzott lépéselőny kockázatát. Ha a szerződéses megállapodások – a tagállamoknak a dokumentumok rendelkezésre bocsátására vonatkozó, ezen irányelvből fakadó kötelezettségein túl – a tagállam erőforrásainak átadását vonhatják maguk után az EUMSZ 107. cikke (1) bekezdésének értelmében, ez az irányelv nem sérti az EUMSZ 101–109. cikkében megállapított versenyjogi és állami támogatási szabályok alkalmazását. Az EUMSZ 107., 108. és 109. cikkében megállapított állami támogatási szabályokból következik, hogy a tagállamnak előzetesen ellenőriznie kell, hogy a releváns szerződéses megállapodás tartalmaz-e állami támogatást, valamint biztosítania kell, hogy az megfeleljen az állami támogatási szabályoknak.
- (52) Ez az irányelv nem érinti azt a védelmet, amely az egyéneket a személyes adataiknak az uniós és nemzeti jog – mindenképp az (EU) 2016/679 rendelet és a 2002/58/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁸⁾ – rendelkezései és többek között a nemzeti jog kiegészítő rendelkezései alapján történő kezelése tekintetében megilleti. Ez többek között azt jelenti, hogy a személyes adatok további felhasználása kizárólag akkor engedélyezhető, ha érvényesül az (EU) 2016/679 rendelet 5. cikke (1) bekezdésének b) pontjában és 6. cikkében meghatározott célhoz kötöttség elve. Az anonim információ olyan információt jelent, amely egy nem azonosított vagy azonosítható természetes személyre vonatkozik, vagy olyan személyes adat, amelyet úgy anonimizáltak, hogy az érintett nem vagy már nem azonosítható. Az adatok anonimizálása lehetővé teszi a közzététel információinak lehető legnagyobb mértékű további felhasználhatóságára vonatkozó érdekek és az adatvédelmi jogban foglalt kötelezettségek összeegyeztetését, ám ennek megvannak a maga költségei. E költségeket helyénvaló az ezen irányelvben említett, a terjesztés határköltségének részét képező költségtételek egyikeként tekinteni.
- (53) A közzététel személyes adatokat tartalmazó dokumentumai további felhasználásának hatályára és feltételeire vonatkozó döntések meghozatalakor előfordulhat, hogy adatvédelmi hatásvizsgálatot kell végezni az (EU) 2016/679 rendelet 35. cikkével összhangban.
- (54) Ez az irányelv nem érinti harmadik felek szellemi tulajdonhoz fűződő jogait. A félreértések elkerülése végett a „szellemi tulajdonhoz fűződő jog” alatt a szerzői jogokat és szomszédos jogokat kell érteni, ideértve a védelem sui generis formáit is. Ezt az irányelvet nem kell alkalmazni az iparjogvédelemi öltalomban, mint például szabadalmi öltalomban, lajstromozott formatervezési mintálatalomban, valamint védjegyöltalomban részesülő dokumentumokra. Ez az irányelv nem érinti a közzétételben szereplő szellemi tulajdonhoz fűződő jogainak fennállását vagy az azokon meglévő jogosultságot, és nem is korlátozza e jogok gyakorlását az ezen irányelv által meghatározott határokon túlmenően. Az ezen irányelvvvel összhangban meghatározott kötelezettségeket annyiban kell alkalmazni, amennyiben azok összeegyeztethetők a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok védelmére vonatkozó nemzetközi megállapodásokkal, különösen az irodalmi és művészeti művek védelméről szóló Berni Egyezményrel (a továbbiakban: a Berni Egyezmény), a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló megállapodással (a továbbiakban: a TRIPS-megállapodás), valamint a WIPO Szerzői Jogi Szerződéssel (a továbbiakban: a WCT). A közzétételben szereplő dokumentumok ugyanakkor úgy kell gyakorolniuk szerzői jogukat, hogy az megkönnyítse a további felhasználást.
- (55) Figyelemmel a vonatkozó uniós jogszabályokra, valamint a tagállamok és az Unió nemzetközi – különösen a Berni Egyezményben és a TRIPS-megállapodásban foglalt – kötelezettségeire, azokat a dokumentumokat, amelyek tekintetében harmadik feleknek szellemi tulajdonjoga áll fenn, indokolt kizárni ezen irányelv hatálya alól. Amennyiben egy könyvtár – ideértve az egyetemi könyvtárakat is –, múzeum vagy levéltár birtokában lévő dokumentum tekintetében a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok eredeti jogosultja harmadik fél, és e jogok védelmi ideje még nem járt le, ezt a dokumentumot ezen irányelv alkalmazásában olyan dokumentumnak kell tekinteni, amelyek tekintetében harmadik feleknek szellemi tulajdonjoga áll fenn.
- (56) Ez az irányelv nem sértheti a közzétételben szereplő dokumentumok alkalmazottait a nemzeti jog alapján esetlegesen megillető jogokat, a vagyoni és személyhez fűződő jogokat is beleértve.
- (57) A további felhasználás céljából hozzáférhetővé tett dokumentumok esetében az érintett közzétételben szereplő dokumentumok célszerű fenntartania a dokumentum hasznosítására vonatkozó jogát.

⁽¹⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2002/58/EK irányelve (2002. július 12.) az elektronikus hírközlési ágazatban a személyes adatok kezeléséről, feldolgozásáról és a magánélet védelméről (elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv) (HL L 201., 2002.7.31., 37. o.).

- (58) Ez az irányelv nem érinti a 2014/24/EU Európai Parlament és tanácsi irányelvet.
- (59) Azon eszközök, amelyek segítik a potenciális továbbfelhasználókat a további felhasználásra rendelkezésre álló dokumentumok és a további felhasználás feltételeinek megtalálásában, nagymértékben elősegíthetik a közzféra dokumentumainak határokon átnyúló további felhasználását. A tagállamoknak ezért biztosítaniuk kell, hogy gyakorlati intézkedések segítsék a felhasználókat a további felhasználásra rendelkezésre álló dokumentumok felkutatásában. Ilyen gyakorlati intézkedésekre példa a legfontosabb dokumentumok (olyan dokumentumok, amelyek széles körben kerülnek vagy várhatóan széles körben kerülhetnek további felhasználásra) – lehetőleg online elérhetővé tett – jegyzékei és a decentralizált jegyzékekkel összekapcsolt internetes portálok. A tagállamoknak emellett az alkalmazandó adatmegőrzési politikákkal összhangban elő kell mozdítaniuk, hogy a közzféra információi hosszú távon rendelkezésre álljanak további felhasználás céljából.
- (60) A Bizottságnak elő kell segítenie a tagállamok közötti együttműködést, és támogatnia kell az olyan interoperábilis elektronikus interfészek tervezését, tesztelését, megvalósítását és telepítését, amelyek hatékonyabb és biztonságosabb közzolgáltatásokat tesznek lehetővé.
- (61) Ez az irányelv nem érinti a 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet⁽¹⁹⁾. Azokat a feltételeket határozza meg, amelyek szerint a közzféra szervezetei szellemi tulajdonhoz fűződő jogaikat gyakorolhatják a belső információs piacon a dokumentumok további felhasználásának engedélyezésekor. Ha a 96/9/EK irányelv 7. cikkének (1) bekezdésében előírt jog jogosultjai közzféra szervezetei, a jogosultak nem gyakorolhatják ezt a jogot abból a célból, hogy a meglévő dokumentumok további felhasználását megakadályozzák, vagy hogy azok további felhasználását az ezen irányelvben előírt határokon túl korlátozzák.
- (62) A Bizottság támogatta egy, a nyíltadat-szolgáltatás fejlettségéről szóló online jelentés kidolgozását, amely minden tagállam vonatkozásában tartalmazza a közzféra információinak további felhasználásával kapcsolatos releváns teljesítménymutatókat. E jelentés rendszeres naprakésszé tétele hozzá fog járulni a tagállamok közötti információcseréhez és ahhoz, hogy rendelkezésre álljanak az Unió-szerte alkalmazott politikákkal és gyakorlatokkal kapcsolatos információk.
- (63) Biztosítani kell, hogy a tagállamok ellenőrizzék az információk további felhasználásának mértékét, az információk elérhetővé tételének feltételeit és a jogorvoslati gyakorlatokat.
- (64) A Bizottság – az érdekelt felekkel való konzultáció alapján – iránymutatások kiadásával és a meglévők frissítésével támogathatja a tagállamokat ezen irányelv következetes végrehajtásában, különösen az ajánlott standard felhasználási engedélyek, adatkészletek és a dokumentumok további felhasználására vonatkozó díjszabás tekintetében.
- (65) A belső piac létrehozásának egyik fő célja az uniós szintű szolgáltatások fejlődését eredményező feltételek megteremtése. A könyvtárak – ideértve az egyetemi könyvtárakat is –, a múzeumok és a levéltárak jelentős mennyiségű, értékes közzféra információforrásokat tárolnak, különösen azóta, hogy a digitalizálási projektek megsokszorozták a közzféra tulajdonban lévő digitális anyagok mennyiségét. A kulturális örökséget magában foglaló gyűjtemények és a kapcsolódó metaadatok a digitális tartalommal bíró termékek és szolgáltatások potenciális alapjai, és óriási lehetőségeket hordoznak magukban az innovatív további felhasználás szempontjából olyan ágazatokban, mint a tanulás és az idegenforgalom. A kulturális intézmények egyéb típusai, például a zenekarok, az operaházak, a balett-társulatok és a színházak és az ilyen intézmények részeként működő archívumok előadóművészeti sajátosságai miatt és abból fakadóan, hogy szinte minden anyagukra harmadik feleket megillető szellemi tulajdonhoz fűződő jogok vonatkoznak, továbbra is ezen irányelv hatályán kívül kell, hogy maradjanak.
- (66) A dokumentumok fontos társadalmi-gazdasági előnyökkel járó – a gazdaság és a társadalom számára különösen nagy értékkel bíró – további felhasználását segítő feltételek előírása érdekében a nagy értékű adatkészletek tematikus kategóriáinak jegyzékét egy mellékletben kell meghatározni. Szemléltetésképpen, és azon végrehajtási jogi aktusok sérelme nélkül, amelyek meghatározzák azokat a nagy értékű adatkészleteket, amelyekre az ezen irányelvben meghatározott különös követelmények alkalmazandók, figyelemmel a Bizottságnak az ajánlott standard felhasználási engedélyekről, az adatkészletekről és a dokumentumok további felhasználására vonatkozó díjszabásról szóló iránymutatására, a tematikus kategóriák többek között magukban foglalhatnak irányítószámokat, országos és helyi térképeket (térinformatikai adatok), energiafogyasztási adatokat és műholdas felvételeket (földmegfigyelési és környezeti adatok), mérőműszerek lokális adatait és időjárás-előrejelzést (meteorológiai adatok), demográfiai és gazdasági mutatókat (statisztikák), cégjegyzékeket és bejegyzési azonosítókat (vállalati és vállaltulajdonosi adatok), valamint közlekedési táblákat és belvízi utak adatait (mobilitási adatok).

⁽¹⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2001/29/EK irányelve (2001. május 22.) az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról (HL L 167., 2001.6.22., 10. o.).

- (67) Annak érdekében, hogy a nagy értékű adatkészletek tematikus kategóriáinak a mellékletben szereplő jegyzékét tematikus kategóriák hozzáadásával módosítani lehessen, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak⁽²⁰⁾ megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.
- (68) Azon adatkészletek uniós szintű jegyzékének elkészítése, amelyek különleges potenciállal bírnak társadalmi-gazdasági előnyök létrehozására, a további felhasználás összehangolt feltételeivel együtt jelentősen elősegíti a határon átnyúló adatalkalmazások és szolgáltatások működését. Annak biztosítása érdekében, hogy ezen irányelv végrehajtására egységes feltételek vonatkozzanak, a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni abból a célból, hogy támogassa a dokumentumok fontos társadalmi-gazdasági előnyökkel járó további felhasználását, és ennek keretében elfogadja azon konkrét nagy értékű adatkészletek jegyzékét, amelyekre ezen irányelv különös követelményei alkalmazandók, valamint ezek nyilvánosságra hozatalának és további felhasználásának szabályait. Ennek megfelelően e különös követelményeket csak a végrehajtási jogi aktusok Bizottság általi elfogadását követően kell alkalmazni. A jegyzék elkészítésekor figyelembe kell venni az adatkészletek közzétételét már szabályozó uniós jogi aktusokat, mint például a 2007/2/EK és a 2010/40/EU irányelvet, annak érdekében, hogy az adatkészletek rendelkezésre bocsátása a megfelelő szabványok és metaadat-állományok mellett történjen. A jegyzék az ezen irányelvben meghatározott tematikus kategóriákon kell, hogy alapuljon. A jegyzék összeállítása során a Bizottságnak megfelelő konzultációkat kell folytatnia, többek között szakértői szinten. Ezenfelül, amikor a Bizottság a közvállalkozások birtokában lévő vagy számukra szabadon rendelkezésre álló adatoknak a jegyzékbe történő felvételéről dönt, figyelembe kell vennie ennek az érintett piacokon lévő versenyre gyakorolt hatást. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽²¹⁾ megfelelően kell gyakorolni.
- (69) A nagy értékű adatkészletek hatása maximalizálásának, valamint további felhasználásuk megkönnyítésének biztosítása érdekében a nagy értékű adatkészleteket minimális jogi korlátozásokkal, díjmentesen kell további felhasználás céljából hozzáférhetővé tenni. Ezeket az adatkészleteket az alkalmazásprogramozási interfészekben is közzé kell tenni. Ez azonban nem zárja ki, hogy a közszférabeli szervezetek díjat számítsanak fel azokért a szolgáltatásokért, amelyeket a nagy értékű adatkészletekkel kapcsolatban hatósági jogkörük gyakorlaskor nyújtanak, különösen a dokumentumok hitelességének vagy helytállóságának tanúsításáért.
- (70) mivel az irányelv céljait – nevezetesen a közszféra dokumentumain alapuló, Unió-szerte hozzáférhető információs termékek és szolgáltatások létrehozását, valamint a közszféra dokumentumainak egyrészt magánvállalkozások, elsősorban kkv-k által hozzáadott értékkel rendelkező információs termékek és szolgáltatások létrehozása érdekében, másrészt a polgárok által információ szabad áramlása és a kommunikáció megkönnyítése érdekében történő, határokon átnyúló hatékony felhasználásának biztosítását – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és a javasolt fellépés egész Unióra kiterjedő hatálya miatt azok uniós szinten jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubsidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányossági elvnek megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (71) Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat és a különösen a Chartában elismert alapelveket, ideértve a magánélet tiszteletben tartásához való jogot, a személyes adatok védelmét, a tulajdonhoz való jogot és a fogyatékkal élő személyek beilleszkedését is. Ezen irányelv egyetlen része sem értelmezhető vagy hajtható végre olyan módon, amely nem egyeztethető össze az Európa Tanácsnak az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményével.
- (72) Az európai adatvédelmi biztossal a 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²²⁾ 28. cikkének (2) bekezdésével összhangban konzultációt folytattak, és a biztos 2018. július 10-én véleményt adott ki⁽²³⁾.

⁽²⁰⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

⁽²¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

⁽²²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 45/2001/EK rendelete (2000. december 18.) a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 8., 2001.1.12., 1. o.).

⁽²³⁾ HL C 305., 2018.8.30., 7. o.

- (73) A Bizottságnak értékelést kell végeznie erről az irányelvről. A 2016. április 13-i intézményközi megállapodás értelmében az értékelésnek a hatékonyság, az eredményesség, a relevancia, a koherencia és a hozzáadott érték öt kritériumán kell alapulnia, és a további intézkedési lehetőségek hatásvizsgálatainak alapját kell, hogy képezze.
- (74) Ez az irányelv nem érintheti a II. melléklet B. részében meghatározott irányelveknek a nemzeti jogba történő átültetésére vonatkozó határidővel kapcsolatos tagállami kötelezettségeket,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy és hatály

(1) Ez az irányelv minimumszabályokat állapít meg a nyílt hozzáférésű adatok felhasználásának előmozdítása, valamint a termékek és a szolgáltatások terén az innováció ösztönzése céljából az alábbiak további felhasználására és a további felhasználásukat megkönnyítő gyakorlati feltételekre vonatkozóan:

- a) a tagállamok közszférabeli szervezeteinek birtokában lévő dokumentumok;
- b) olyan közzvállalkozások birtokában lévő dokumentumok, amelyek:
- i. a 2014/25/EU irányelvben meghatározott területeken végeznek tevékenységet;
 - ii. az 1370/2007/EK rendelet 2. cikke alapján közszolgáltatóként járnak el;
 - iii. az 1008/2008/EK rendelet 16. cikke alapján közszolgálati kötelezettséget teljesítő légi fuvarozóként járnak el; vagy
 - iv. a 3577/92/EGK rendelet 4. cikke alapján közszolgálati kötelezettséget teljesítő közösségi hajótulajdonosként járnak el;
- c) kutatási adatoknak minősülnek a 10. cikkben meghatározott feltételek szerint.

(2) Ez az irányelv nem alkalmazandó:

- a) olyan dokumentumokra, amelyek rendelkezésre bocsátása kívül esik az érintett közszférabeli szervezeteknek a törvények vagy a tagállam más kötelező erejű rendelkezései által – vagy ilyen rendelkezések hiányában az adott tagállam szokásos igazgatási gyakorlatával összhangban – meghatározott közfeladatain, feltéve, hogy a közfeladatok köre átlátható és felülvizsgálat tárgyát képezi;
- b) a közzvállalkozások birtokában lévő olyan dokumentumokra:
- i. amelyek előállítása kívül esik a tagállamok törvényei vagy más kötelező erejű rendelkezései által meghatározottak szerinti általános érdekű szolgáltatások nyújtásán;
 - ii. amelyek a versenynek közvetlenül kitett tevékenységekhez kapcsolódnak, és ezért a 2014/25/EU irányelv 34. cikke értelmében nem tartoznak a közbeszerzési szabályok hatálya alá;
- c) olyan dokumentumokra, amelyek tekintetében harmadik feleknek szellemi tulajdonhoz fűződő joga áll fenn;
- d) olyan dokumentumokra – mint például a különleges adatok –, amelyekhez a hozzáférést a tagállamok hozzáférési szabályai kizárják, például a következők alapján:
- i. a nemzetbiztonság védelme (azaz állambiztonság), a honvédelem vagy a közbiztonság védelme,
 - ii. a statisztikai adatokra vonatkozó titoktartás,
 - iii. kereskedelmi titoktartás (ideértve az üzleti, a szakmai vagy a vállalati titkokat);
- e) olyan dokumentumokra, amelyekhez a hozzáférést a 2008/114/EK irányelv 2. cikkének d) pontjában meghatározott kritikus infrastruktúrák védelmével kapcsolatos érzékeny információk miatt kizárják vagy korlátozzák;

- f) olyan dokumentumokra, amelyekhez a hozzáférést korlátozzák a tagállamok hozzáférési szabályai, ideértve azokat az eseteket is, amelyekben a polgárok vagy a jogi személyek csak különleges érdekük bizonyítása esetén juthatnak hozzá a dokumentumokhoz;
- g) a logókra, a címerpajzsokra és a jelvényekre;
- h) olyan dokumentumokra, amelyekhez a hozzáférést a hozzáférési szabályok a személyes adatok védelmének indokával korlátozzák vagy kizárják, valamint a szabályok értelmében hozzáférhető dokumentumok azon részeire, amelyek olyan személyes adatokat tartalmaznak, amelyek további felhasználása jogszabályi definíció szerint összeegyeztethetetlen a személyes adatok kezelése vonatkozásában az egyének védelméről szóló jogszabályokkal, illetve aláásná az egyén magánéletének és sérthetlenségének védelmét, különösen a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós vagy nemzeti jog alapján;
- i) közszolgálati műsorszolgáltatók és azok alvállalkozóinak, valamint más testületek és azok alvállalkozóinak birtokában lévő olyan dokumentumokra, amelyek közszolgálati műsorszolgáltatási kötelezettségek teljesítéséhez szükségesek;
- j) a könyvtárakon – ideértve az egyetemi könyvtárakat is –, a múzeumokon és a levéltárakon kívüli kulturális intézmények birtokában lévő dokumentumokra;
- k) a középfokú és az annál alacsonyabb fokú oktatási intézmények birtokában lévő dokumentumokra, bármely egyéb oktatási intézmény esetében pedig az (1) bekezdés c) pontjában említettektől eltérő dokumentumokra;
- l) a kutatást végző szervezetek és a kutatásfinanszírozó szervezetek – ideértve a kutatási eredmények átadása céljából létrehozott szervezeteket is – birtokában lévő, az (1) bekezdés c) pontjában említettektől eltérő dokumentumokra.
- (3) Ez az irányelv az uniós és tagállami hozzáférési szabályokra épül, és azokat nem érinti.
- (4) Ez az irányelv nem érinti a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós és tagállami jogot – különösen az (EU) 2016/679 rendeletet és a 2002/58/EK irányelvet –, valamint a kapcsolódó nemzeti jogi rendelkezéseket.
- (5) Az ezzel az irányelvvel összhangban meghatározott kötelezettségeket kizárólag annyiban kell alkalmazni, amennyiben azok összeegyeztethetők a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok védelméről szóló nemzetközi egyezmények rendelkezéseivel, különösen a Berni Egyezménnyel, a TRIPS-megállapodással és a WCT-vel.
- (6) A közszférabeli szervezetek nem gyakorolhatják az adatbázis előállítójának a 96/9/EK irányelv 7. cikkének (1) bekezdésében előírt jogát a dokumentumok további felhasználásának megelőzése vagy az ezen irányelv által megszabott korlátokon túlmenő korlátozása céljából.
- (7) Ez az irányelv a tagállami közszférabeli szervezetek és a közvállalkozások birtokában lévő dokumentumok – ideértve a 2007/2/EK irányelv hatálya alá tartozó dokumentumokat is – további felhasználását szabályozza.

2. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

1. „közszférabeli szervezet”: az állam, a regionális és helyi önkormányzatok, a közjogi intézmények, vagy az olyan társulások, amelyeket egy vagy több ilyen hatóság, illetve közjogi intézmény hozott létre;
2. „közjogi intézmény”: olyan intézmény, amelyre a következők mindegyike jellemző:
 - a) amely kifejezetten olyan közérdekű célra jött létre, amely nem ipari vagy kereskedelmi jellegű;
 - b) amely jogi személyiséggel rendelkezik; és
 - c) amelyet többségi részben állami, területi vagy települési hatóság, vagy egyéb közjogi intézmény finanszíroz; vagy amelynek irányítása e hatóságok vagy intézmények felügyelete alatt áll; vagy amelynek olyan ügyvezető, döntéshozó vagy felügyelő testülete van, amely tagjainak többségét állami, területi vagy települési hatóság, vagy egyéb közjogi intézmény nevezi ki;

3. „közvállalkozás”: olyan, az 1. cikk (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott területek valamelyikén tevékenységet végző vállalkozás, amelyben a közszférabeli szervezetek közvetlen vagy közvetett módon meghatározó befolyást gyakorolhatnak tulajdonjoguk, pénzügyi részesedésük vagy az adott vállalkozásra irányadó szabályok alapján. A közszférabeli szervezetek meghatározó befolyását vélelmezni kell minden olyan esetben, amikor az említett szervezetek közvetlenül vagy közvetve:
 - a) birtokolják a vállalkozás jegyzett tőkéjének többségét;
 - b) birtokolják a vállalkozás által kibocsátott részvényekhez kötődő szavazati jogok többségét;
 - c) kijelölhetik a vállalkozás ügyvezető, döntéshozó, vagy felügyelő testülete tagjainak több mint felét;
4. „egyetem”: bármely olyan közszférabeli szervezet, amely felsőfokú képesítést adó, középfokú képzést követő felsőfokú oktatást nyújt;
5. „standard felhasználási engedély”: a további felhasználás előre meghatározott feltételei digitális formátumban, amelyek lehetőleg összeegyeztethetők az online elérhető standardizált nyilvános felhasználási engedéllyel;
6. „dokumentum”:
 - a) bármilyen tartalom, függetlenül az adathordozó formájától (papír vagy elektronikus forma, illetve hang-, kép- vagy audiovizuális felvétel); vagy
 - b) az ilyen tartalom bármely része;
7. „anonimizálás”: a dokumentum olyan anonim dokumentummá történő átalakításának folyamata, amely nem azonosított vagy azonosítható természetes személyre vonatkozik, valamint a személyes adatok olyan anonim adatokká történő átalakításának folyamata, amelynek következtében az érintett nem vagy többé nem azonosítható;
8. „dinamikus adatok”: olyan digitális formátumú dokumentumok, amelyek – különösen azok változékonysága vagy gyors elavulása miatt – gyakori vagy valós idejű frissítéseket végeznek; a szenzorok által generált adatok tipikusan dinamikus adatnak minősülnek;
9. „kutatási adatok”: olyan digitális formátumú – a tudományos publikációktól eltérő – dokumentumok, amelyeket tudományos kutatási tevékenység keretében gyűjtenek vagy állítanak elő, és amelyeket a kutatási folyamat során bizonyítékként használnak, vagy amelyeket a kutatói közösség általában a kutatási megállapítások és eredmények megerősítéséhez szükségessé tekintve fogad el;
10. „nagy értékű adatkészletek”: olyan dokumentumok, amelyek további felhasználása fontos előnyökkel jár a társadalomra, a környezetre és a gazdaságra nézve, különösen mivel lehetővé teszi hozzáadott értéket képviselő szolgáltatások, alkalmazások, valamint új, jó minőségű és tisztességes munkahelyek létrehozását, valamint az ezeken az adatkészleteken alapuló, hozzáadott értéket képviselő szolgáltatások és alkalmazások potenciális felhasználóinak száma miatt;
11. „további felhasználás”: az alábbiak birtokában lévő dokumentumok felhasználása természetes vagy jogi személyek által:
 - a) közszférabeli szervezetek birtokában lévő dokumentumok felhasználása olyan kereskedelmi vagy nem kereskedelmi célra, amely kívül esik azon a közfeladat ellátása keretén belüli eredeti célkitűzésen, amellyel a dokumentumokat előállították, a közszférabeli szervezetek közötti, kizárólag közfeladataik ellátása keretében történő dokumentumcsere kivételével; vagy
 - b) közzvállalkozások birtokában lévő dokumentumok felhasználása olyan kereskedelmi vagy nem kereskedelmi célra, amely kívül esik azon az általános érdekű szolgáltatás nyújtása keretén belüli eredeti célkitűzésen, amellyel a dokumentumokat előállították, a közszférabeli szervezetek és a közzvállalkozások közötti, kizárólag a közszférabeli szervezetek közfeladatainak ellátása keretében történő dokumentumcsere kivételével;
12. „személyes adat”: az (EU) 2016/679 rendelet 4. cikkének 1. pontjában meghatározott személyes adat;
13. „géppel olvasható formátum”: olyan fájlformátum, amely struktúrájának kialakítása folytán lehetővé teszi, hogy a szoftveres alkalmazások a benne szereplő egyedi adatokat – ideértve az egyedi ténymegállapításokat és azok belső struktúráját – könnyen azonosítsák, felismerjék és kinyerjék;
14. „nyílt formátum”: platformfüggetlen és a nyilvánosság számára a dokumentumok további felhasználásának korlátozása nélkül hozzáférhetővé tett fájlformátum;
15. „hivatalos nyílt szabvány”: írásban meghatározott szabvány, amely részletesen leírja a szoftverekkel való interoperabilitás biztosításának módjával kapcsolatos előírásokat;

16. „észszerű megtérülés”: a teljes díjnak az elszámolható költségek fedezéséhez szükséges költségeken felüli százaléka, amely legfeljebb 5 százalékponttal haladja meg az EKB rögzített kamatlábát;
17. „harmadik fél”: a közsférabeli szervezettől vagy közvállalkozástól eltérő olyan természetes vagy jogi személy, amely az adatokat birtokolja.

3. cikk

Alapelv

(1) E cikk (2) bekezdésére figyelemmel a tagállamok biztosítják, hogy az 1. cikk szerint ezen irányelv hatálya alá tartozó dokumentumok kereskedelmi vagy nem kereskedelmi célú további felhasználására a III. és a IV. fejezettel összhangban kerül sor.

(2) A könyvtárak –ideértve az egyetemi könyvtárakat is–, a múzeumok és a levéltárak szellemi tulajdonát képező dokumentumok, valamint a közvállalkozások birtokában lévő dokumentumok esetében a tagállamok biztosítják, hogy amennyiben az ilyen dokumentumok további felhasználása megengedett, e dokumentumok kereskedelmi vagy nem kereskedelmi célú további felhasználására a III. és a IV. fejezettel összhangban kerül sor.

II. FEJEZET

TOVÁBBI FELHASZNÁLÁS IRÁNTI KÉRELMEK

4. cikk

A további felhasználás iránti kérelmek kezelése

(1) A további felhasználás iránti kérelmek – amennyiben ez lehetséges és észszerű, elektronikus eszközökön keresztül történő – kezelésére és a dokumentumoknak további felhasználás céljából a kérelmező rendelkezésére bocsátására, illetve – amennyiben felhasználási engedély szükséges – a végleges felhasználási engedélyre vonatkozó ajánlat megtételére a közsférabeli szervezeteknek észszerű határidőt kell biztosítaniuk, amely összhangban áll a dokumentumokhoz való hozzáférés iránti kérelmek feldolgozásának határidejével.

(2) Ha a dokumentumok időbeni rendelkezésre bocsátására nem állapítottak meg határidőt vagy egyéb szabályokat, a közsférabeli szervezeteknek a lehető leghamarabb, de legkésőbb a kérelem kézhezvételétől számított 20 munkanapon belül fel kell dolgozniuk a kérelmeket, és a dokumentumokat további felhasználás céljára a kérelmező rendelkezésére kell bocsátaniuk, illetve, amennyiben felhasználási engedély szükséges, a kérelmező részére egy végleges felhasználási engedélyre vonatkozó ajánlatot kell tenniük. Ezt a határidőt terjedelmes vagy összetett kérelmek esetében további 20 munkanappal meg lehet hosszabbítani. Ilyen esetekben a kérelmezőt a lehető leghamarabb, de minden esetben az eredeti kérelemtől számított három héten belül értesíteni kell arról, hogy a kérelem kezelése több időt vesz igénybe, valamint ennek okairól.

(3) Elutasító döntés esetén a közsférabeli szervezet az adott tagállam vonatkozó hozzáférési szabályaira, vagy az ezen irányelvet – különösen annak 1. cikke (2) bekezdésének a–h) pontját, illetve 3. cikkét – átültető rendelkezésekre való hivatkozással tájékoztatja a kérelmezőt az elutasítás okairól. Ha az elutasító határozat az 1. cikk (2) bekezdésének c) pontján alapul, a közsférabeli szervezetnek a határozatban hivatkoznia kell a jogosult természetes vagy jogi személyre, amennyiben az ismert, vagy adott esetben a felhasználási engedélyt adó személyre, akitől a közsférabeli szervezet az érintett anyagot kapta. A könyvtáraknak – ideértve az egyetemi könyvtárakat is –, a múzeumoknak és a levéltáraknak nem kell ilyen hivatkozást tenniük.

(4) A további felhasználásról szóló határozatnak hivatkozást kell tartalmaznia arra, hogy a kérelmező milyen jogorvoslati lehetőségekkel élhet, ha a határozatot meg kívánja támadni. Jogorvoslati lehetőség többek között a megfelelő szakértelemmel rendelkező és az érintett közsférabeli szervezetre nézve kötelező határozatot hozni képes pártatlan felülvizsgáló szerv – például a nemzeti versenyhatóság, a dokumentumokhoz való hozzáféréstért felelős megfelelő hatóság, az (EU) 2016/679 rendelettel összhangban létrehozott valamely felügyeleti hatóság vagy valamely nemzeti igazságügyi hatóság – általi felülvizsgálat is.

(5) A tagállamok e cikk alkalmazásában gyakorlati intézkedéseket határoznak meg abból a célból, hogy elősegítsék a dokumentumok további hatékony felhasználását. Ezen intézkedések közé tartozhatnak különösen az ezen irányelvben foglalt jogokról való megfelelő tájékoztatás nyújtására vonatkozó részletes szabályok, valamint a megfelelő segítségnyújtás és iránymutatás.

(6) Az alábbi joganyagoknak nem kell megfelelniük e cikknek:

a) a közvállalkozások;

b) az oktatási intézmények, a kutatást végző szervezetek és a kutatásfinanszírózó szervezetek.

III. FEJEZET

A TOVÁBBI FELHASZNÁLÁS FELTÉTELEI

5. cikk

A rendelkezésre álló formátumok

- (1) Az V. fejezet sérelme nélkül, a közszférabeli szervezetek és a közzállalkozások dokumentumaikat a meglévő formátumban és nyelven, lehetőség szerint és adott esetben elektronikus eszközök révén, olyan formátumban bocsátják rendelkezésre a hozzájuk tartozó metaadatokkal együtt, amely nyílt, géppel olvasható, hozzáférhető, fellelhető és tovább felhasználható. Mind a formátumnak, mind a metaadatoknak lehetőség szerint meg kell felelniük a hivatalos nyílt szabványoknak.
- (2) A tagállamok ösztönzik a közszférabeli szervezeteket és a közzállalkozásokat, hogy az ezen irányelv hatálya alá tartozó dokumentumokat a „beépített és alapértelmezett módon nyílt adatok” elvével összhangban állítsák elő és tegyék elérhetővé.
- (3) Az (1) bekezdés nem jelent kötelezettséget a közszférabeli szervezet számára arra, hogy az említett bekezdésnek való megfelelés érdekében létrehozzon vagy átalakítson dokumentumokat, illetve azokból kivonatot készítsen, amennyiben ez aránytalan, egy egyszerű műveleten túlmutató erőfeszítést jelentene.
- (4) A közszférabeli szervezetek nem kötelezhetők bizonyos típusú dokumentum előállításának és tárolásának folytatására azzal a céllal, hogy azt a magán- vagy közzsféra szervezetei tovább felhasználják.
- (5) A közszférabeli szervezetek a dinamikus adatokat közvetlenül azok gyűjtése után, a megfelelő alkalmazásprogramozási interfészekon keresztül és adott esetben csoportos letöltésre alkalmas módon kötelesek további felhasználásra hozzáférhetővé tenni.
- (6) Ha a dinamikus adatoknak közvetlenül azok gyűjtése utáni további felhasználás céljára való, (5) bekezdésben említett hozzáférhetővé tétele meghaladná a közszférabeli szervezet pénzügyi vagy technikai kapacitásait és így aránytalan erőfeszítést tenne szükségessé, a dinamikus adatokat egy olyan időkereten belül vagy olyan ideiglenes technikai korlátozásokkal kell további felhasználás céljára hozzáférhetővé tenni, amely nem akadályozza szükségtelenül e dinamikus adatok gazdasági és társadalmi potenciáljának kiaknázását.
- (7) Az (1)–(6) bekezdést a közzállalkozásoknál lévő, további felhasználás céljára hozzáférhető dokumentumokra alkalmazni kell.
- (8) A 14. cikk (1) bekezdésével összhangban jegyzékbe vett nagy értékű adatkészleteket géppel olvasható formátumban, a megfelelő alkalmazásprogramozási interfészekon keresztül és adott esetben csoportos letöltésre alkalmas módon kell további felhasználás céljára hozzáférhetővé tenni.

6. cikk

A díjszabásra vonatkozó elvek

- (1) A dokumentumok további felhasználásának díjmentesnek kell lennie.
- Lehetővé lehet tenni azonban a dokumentumok sokszorosítása, rendelkezésre bocsátása és terjesztése, valamint a személyes adatok anonimizálása és a kereskedelmileg bizalmas információk védelme érdekében hozott intézkedések során felmerült határköltések megtérítését.
- (2) Kivételesen az (1) bekezdés nem alkalmazandó:
- azokra a közszférabeli szervezetekre, amelyeknek közfeladataik ellátásával összefüggő költségeik jelentős részét saját bevételből kell fedezniük;
 - a könyvtárakra – ideértve az egyetemi könyvtárakat is –, a múzeumokra és a levéltárakra;
 - a közzállalkozásokra.
- (3) A tagállamok online közzéteszik a (2) bekezdés a) pontjában említett közszférabeli szervezetekre vonatkozó jegyzéket.
- (4) A (2) bekezdés a) és c) pontjában említett esetekben a teljes díjat objektív, átlátható és ellenőrizhető kritériumok alapján kell kiszámítani. A kritériumokat a tagállamok állapítják meg.

A vonatkozó elszámolási időszakban a dokumentumok rendelkezésre bocsátásából és további felhasználásának engedélyezéséből eredő teljes bevétel észszerű megtérüléssel együtt sem haladhatja meg a dokumentumok gyűjtésének, előállításának, sokszorosításának, terjesztésének és az adattárolásnak, valamint – adott esetben – a személyes adatok anonimizálásának és a kereskedelmileg bizalmas információk védelme érdekében hozott intézkedéseknek a költségét.

A díjakat az alkalmazandó számviteli szabályokkal összhangban kell kiszámítani.

(5) A (2) bekezdés b) pontjában említett közsférabeli szervezet általi díjszedés esetén a vonatkozó elszámolási időszakban a dokumentumok rendelkezésre bocsátásából és további felhasználásának engedélyezéséből eredő teljes bevétel észszerű megtérüléssel együtt sem haladhatja meg a dokumentumok gyűjtésének, előállításának, sokszorosításának, terjesztésének, az adattárolásnak, a megőrzésnek és a szerzői jogi engedélyeztetésnek, valamint – adott esetben – a személyes adatok anonimizálásának és a kereskedelmiileg bizalmas információk védelme érdekében hozott intézkedéseknek a költségét.

A díjakat az érintett közsférabeli szervezetekre vonatkozó számviteli szabályokkal összhangban kell kiszámítani.

(6) A felhasználó számára a további felhasználás díjmentes az alábbiak vonatkozásában:

- a) a 14.cikk (3), (4) és (5) bekezdésében foglaltakra figyelemmel az ugyanazon cikk (1) bekezdésével összhangban felsorolt nagy értékű adatkészletek;
- b) az 1. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett kutatási adatok.

7. cikk

Átláthatóság

(1) Ha a dokumentumok további felhasználására a szokásos díjak vonatkoznak, az alkalmazandó feltételeket és a díjak tényleges összegét – ideértve az ilyen díjak kiszámításának alapját is – előzetesen meg kell állapítani, és – amennyiben lehetséges és észszerű, elektronikus eszközökön keresztül – közzé kell tenni.

(2) A további felhasználás (1) bekezdésben említett díjaitól eltérő díjak esetében a kezdetektől fogva fel kell tüntetni a díjak kiszámítása során figyelembe vett tényezőket. Az említett dokumentumok birtokosa kérelemre jelzi azt is, milyen módon számította ki a díjakat a további felhasználásra irányuló adott kérelem tekintetében.

(3) A közsférabeli szervezeteknek biztosítaniuk kell, hogy a további felhasználást kérelmezők megfelelő tájékoztatást kapjanak az őket érintő határozatokkal és gyakorlatokkal szemben igénybe vehető jogorvoslati lehetőségekről.

8. cikk

Standard felhasználási engedélyek

(1) A dokumentumok további felhasználása nem köthető feltételekhez, kivéve, ha az ilyen feltételek objektívek, arányosak, megkülönböztetésmentesek és azokat valamely közérdekű cél indokolja.

Ha a dokumentumok további felhasználása feltételekhez kötött, e feltételek nem korlátozhatják szükségtelenül a további felhasználás lehetőségeit, és nem használhatók fel a verseny korlátozására.

(2) Azokban a tagállamokban, ahol felhasználási engedélyek alkalmazására kerül sor, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a közzétett dokumentumainak további felhasználására – az egyedi felhasználási kérelmekhez igazítható – vonatkozó standard felhasználási engedélyek digitális formátumban elérhetőek és elektronikusan feldolgozhatóak legyenek. A tagállamoknak ösztönözniük kell az ilyen standard felhasználási engedélyek alkalmazását.

9. cikk

Gyakorlati intézkedések

(1) A tagállamok olyan, a további felhasználásra rendelkezésre álló dokumentumok keresését megkönnyítő gyakorlati intézkedéseket hoznak, mint a fő dokumentumokat metaadataikkal együtt tartalmazó, amennyiben lehetséges és szükséges online módon és géppel olvasható formátumban elérhető jegyzékek, illetve a jegyzékekkel összekapcsolt internetes portálok. A tagállamok lehetőség szerint elősegítik a dokumentumok nyelvek közötti keresését, mindenekelőtt a metaadatok uniós szintű összesítésének lehetővé tételével.

A tagállamok emellett ösztönzik a közsférabeli szervezeteket, hogy hozzanak olyan gyakorlati intézkedéseket, amelyek elősegítik a további felhasználás céljára rendelkezésre álló dokumentumok megőrzését.

(2) A tagállamok a Bizottsággal együttműködésben további erőfeszítéseket tesznek annak érdekében, hogy egyszerűsítsék a hozzáférést az adatkészletekhez – többek között azáltal, hogy egyablakos hozzáférési pontot biztosítanak, és fokozatosan hozzáférhetővé teszik a közsférabeli szervezeteknél meglévő megfelelő adatkészleteket minden olyan dokumentum tekintetében, amelyre ez az irányelv alkalmazandó –, valamint az uniós intézményeknél meglévő adatokhoz, olyan formátumokban, amelyek elektronikus eszközökön keresztül hozzáférhetőek, könnyen fellelhetőek és tovább felhasználhatóak.

10. cikk

Kutatási adatok

(1) A tagállamok – az „alapértelmezetten nyílt” elvet követve, valamint a FAIR-elveknek megfelelően – a közfinanszírozású kutatási adatok nyílt hozzáférését célzó nemzeti szakpolitikák (a továbbiakban: a nyílt hozzáférésre vonatkozó szakpolitikák) és releváns intézkedések elfogadásával támogatják a kutatási adatok hozzáférhetőségét. Ennek keretében „a szükséges zártág melletti lehető legnagyobb mértékű nyitottság” elvének megfelelően figyelembe kell venni a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokkal, a személyes adatok védelmével, a titoktartással, a biztonsággal, valamint a jogos kereskedelmi érdekekkel kapcsolatos szempontokat. E nyílt hozzáférésre vonatkozó szakpolitikákat a kutatást végző szervezeteknek és a kutatást finanszírozó szervezeteknek kell címezni.

(2) Az 1. cikk (2) bekezdése c) pontjának sérelme nélkül a kutatási adatoknak a III. és a IV. fejezettel összhangban továbbfelhasználhatónak kell lenniük kereskedelmi vagy nem kereskedelmi célokra, amennyiben közfinanszírozásúak és azokat a kutatók, a kutatást végző szervezetek vagy a kutatásfinanszírozó szervezetek intézményi vagy tematikus adattárakon keresztül már nyilvánosságra hozták. Ezzel összefüggésben figyelembe kell venni a jogos kereskedelmi érdekeket, a tudástranszferrel kapcsolatos tevékenységeket és a fennálló szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat.

IV. FEJEZET

A MEGKÜLÖNBÖZTETÉS TILALMA ÉS A TISZTESSÉGES KERESKEDELEM

11. cikk

A megkülönböztetés tilalma

(1) A dokumentumok további felhasználására alkalmazandó bármely feltétel nem lehet megkülönböztető a további felhasználás hasonló esetei – ideértve a határon átnyúló további felhasználást is – vonatkozásában.

(2) Ha a dokumentumokat a közszférabeli szervezet olyan kereskedelmi tevékenysége körében használja tovább, amely kívül esik közfeladatai ellátásán, az e tevékenység céljára rendelkezésre bocsátott dokumentumok tekintetében ugyanazokat a díjakat és feltételeket kell alkalmazni, mint más felhasználókkal szemben.

12. cikk

Kizárólagosságot biztosító megállapodások

(1) A dokumentumok további felhasználását minden potenciális piaci szereplő számára lehetővé kell tenni, akkor is, ha egy vagy több piaci szereplő már hasznosít e dokumentumokon alapuló, többletértékkel bíró termékeket. A dokumentumok felett rendelkező közszférabeli szervezetek vagy közvállalkozások és harmadik felek közötti szerződések vagy egyéb megállapodások nem biztosíthatnak kizárólagos jogokat.

(2) Ha azonban egy közérdekű szolgáltatás nyújtásához kizárólagos jog szükséges, az ilyen kizárólagos jog biztosítása indokának jogosságát rendszeresen, de legalább háromévente felül kell vizsgálni. A 2019. július 16-án vagy azt követően kötött, kizárólagosságot biztosító megállapodásokat legalább két hónappal hatálybalépésük előtt online nyilvánosan elérhetővé kell tenni. Az ilyen megállapodások végső feltételeinek átláthatónak kell lenniük, és azokat online nyilvánosan elérhetővé kell tenni.

Ez a bekezdés nem alkalmazandó a kulturális erőforrások digitalizálására.

(3) Az (1) bekezdéstől eltérően, amennyiben egy kizárólagos jog kulturális erőforrások digitalizálásához kapcsolódik, e kizárólagosság időtartama elvben nem haladhatja meg a tíz évet. Abban az esetben, ha ez az időtartam meghaladja a tíz évet, az időtartamot a 11. év folyamán, és – adott esetben – ezt követően 7 évente felül kell vizsgálni.

Az első albekezdésben említett kizárólagos jogokat nyújtó megállapodásoknak átláthatónak kell lenniük, és azokat nyilvánosságra kell hozni.

Az első albekezdésben említett kizárólagos jog esetén az érintett közszférabeli szervezet a megállapodás részeként díjmentesen megkapja a digitalizált kulturális erőforrások egy példányát. Ezt a példányt a kizárólagosságot biztosító időtartam végén rendelkezésre kell bocsátani további felhasználás céljára.

(4) Az olyan jogi vagy gyakorlati megállapodásokat, amelyek – anélkül, hogy kifejezett kizárólagos jogot nyújtanának – korlátozni kívánják, vagy ésszerűen feltételezhető, hogy korlátozni fogják a dokumentumok további felhasználás céljából való hozzáférhetőségét a megállapodásban részes harmadik féltől eltérő jogalanyok számára, legalább két hónappal hatálybalépésük előtt online nyilvánosan elérhetővé kell tenni. Az ilyen jogi vagy gyakorlati megállapodásoknak az adatok további felhasználás céljából való rendelkezésre állására kifejtett hatását rendszeres felülvizsgálatnak kell alávetni, és minden esetben háromévente felül kell vizsgálni. Az ilyen megállapodások végső feltételeinek átláthatónak kell lenniük, és azokat online nyilvánosan elérhetővé kell tenni.

(5) Azokat a 2013. július 17-én már létező, kizárólagosságot biztosító, közszférabeli szervezetek által kötött megállapodásokat, amelyek nem felelnek meg a (2) és (3) bekezdés szerinti kivételeknek, a szerződés lejártakor, de minden esetben legkésőbb 2043. július 18-án meg kell szüntetni.

Azokat a 2019. július 16-án már létező, kizárólagosságot biztosító, közvállalkozások által kötött megállapodásokat, amelyek nem felelnek meg a (2) és (3) bekezdés szerinti kivételeknek, a szerződés lejártakor, de minden esetben legkésőbb 2049. július 17-én meg kell szüntetni.

V. FEJEZET

A NAGY ÉRTÉKŰ ADATKÉSZLETEK

13. cikk

A nagy értékű adatkészletek tematikus kategóriái

(1) A nagy értékű adatkészletek további felhasználását elősegítő feltételek előírása érdekében az ilyen adatkészletek tematikus kategóriáinak jegyzékét az I. melléklet határozza meg.

(2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 15. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az I. melléklet olyan módosítására vonatkozóan, hogy azt a technológiai és piaci fejlemények figyelembevétele érdekében a nagy értékű adatkészletek új tematikus kategóriáival egészítse ki.

14. cikk

A konkrét nagy értékű adatkészletek és a nyilvánosságra hozatalra és a további felhasználásra vonatkozó szabályok

(1) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyekben összeállítja az ezen irányelv hatálya alá tartozó dokumentumok közül az I. mellékletben meghatározott kategóriákba tartozó, azon konkrét nagy értékű adatkészletek jegyzékét, amelyeket közszférabeli szervezetek és közvállalkozások birtokolnak.

E konkrét nagy értékű adatkészleteket:

- a) a (3), (4) és (5) bekezdésre is figyelemmel díjmentesen;
- b) géppel olvasható formában;
- c) az alkalmazásprogramozási interfészekon keresztül; és
- d) adott esetben csoportos letöltésre alkalmas módon kell rendelkezésre bocsátani.

Ezekben a végrehajtási jogi aktusokban a Bizottság meghatározhatja a nagy értékű adatkészletek nyilvánosságra hozatalára és további felhasználására vonatkozó részletes szabályokat. E szabályoknak összhangban kell állniuk a nyílt standard felhasználási engedélyekkel.

E szabályokban meg lehet határozni a további felhasználásra vonatkozó feltételeket, az adatformátumokat és a metaadat-formátumokat, valamint a terjesztés technikai szabályait. A tagállamok által tett, a nyílt hozzáférésű adatokra vonatkozó megközelítésekkel – például egyes szabványok kidolgozásával és bevezetésével – kapcsolatos beruházásokat figyelembe kell venni, és azokat egyensúlyba kell hozni a jegyzékbe való esetleges felvétel előnyeivel.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 16. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(2) A konkrét nagy értékű adatkészleteknek az (1) bekezdésben említett meghatározását annak értékelése alapján kell elvégezni, hogy potenciálisan eredményezik-e az alábbiakat:

- a) jelentős társadalmi-gazdasági vagy környezeti előnyök és innovatív szolgáltatások;
- b) nagyszámú felhasználó – különösen a kvk-k – számára előnyösek;
- c) segítik a bevételek termelését; és
- d) egyéb adatkészletekkel kombinálhatók.

A Bizottság a konkrét nagy értékű adatkészletek meghatározása céljából – többek között szakértői szinten – megfelelő konzultációkat végez, hatásvizsgálatot készít, és biztosítja azt, hogy a dokumentumok további felhasználása tekintetében megvalósuljon a kiegészítő jelleg a hatályos jogi aktusokkal, így például a 2010/40/EU irányelvvel. A hatásvizsgálat keretében költség-haszon elemzést is kell végezni, és azt is elemezni kell, hogy amennyiben azok a közszférabeli szervezetek, amelyeknek a közfeladataik ellátásával összefüggő költségeik jelentős részét saját bevételből kell fedezniük, díjmentesen bocsátják rendelkezésre a nagy értékű adatkészleteket, az nem befolyásolja-e lényegesen az ilyen szervek költségvetését. A közzállalkozások birtokában lévő nagy értékű adatkészleteket illetően a hatásvizsgálat kiemelt figyelmet fordít a közzállalkozások versenyképes gazdasági környezetben betöltött szerepére.

(3) Az (1) bekezdés második albekezdésének a) pontjától eltérően, az (1) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktusok akként kell, hogy rendelkezzenek, hogy a nagy értékű adatkészletek díjmentes rendelkezésre bocsátása nem vonatkozhat a közzállalkozások bizonyos nagy értékű adatkészleteire, ha az torzítaná a versenyt az adott piacokon.

(4) A nagy értékű adatkészletek díjmentes rendelkezésre bocsátására vonatkozó, az (1) bekezdés második albekezdésének a) pontja szerinti követelmény nem alkalmazandó a könyvtárakra – ideértve az egyetemi könyvtárakat is –, a múzeumokra és a levéltárakra.

(5) Ha a nagy értékű adatkészletek díjmentes rendelkezésre bocsátása azon közszférabeli szervezetek által, amelyeknek a közfeladataik ellátásával összefüggő költségeik jelentős részét saját bevételből kell fedezniük, lényegesen befolyásolná az érintett szervek költségvetését, a tagállamok – az (1) bekezdéssel összhangban elfogadott végrehajtási jogi aktus hatálybalépését követő legfeljebb két éves időtartamra – mentesíthetik ezeket a szervezeteket azon kötelezettség alól, hogy díjmentesen bocsássák rendelkezésre ezeket a nagy értékű adatkészleteket.

VI. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

15. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A Bizottságnak a 13. cikk (2) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása ötéves időtartamra szól 2019. július 16-án kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 13. cikk (2) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) A 13. cikk (2) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő három hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam három hónappal meghosszabbodik.

16. cikk

A bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot a nyílt hozzáférésű adatokkal és a közszféra információinak további felhasználásával foglalkozó bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

17. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek 2021. július 17-ig megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul közlik a Bizottsággal.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A rendelkezésekben utalni kell arra is, hogy a hatályban lévő törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseknek az ezen irányelvvel hatályon kívül helyezett irányelvre való hivatkozásait erre az irányelvre történő hivatkozásként kell értelmezni. A hivatkozás és a megfogalmazás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal belső joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

18. cikk

Bizottsági értékelés

(1) Legkorábban 2025. július 17. után a Bizottság értékelést készít erről az irányelvről, és az értékelés fontosabb megállapításairól jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak.

A tagállamok megküldik a jelentés előkészítéséhez szükséges információkat a Bizottságnak.

(2) Az értékelés különösen ezen irányelv hatályára, valamint társadalmi és gazdasági hatására terjed ki, beleértve:

- a) a közszféra ezen irányelv hatálya alá tartozó dokumentumainak – különösen a kkv-k általi – további felhasználásában történt növekedés mértékét;
- b) a nagy értékű adatkészletek hatását;
- c) a díjszabásra vonatkozó elvek hatását és a jogalkotási, valamint igazgatási jellegű hivatalos szövegek további felhasználását;
- d) a közszférabeli szervezetektől eltérő jogalanyok birtokában lévő dokumentumok további felhasználását;
- e) az alkalmazásprogramozási interfészek rendelkezésre állását és alkalmazását;
- f) az adatvédelmi szabályok és a további felhasználás lehetőségei közötti kölcsönhatást; és
- g) a belső piac megfelelő működése elősegítésének azon további lehetőségeit, amelyek támogatják a gazdasági és munkaerőpiaci fejlődést.

19. cikk

Hatályon kívül helyezés

A II. melléklet A. részében említett irányelvvel módosított 2003/98/EK irányelv 2021. július 17-vel hatályát veszti, a II. melléklet B. részében említett irányelveknek a nemzeti jogba történő átültetésére vonatkozó határidőkkel és alkalmazásuk kezdőnapjaival kapcsolatos tagállami kötelezettségeket nem érintve.

A hatályon kívül helyezett irányelvre történő hivatkozásokat ezen irányelvre való hivatkozásnak kell tekinteni és a III. mellékletben szereplő megfelelési táblázattal összhangban kell értelmezni.

20. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

21. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2019. június 20-án.

az Európai Parlament részéről
az elnök
A. TAJANI

a Tanács részéről
az elnök
G. CIAMBA

I. MELLÉKLET

A 13. cikk (1) bekezdésében említett nagy értékű adatkészletek tematikus kategóriáinak jegyzéke

1. Térinformatikai adatok
 2. Földmegfigyelési és környezeti adatok
 3. Meteorológiai adatok
 4. Statisztikák
 5. Vállalati és vállalattulajdonosi adatok
 6. Mobilitási adatok
-

II. MELLÉKLET

A. rész

A hatályon kívül helyezett irányelv és annak módosítása
(a 19. cikk szerint)

Az Európai Parlament és a Tanács 2003/98/EK irányelve (HL L 345., 2003.12.31., 90. o.)	
Az Európai Parlament és a Tanács 2013/37/EU irányelve (HL L 175., 2013.6.27., 1. o.)	

B. rész

A belső jogba való átültetésre vonatkozó határidők és az alkalmazás kezdőnapja
(a 19. cikk szerint)

Irányelv	Az átültetés határideje	Az alkalmazás kezdőnapja
2003/98/EK	2005. július 1.	2005. július 1.
2013/37/EU	2015. július 18.	2015. július 18.

III. MELLÉKLET

MEGFELELÉSI TÁBLÁZAT

2003/98/EK irányelv	Ez az irányelv
1. cikk, (1) bekezdés	1. cikk, (1) bekezdés, bevezető szövegrész és 1. cikk, (1) bekezdés, a), b) és c) pont
1. cikk, (2) bekezdés, bevezető szövegrész	1. cikk, (2) bekezdés, bevezető szövegrész
1. cikk, (2) bekezdés, a) pont	1. cikk, (2) bekezdés, a) pont
—	1. cikk, (2) bekezdés, b) pont
1. cikk, (2) bekezdés, b) pont	1. cikk, (2) bekezdés, c) pont
1. cikk, (2) bekezdés, c) pont	1. cikk, (2) bekezdés, d) pont
—	1. cikk, (2) bekezdés, e) pont
1. cikk, (2) bekezdés, ca) pont	1. cikk, (2) bekezdés, f) pont
1. cikk, (2) bekezdés, cb) pont	1. cikk, (2) bekezdés, g) pont
1. cikk, (2) bekezdés, cc) pont	1. cikk, (2) bekezdés, h) pont
1. cikk, (2) bekezdés, d) pont	1. cikk, (2) bekezdés, i) pont
1. cikk, (2) bekezdés, e) pont	1. cikk, (2) bekezdés, j) pont
1. cikk, (2) bekezdés, f) pont	1. cikk, (2) bekezdés, i) pont
—	1. cikk, (2) bekezdés, k) pont
1. cikk, (3) bekezdés	1. cikk, (3) bekezdés
1. cikk, (4) bekezdés	1. cikk, (4) bekezdés
1. cikk, (5) bekezdés	1. cikk, (5) bekezdés
—	1. cikk, (6) és (7) bekezdés
2. cikk, bevezető szövegrész	2. cikk, bevezető szövegrész
2. cikk, (1) bekezdés	2. cikk, (1) bekezdés
2. cikk, (2) bekezdés	2. cikk, (2) bekezdés
—	2. cikk, (3) és (5) bekezdés
2. cikk, (3) bekezdés	2. cikk, (6) bekezdés
—	2. cikk, (7)–(10) bekezdés
2. cikk, (4) bekezdés	2. cikk, (11) bekezdés
2. cikk, (5) bekezdés	2. cikk, (12) bekezdés
2. cikk, (6) bekezdés	2. cikk, (13) bekezdés
2. cikk, (7) bekezdés	2. cikk, (14) bekezdés
2. cikk, (8) bekezdés	2. cikk, (15) bekezdés
2. cikk, (9) bekezdés	2. cikk, (4) bekezdés
—	2. cikk, (16) és (17) bekezdés
3. cikk, (1) bekezdés	3. cikk, (1) bekezdés
3. cikk, (2) bekezdés	3. cikk, (2) bekezdés
4. cikk, (1) bekezdés	4. cikk, (1) bekezdés
4. cikk, (2) bekezdés	4. cikk, (2) bekezdés

2003/98/EK irányelv	Ez az irányelv
4. cikk, (3) bekezdés	4. cikk, (3) bekezdés
4. cikk, (4) bekezdés	4. cikk, (4) bekezdés
—	4. cikk, (5) bekezdés
4. cikk, (5) bekezdés	4. cikk, (6) bekezdés, bevezető szövegrész
—	4. cikk, (6) bekezdés, a) és b) pont
5. cikk, (1) bekezdés	5. cikk, (1) bekezdés
—	5. cikk, (2) bekezdés
5. cikk, (2) bekezdés	5. cikk, (3) bekezdés
5. cikk, (3) bekezdés	5. cikk, (4) bekezdés
—	5. cikk, (5)–(8) bekezdés
—	6. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés
6. cikk, (1) bekezdés	6. cikk, (1) bekezdés, második albekezdés
6. cikk, (2) bekezdés, bevezető szövegrész	6. cikk, (2) bekezdés, bevezető szövegrész
6. cikk, (2) bekezdés, a) pont	6. cikk, (2) bekezdés, a) pont
6. cikk, (2) bekezdés, b) pont	—
6. cikk, (2) bekezdés, c) pont	6. cikk, (2) bekezdés, b) pont
—	6. cikk, (2) bekezdés, c) pont
—	6. cikk, (3) bekezdés
6. cikk, (3) bekezdés	6. cikk, (4) bekezdés
6. cikk, (4) bekezdés	6. cikk, (5) bekezdés
—	6. cikk, (6) bekezdés
7. cikk, (1) bekezdés	7. cikk, (1) bekezdés
7. cikk, (2) bekezdés	7. cikk, (2) bekezdés
7. cikk, (3) bekezdés	—
—	7. cikk, (3) bekezdés
8. cikk	8. cikk
9. cikk	9. cikk, (1) bekezdés
—	9. cikk, (2) bekezdés
—	10. cikk, (1) és (2) bekezdés
10. cikk	11. cikk
11. cikk, (1) bekezdés	12. cikk, (1) bekezdés
11. cikk, (2) bekezdés	12. cikk, (2) bekezdés
11. cikk, (2a) bekezdés	12. cikk, (3) bekezdés
—	12. cikk, (4) bekezdés
11. cikk, (3) bekezdés	—
11. cikk, (4) bekezdés	12. cikk, (5) bekezdés
—	13–16. cikk
12. cikk	17. cikk, (1) bekezdés
—	17. cikk, (2) bekezdés
13. cikk, (1) bekezdés	18. cikk, (1) bekezdés
13. cikk, (2) bekezdés	—

2003/98/EK irányelv	Ez az irányelv
13. cikk, (3) bekezdés	18. cikk, (2) bekezdés, bevezető szövegrész
—	18. cikk, (2) bekezdés, a)–g) pont
—	19. cikk
14. cikk	20. cikk
15. cikk	21. cikk
—	I., II. és III. melléklet

ISSN 1977-0731 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-5090 (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió Kiadóhivatala
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU